

H E G Y E S H A L O M **TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÉNEK** **MÓDOSÍTÁSA**

B E Z E N Y E **TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÉNEK,** **TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁNAK** **MÓDOSÍTÁSA**

2/2005. (I. 11.) KORM. RENDELET SZERINTI **KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS**

Beruházó:

MKIF Magyar Koncessziós Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (MKIF Zrt.)

Megrendelő:

RODEN Mérnöki Iroda Kft.

1089 Budapest, Villám utca 13.

A DOKUMENTÁCIÓ ELKÉSZÍTÉSÉBEN RÉSZT VETT

VIBROCOMP Akusztikai és Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Székhely: 1118 Budapest, Bozókvár utca 12.

E-mail: info@vibrocomp.com

Tel: + 36 1 3107292 // Fax: + 36 1 3196303

Web: www.vibrocomp.com

Vibrocomp Kft.			
Bite Pál Endréné dr.	MMK: 01-0193	OKTF: Sz-035/2009	<i>okl. környezetvédelmi szakmérnök</i>
Dr. Bite Pál Zoltán	MMK: 01-12481		<i>okl. villamosmérnök</i> <i>okl. közgazdász</i>
Silló Szabolcs	MMK: 13-13573	OKTF: Sz-036/2009	<i>okl. terület-, településfejlesztési szakgeográfus</i> <i>okl. környezetmérnök</i>
Bencsik Tímea	MMK: 01-14704	OKTVF: Sz-010/2013.	<i>okl. tájépítésmérnök</i>
Kelemenné Ruckerbauer Éva			<i>okl. tájépítésmérnök</i>
Knyihár - Szücs Nikolett			<i>okl. tájépítésmérnök</i>
Dr. Fülöp Bence			<i>okl. természetvédelmi mérnök</i>
Kolozsvári Gyula			<i>okl. környezetmérnök</i>
Péntek Szilamér Ferenc			<i>okl. természetvédelmi mérnök</i>
Sebők Gergő			<i>okl. tájépítésmérnök</i>
Völgyesi-Kádár Ildikó			<i>okl. környezetkutató</i>

Felelős tervező:

Bite Pál Endréné dr.	MMK: 01-0193	OKTF: Sz-035/2009	<i>okl. környezetvédelmi szakmérnök</i>
----------------------	---------------------	-------------------	---

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS BEMUTATÁSA.....	4
1.1. Előzmények és tematika	4
1.2. Kapcsolódás más tervezési folyamatokhoz.....	4
1.3. A környezeti javaslatok hatása a tervre.....	14
1.4. Hatóságok és nyilvánosság bevonása	14
1.5. Alkalmazott módszerek és adatforrások	17
2. A TERV ÉS A VIZSGÁLT VÁLTOZATOK ISMERTETÉSE.....	18
2.1. A terv célja és főbb elemei	18
2.2. Kapcsolódás más programokhoz	19
2.2.1. Kapcsolódás a Nemzeti Tájstratégia (2017-2026) célkitűzéseivel.....	19
2.2.2. Az OTTrT megállapításai a fejlesztéssel érintett területekre	20
2.2.3. GYMS Megyei TRT fejlesztési területre vonatkozó megállapításai	25
2.3. A változatok közötti választás indokai.....	40
3. A TERV VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI.....	41
3.1. Összevetés környezetvédelmi célokkal.....	41
3.2. Környezetvédelmi szempontok megjelenítése a tervben.....	43
3.3. A célok konzisztenciája	43
3.4. A jelenlegi környezeti állapot bemutatása	43
3.4.1. Hatásterület környezeti jellemzői	44
3.4.2. Terhelhetőség és eltartóképesség	55
3.5. Környezeti hatásokat kiváltó tényezők.....	57
3.5.1. Közvetlen környezeti terhelések.....	57
3.5.2. Közvetett hatást kiváltó társadalmi-gazdasági tényezők.....	58
3.6. Várható környezeti hatások részletes előrejelzése	59
3.6.1. Közvetlen hatások.....	59
3.6.2. Közvetett, hosszú távú hatások	65
4. KÖRNYEZETKÁROSÍTÓ HATÁSOK CSÖKKENTÉSE.....	66
5. JAVASLAT MÁS TERVEK KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ KIEGÉSZÍTÉSÉRE.....	76
6. MONITOROZÁSI JAVASLATOK	77
7. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS	77

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS BEMUTATÁSA

1.1. ELŐZMÉNYEK ÉS TEMATIKA

MKIF Zrt. 2022.09.01-től látja el az országos közúti gyorsforgalmi úti hálózat meghatározott részének üzemeltetését, illetve a gyorsforgalmi úti hálózat leendő fejlesztéseit.

Az M15 autópálya Bezenyei csomópont fejlesztése 2026.09.01-2028 között valósul meg

MKIF Zrt. a tárgyi projektre „M15 autópálya Bezenyei csomópont létesítésének engedélyezési és kiviteli tervezési feladatainak ellátása” tárgyú Tervezési Szerződést kötött a Roden Mérnöki Iroda Kft-vel, mely szerződés hatálybalépésének napja 2024.10.07.

A 345/2012. (XII. 6.) Korm. rendelet 1.1.43. pontja szerint, Az M15 gyorsforgalmi út, M1 autópálya és Rajka, országhatár közötti szakasz fejlesztése nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás.

Az előzetes csomóponti tervek szerint a fejlesztés érinti Hegyeshalom nagyközség és Bezenye község területeit a következők szerint:

- Hegyeshalom nagyközség területén a 2601/1-2, a 0327/8-10, a 0369-70, a 0371/2, a 0375/4, a 0395, valamint a 0402 hrsz.-ú telkek területét
- Bezenye község területén az 1113/2-3, az 1163/1-2, a 0267/1, a 0269, valamint a 0270/4 hrsz.-ú telkek területét.

A fejlesztés megvalósításához mindkét település esetén a településszerkezeti terv, a helyi építési szabályzat és a szabályozási terv módosítása szükséges. A településrendezési tervek módosítását a Regioplan Kft. készíti.

A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal GY/41/01955-4/2024. Iktatószámon kiadott tájékoztatása alapján a Kormányhivatal indokoltnak tartja 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerinti Környezeti értékelés elkészítését. Ezt erősíti meg a Fertő-Hanság Nemzeti Park FHNPI-1123-8/2025. Iktatószámon kiadott véleménye is.

Bezenye Községi Önkormányzat képviselő-testülete a környezeti értékelés egyeztetését a 124/2025. (VIII.6.) önkormányzati határozatával zárta le akként, hogy az értékelést el kell elkészíteni.

Jelen dokumentáció Hegyeshalom településrendezési eszközének módosításához és Bezenye településrendezési eszközének, településfejlesztési koncepciójának módosításához készült Környezeti értékelést tartalmazza.

1.2. KAPCSOLÓDÁS MÁS TERVEZÉSI FOLYAMATOKHOZ

Hegyeshalom nagyközség és Bezenye község Magyarország északnyugati részén, Mosonmagyaróvár központjához közel helyezkednek el. Hegyeshalom határ menti település, fontos határátkelő található területén.

A települések részei annak a kultúrtörténeti és földrajzi vidéknek, melyet régen Heide-bodennek neveztek. Az osztrák földön Bécstől nyugatra a földrajzi térképeken mai is olvasható ez az elnevezés, mely füves puszta földeket jelent.

Hegyeshalom gyorsforgalmi utak, országos főútvonal és vasúti fővonalak menti fekvésének, fővárosok és nemzetközi reptér közelségének köszönhetően kifejezetten kedvező regionális kapcsolatokkal rendelkezik. A települést átszeli az 1 sz. Budapest-Hegyeshalom-Rajka vasúti

törzshálózati fővonal, az 1 sz. Budapest-Hegyeshalom I. rendű országos főút, a település beépített részével határos a M1 jelű Budapest-Hegyeshalom autópálya, az M15 jelű Levél-Rajka autópálya és a 101 sz. II. rendű főút. Ezekhez a fővonalakhoz Hegyeshalom település belterületén még további országos, regionális jelentőségű közlekedési vonalak csatlakoznak, így a 16 sz. Hegyeshalom-Csorna-Szombathely egyéb besorolású vasútvonal és az 1501 sz. Hegyeshalom-Bezenye országos mellékút. A település közigazgatási területén található két közúti határátkelőhely Ausztria felé és szintén Ausztria felé egy vasúti határátkelőhely.

A kedvező fekvésből adódó lehetőségek részben csökkentek, részben pedig átalakultak a megváltozott határmentiség (a külső határok belső határrá válása) következtében.

Hegyeshalom nagyközség településfejlesztési koncepciója

Hegyeshalom nagyközség hatályos, 33/2009. (IV.30.) határozattal jóváhagyott településfejlesztési koncepciójának elhatározásaival jelen terv nem ellentétes.

A településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott jövőkép és fejlesztési alapelvek az alábbiak szerint összegezhetők:

Hegyeshalom nagyközség tervezett jövőképe és főbb jellemzői 2020-ban

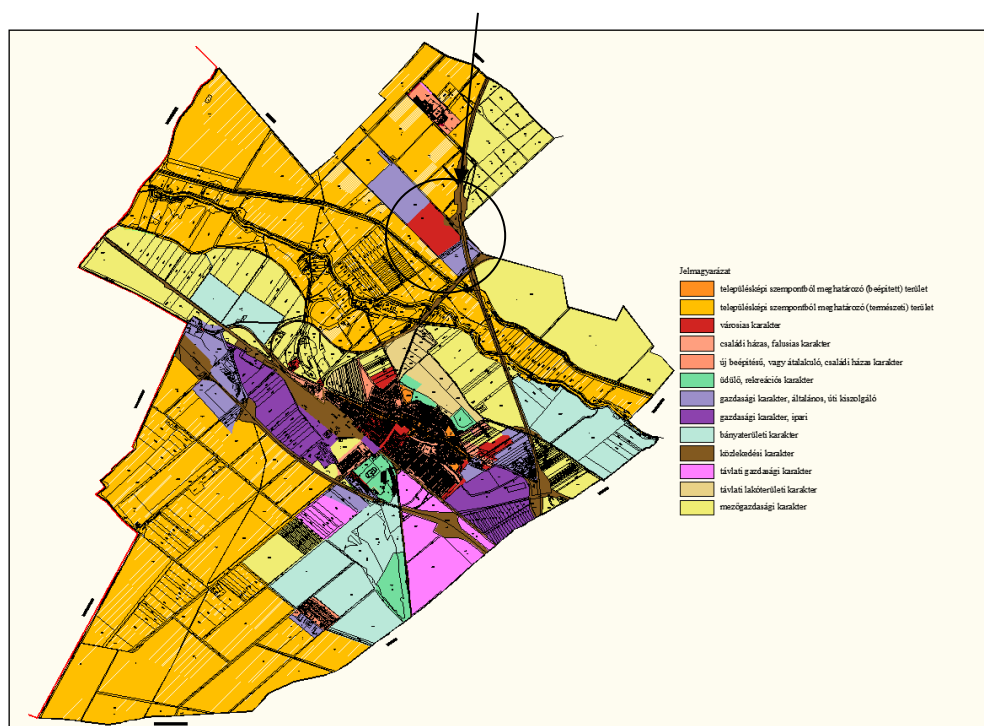
- a lakosság életminősége emelkedett, megnőtt az embereknek a településhez való kötődése
- a népességszám-növekedés stabil, a fiatal korosztályba tartozók aránya emelkedett
- a kijelölt lakóterület-fejlesztési területeken az építkezések megkezdődtek
- az intézményhálózat fejlődött, az alapfokú oktatásban résztvevők száma stabil
- erősödött a településrészek közötti kapcsolat
- Márialiget (gazdasági) fejlesztése a játék-és szabadidőközpontozáshoz kapcsolódik, a kapcsolat erősítése a vasút menti területek és a központi településrészek között valósult meg
- a köz- és magánterületek rendezettek
- megőrződtek és megfelelően hasznosítottak az épített örökség elemei
- eredményes a településmarketing és a térségi együttműködés
- megerősödött a kereskedelmi és szolgáltató szektor
- új, a helyi munkaerőt foglalkoztató, nem zavaró hatású gazdasági egységek működnek a településen, a meglévő egységek működőképeseek, a helyben való foglalkoztatottak aránya emelkedett
- fejlett mezőgazdálkodás folyik a táj, a természet védelmének figyelembe vételével
- az ember és a természet kapcsolata erősödött, a természeti környezet elemeit fenntartható módon használják, a szabadidős és rekreációs tevékenységet végzők száma jelentős
- a játék-és szabadidő központ működésének hatására a települést felkeresők, szolgáltatási egységeit igénybevevők száma emelkedett, miközben a település ellátási kötelezettsége nem emelkedett számottevően
- nagyüzemi állattartást olyan külterületi telepe(k)en folytatnak, amely(ek)nek nincs a védett területek igénybevétele kedvezőtlenül befolyásoló hatása(uk)
- az ásványgazdálkodás koncentráltan, a lehetséges legkisebb területre korlátozódva, a település védett (természeti és mesterséges) területeinek maximális figyelembevételével működik

- megkezdődött a megújuló energiaforrások lakosok általi munkába állítása is
- fejlett infrastruktúra-hálózat és ellátottság valósult meg

Hegyeshalom nagyközség településképi arculati kézikönyve és településképi védelméről szóló rendelete

Hegyeshalom nagyközség településképi arculati kézikönyvét 2018-ban hagyta jóvá a település képviselő-testülete 134/2018. (VIII.30.) önkormányzati határozatával. A kézikönyv módosítására 2020. évben két alkalommal is sor került. Az egységes szerkezetű kézikönyv a 117/2020. (XII.16.) polgármesteri határozattal került jóváhagyásra. A településképi védelméről a képviselő-testület a 9/2018. (VIII.31.) önkormányzati rendeletet alkotta.

a módosítás alá vont terület

1.2.1. ábra Kivonat Hegyeshalom nagyközség településképi arculati kézikönyvéből

A kézikönyv és a településképi rendelet elhatározásaival jelen, közlekedési célú fejlesztés nem ellentétes.

Bezenye község településfejlesztési koncepciója

Bezenye Községi Önkormányzat 48/2018. (II.22.) határozatával fogadta el Bezenye község 2018. évi településfejlesztési koncepcióját.

A koncepció szerint:

„A településfejlesztés alapját a fenntarthatóság természeti környezeti, társadalmi és gazdasági szempontjainak érvényesítése kell, hogy képezze.

Fenntarthatóság

A mai fejlesztések és

- az erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék
- a fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését,
- ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok

- demokratikus döntéshozatal,
- a közösséget összetartó szolidaritás,
- a szegregáció elleni küzdelem, az esélyegyenlőség biztosítása,
- testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítése.

Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok

- helyi gazdaság,
- gazdasági tevékenységek,
- a helyi mikro- és kisvállalkozások támogatása

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok

- a kompakt település elvének érvényesítése,
- a jó minőségű termőföldek védelme,
- a természetes és épített környezet értékeinek védelme,
- a zöldfelületek, rekreációra szánt, illetve biológiailag aktív területek növelése.”

„Bezenye átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

- Lakosság és a vállalkozások fejlődésének, gyarapodásának elősegítése
- Nagyvállalatok, kereskedelmi, gazdasági tevékenységű cégek letelepedése
- Fenntartható fejlődés megalapozása
- A fiatalok és a munkaerő hosszú távú megtartása
- Munkahelyteremtés
- Bevétel-növeléshez szükséges befektetések előkészítése
- Kiadás-csökkentés elősegítése”

A koncepció 3.2. pontjában az egykori eurovegasi fejlesztési területre vonatkozó, 2021. évben meghatározott fejlesztések nem kerültek átvezetésre, így az az alábbiakat rögzíti:

„3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Jelen koncepció a „kompakt település” elveinek alapján készült. Ez azt jelenti, hogy a tervezett területigényes beruházásokat nem a települést övező területek extenzív fejlesztésével, hanem a beépített – vagy beépítésre szánt – területek intenzív fejlesztésével kell megoldani. A jelenleg érvényes, többször módosított településszerkezeti terv nagyléptékű lakóterület-fejlesztéseket tartalmaz. Ezek felhasználására eddig nem került sor. A településszerkezeti terv tervezett felülvizsgálata során a tervezett lakóterületek csökkentésére törekszik a település.

A koncepció tartalmazza a települést körülvevő értékes mezőgazdasági területek védelmét. Így ennek megfelelően csak a szükséges minimális mértékben tesz javaslatot újabb területek belterületbe vonására. A belterületen belül jelentős településszerkezeti változtatásokkal járó fejlesztés nem tervezett viszont nagy kiterjedésű fejlesztési területek kerülnek vissza mezőgazdasági területbe. **Külterületen pedig az Eurovegas több, mint 250 ha-os területének nagyrésze mezőgazdasági területbe kerül visszatorlasztásra.**

A jelölt rész módosítása szükséges, mivel a 2021. év végi tervmódosítás során az érintett terület egésze újra gazdasági területként került meghatározásra.

Ugyanezen pont következő része szerint:

Fenntartható fejlődés megalapozása, fenntarthatóság

Nagy kiterjedésű tervezett, de meg nem valósult lakóterületek, hozzájuk kapcsolódó tervezett védőerdő területek visszatorlasztása mezőgazdasági területbe (ilyen területek pl. Pozsonyi utca - Dózsa Gy. utca mögötti területek vagy a Pozsonyi utca – Ady E. utca mögötti területek)

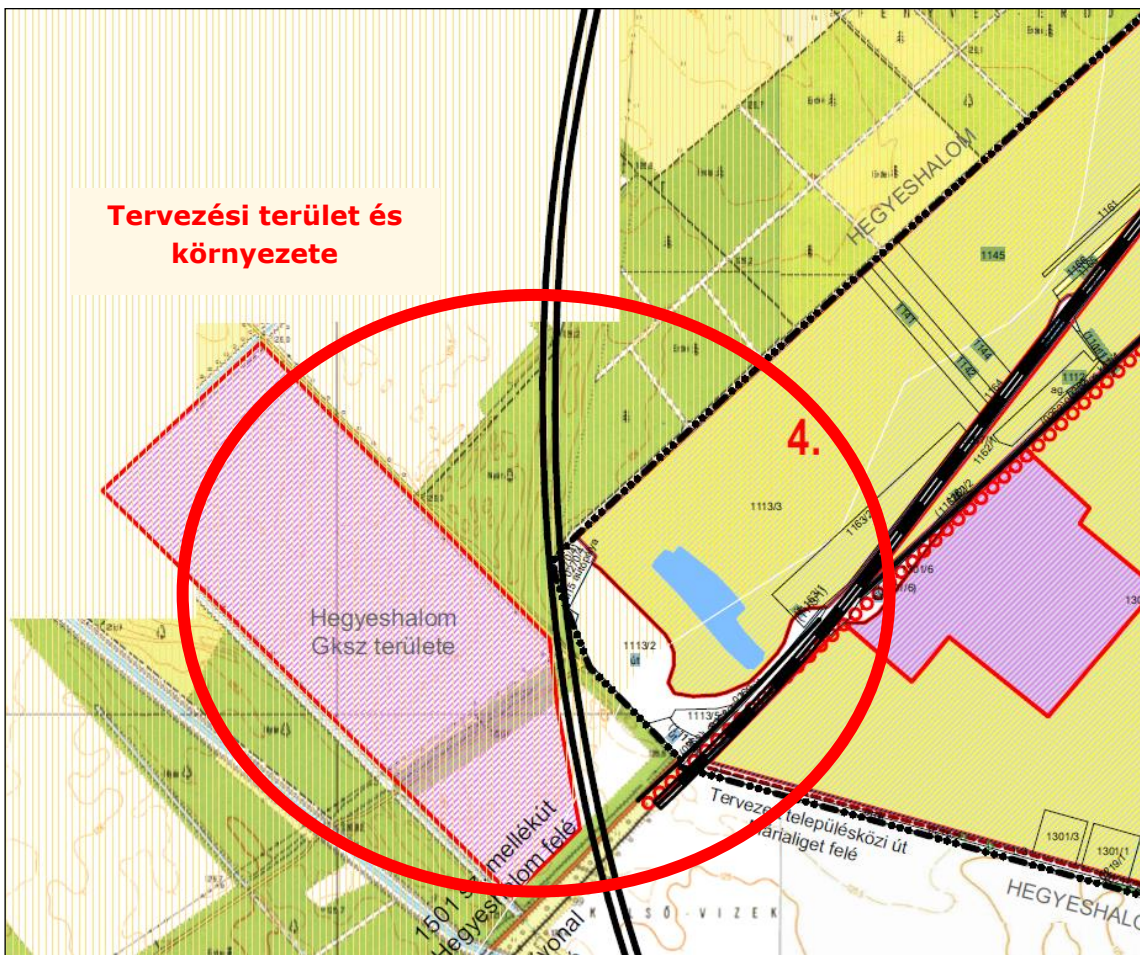
Egyes tervezett lakóterület-fejlesztések helyének átgondolása, realisztikusabb, életszerűbb elképzelések megvalósítása (pl. Paprét területén tervezett lakóterületek helyének újragondolása)

Meglévő, már működő gazdasági, ipari gazdasági területkehez csatlakozó gazdaságfejlesztések.

Napelempark kialakítása

A hatályos településrendezési tervben kijelölt hatalmas méretű fejlesztési területek egy részének visszatorlasztása mezőgazdasági területbe (pl. Eurovegas területe)

A jelölt rész módosítása szükséges, mivel a 2021. év végi tervmódosítás során az érintett terület egésze újra gazdasági területként került meghatározásra.

**1.2.2. ábra Kivágat Bezenye község településfejlesztési koncepciójából
(TH 17-02-61 Tér-Háló Kft.)**

A tervlap jelmagyarázata szerint a 4. pont szerinti terület: különleges területből (Eurovegas) ipari gazdasági terület és általános mezőgazdasági terület.

Előzők alapján a településfejlesztési koncepció szöveges és rajzi munkarészében az érintett részek módosítása szükséges.

Bezenye község településképi arculati kézikönyve és településkép védelméről szóló rendelete

2020-2021. évben, az Rp.I.116-38 munkaszámú terv készítésekor az érintett tervek:

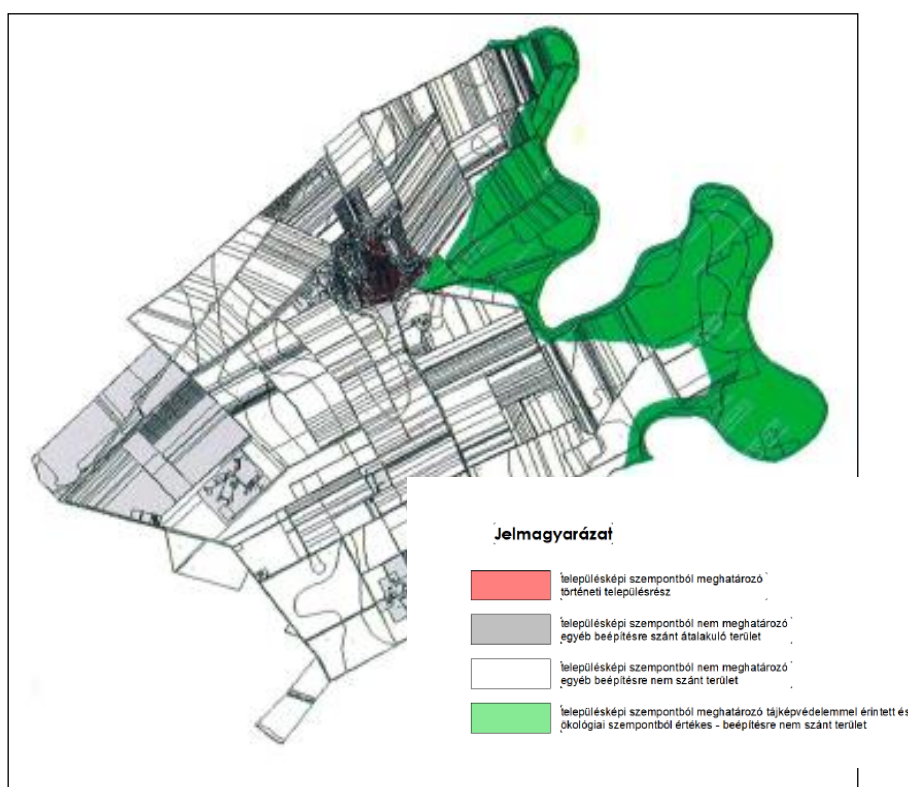
- Bezenye község 16/2018. (II.1.) határozattal jóváhagyott településképi arculati kézikönyv
- önkormányzati rendelet a településképi védelméről szóló 9/2018. (VIII.31.)

módosításra kerültek:

- Bezenye község polgármesterének 36/2020.(XII.2) határozata
- Bezenye község polgármesterének 12/2020. (XII.4.) önkormányzati rendelete

Az akkori, jelen területet magába foglaló területre kiterjedő módosítást az ekkor szükségessé, hogy az eurovegasi, valamint az ahhoz kapcsolódó fejlesztések nem valósultak meg, az önkormányzat pedig 2017, 2018-ban, arculati kézikönyvének és településképi védelmi rendeletének készítésekor már nem számolt a terület egésze beépítésének fenntartásával. A 2000-es évek elején kijelölt fejlesztési területet, annak egy 20 ha nagyságú részét kivéve beépítésre nem szánt területként jelölte meg ezen dokumentumaiban.

2019. évben azonban nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította a Kormány a mezőgazdasági termelő, feldolgozó és forgalmazó integrált központ beruházást, így az önkormányzat az arculati kézikönyvében, valamint a településképi védelmi rendeletében újra a fejlesztési terület egészét beépítésre szánt területként kívánta megjelölni.

1.2.3. ábra Kivonat Bezenye község településképi arculati kézikönyvéből

Hegyeshalom nagyközség tervei

Hegyeshalom nagyközség hatályban lévő, teljes igazgatási területre vonatkozó településrendezési eszközei közül

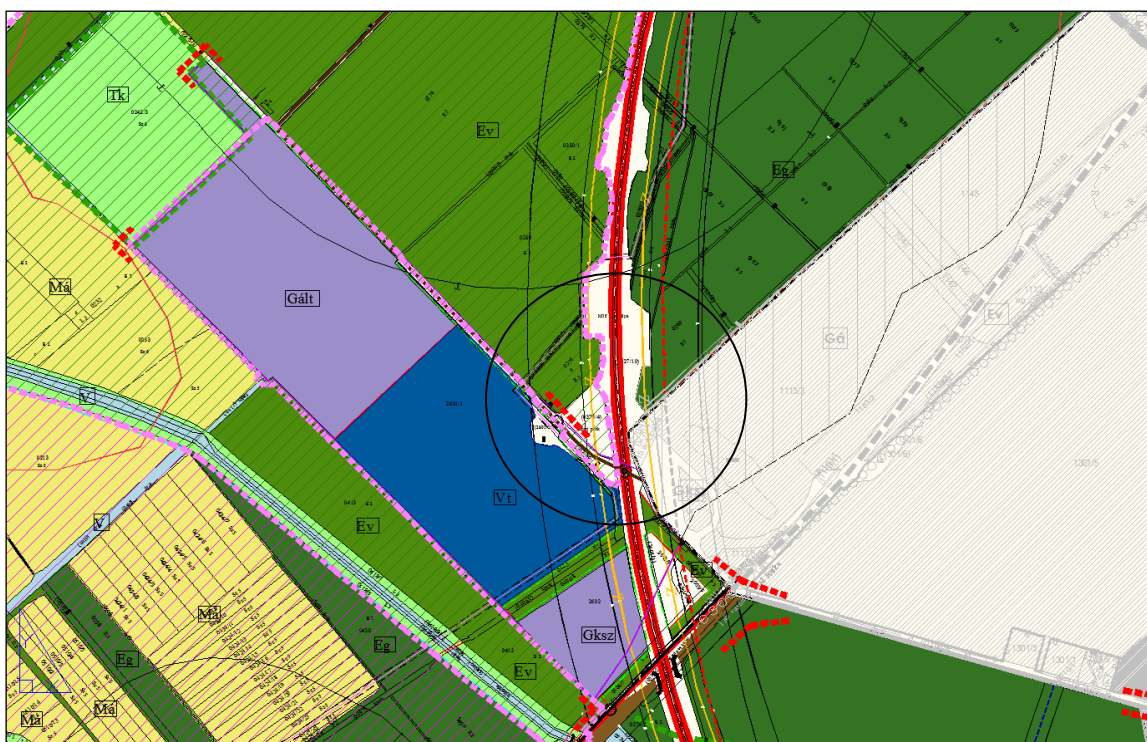
- szabályozási tervét és helyi építési szabályzatát a 6/2010. (VI.25.) önkormányzati rendeletével hagyta jóvá,
- településszerkezeti tervét a 63/2010. (VI. 24.) kt. határozatával állapította meg.

Hegyeshalom nagyközség esetében jelen módosítás a településszerkezeti tervet, szabályozási tervet és a helyi építési szabályzatot érinti.

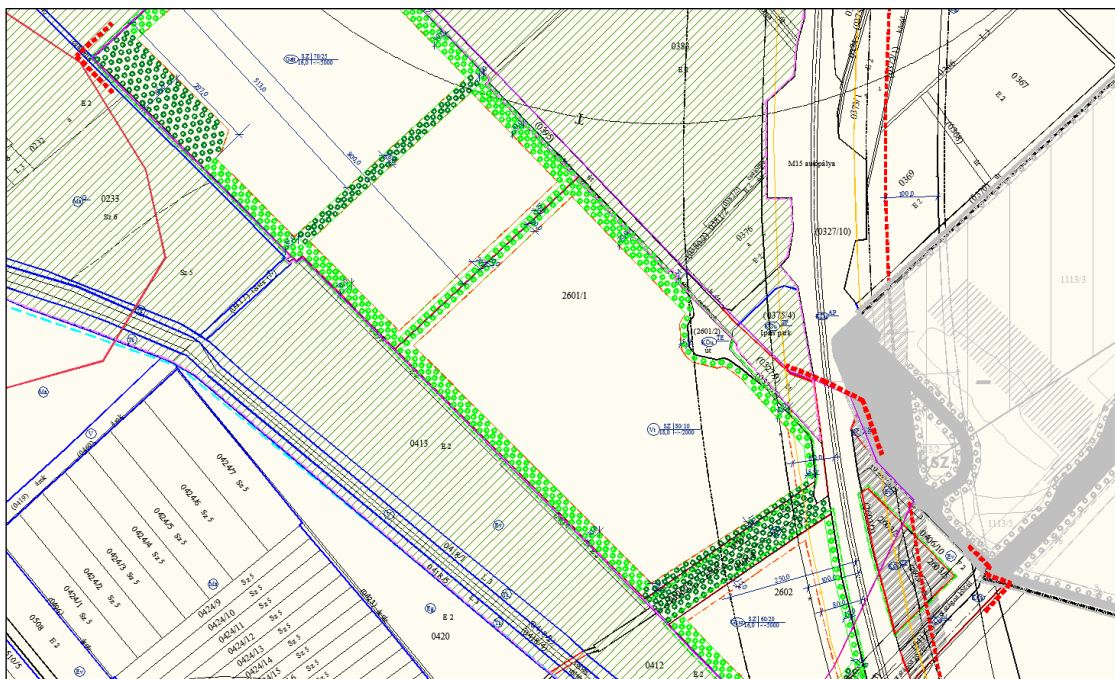
A megállapítás óta a településrendezési terv beruházói, lakossági, valamint önkormányzati kérésre többször is módosításra került, melyek közül több érintette a változtatás alá vont területet, vagy annak környezetét. A változtatások során a gazdasági, egyéb ipari terület egy részén előbb lakó, majd annak megszüntetésével vegyes terület került kijelölésre. A legutóbbi ilyen módosítás 2021. évben történt, Rp.I.116-38 munkaszámon.

Jelen tervezéssel párhuzamosan zajlik a településterv készítése Rp.I.116-42 munkaszámon, mely a véleményezési szakaszban van, emellett Rp.I.116-46 munkaszámon a 2601/1 hrsz.-ú telket érintően indítandó egy új eljárás, mely során az egykori hegyeshalmi ipari parki terület vegyes területbe sorolt területe is gazdasági besorolást kapna.

A módosítással érintett területre és környezetére vonatkozóan hatályosnak az Rp.I.116-38 munkaszámú településrendezési tervben rögzítettek tekintendők.

1.2.4. ábra Kivonat a hatályos Területfelhasználási helyszínrajz (fedvény) című, TSZ-J/M jelű, Rp.I.116-38 munkaszámú tervlapból

1.2.5. ábra Kivonat a hatályos Szabályozási és övezeti terv I./7/2M (Egykori ipari park területe) című, SZ-J1/7/2M jelű, Rp.I.116-38 munkaszámú tervlapból

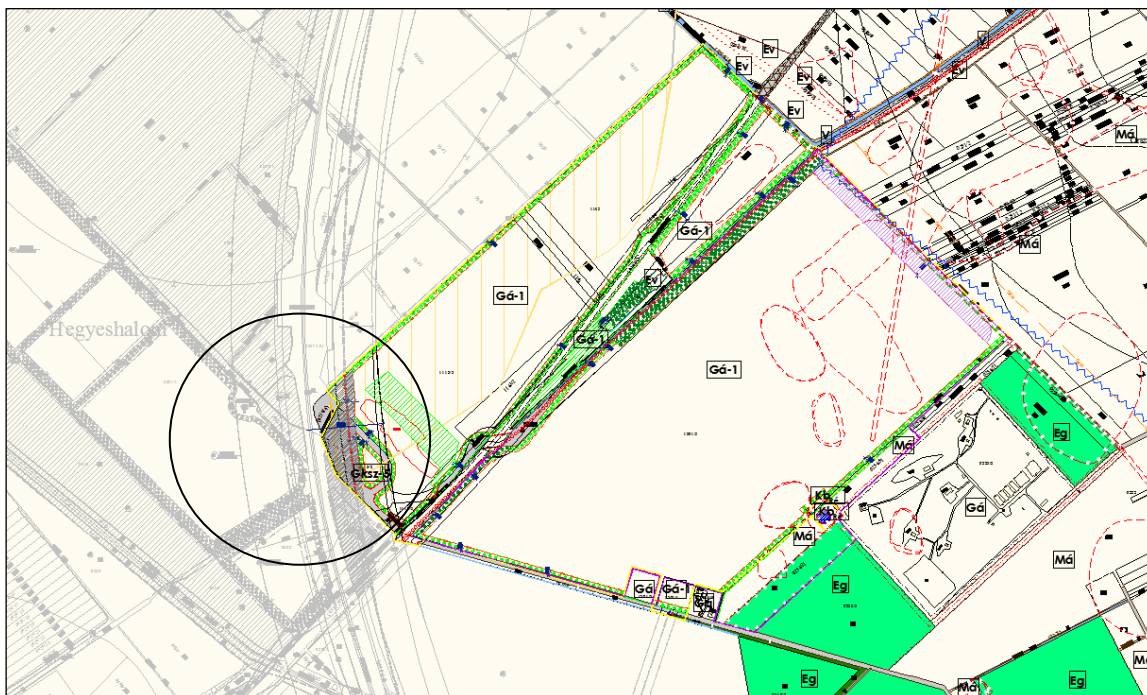
Bezenye község tervei

Bezenye község hatályban lévő, teljes igazgatási területre vonatkozó településrendezési eszközei közül **szabályozási tervét és helyi építési szabályzatát** teljes felülvizsgálatot követően a 9/2021. (VIII.11.) önkormányzati rendeletével hagyta jóvá.

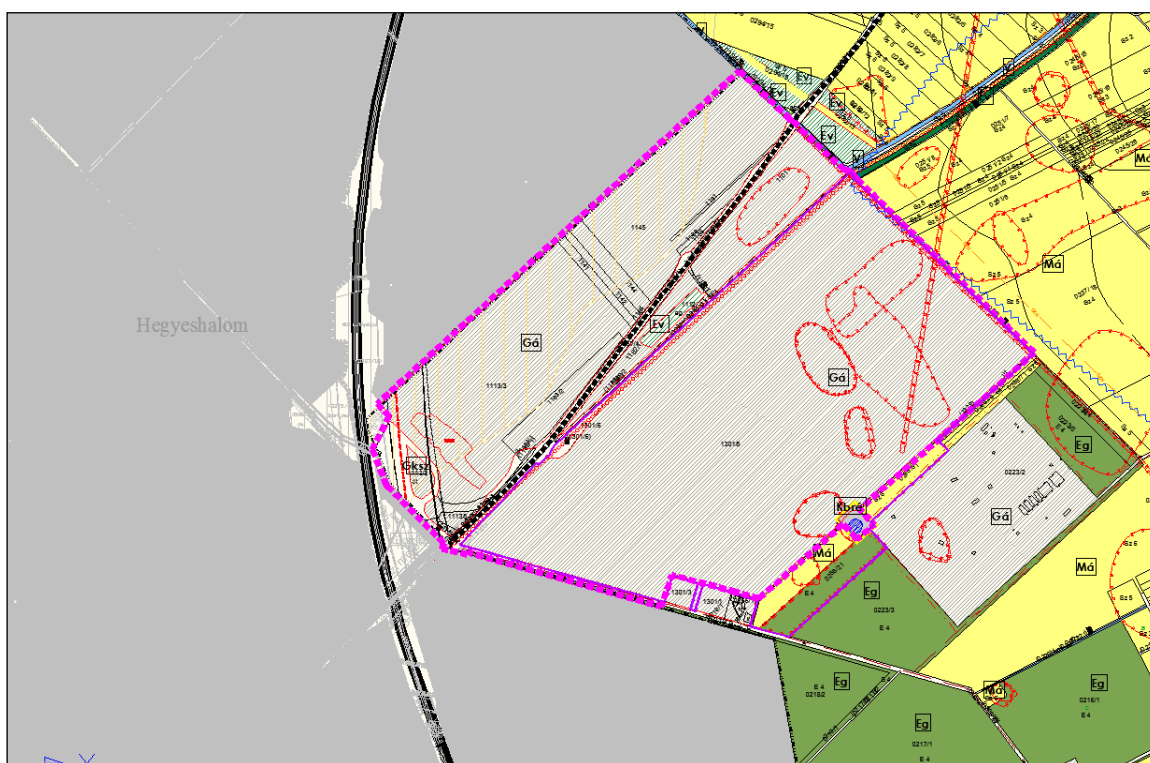
2021. évben a módosítással érintett területre (Regioplan Kft.) Rp.I.116-38 munkaszámon külön **településszerkezeti tervlap** készült. A tervet az önkormányzat a 13/2021. (XII.15.) önkormányzati határozatával hagyta jóvá.

Jelen módosítás Bezenye község esetében a településfejlesztési koncepciót, településszerkezeti tervét, szabályozási tervét illetve helyi építési szabályzatát érinti.

A módosítással érintett területre és környezetére vonatkozóan hatályosnak így az Rp.I.116-38 munkaszámú településrendezési tervben rögzítettek tekintendők.

1.2.6. ábra Kivonat a hatályos Szabályozási és övezeti terv fedvény című, SZ-2/M jelű, Rp.I.116-38 munkaszámú tervlapból

1.2.7. ábra Kivonat a Területfelhasználási helyszínrajz (fedvény) című, TSZ-1/M jelű, Rp.I.116-38 munkaszámú tervlapból

1.3. A KÖRNYEZETI JAVASLATOK HATÁSA A TERVRE

A környezeti értékelés során olyan információ, állapot jellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv módosításának alakítását.

A környezeti értékelésnek a levegő-, zaj- és rezgésvédelemre, valamint a településképi védelemre, tájképvédelemre vonatkozó megállapításai érvényesülnek a településrendezési tervmódosítás tartalmában.

1.4. HATÓSÁGOK ÉS NYILVÁNOSSÁG BEVONÁSA

A 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjának értelmében érintett nyilvánosságnak tekinthető az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés – különösen környezeti hatásai miatt – kihat vagy kihathat, valamint - amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi, vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti.

A tervezett módosítás hatásai (társadalmi, természeti, környezeti, gazdasági) Bezenye, Hegyeshalom lakosságát, valamint a település közigazgatási területén tulajdonnal rendelkező természetes és jogi személyeket érinthetik. Az érintettek tájékoztatását, illetve a velük folytatott egyeztetéseket az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint az Önkormányzat végzi.

A településrendezési eszközök módosítása a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény hatálya alá tartozó ügy tárgyát képező építési beruházás megvalósítása miatt indokolt.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet és előzőek alapján az eljárás ún. **egyszerűsített eljárással** lefolytatható.

A partnerségi egyeztetési szabályairól Hegyeshalom nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testülete a 3/2023.(III.24.) önkormányzati rendeletet, Bezenye Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 7/2023. (IV.19.) önkormányzati rendeletet alkotta. A rendeletek értelmében az egyeztetés előzetes szakaszában nem szükséges a partnerek tájékoztatása jelen eljárásban.

A vonatkozó jogszabály szerint a tervezés során az érintett polgármesterek a településrendezési tervük módosítására vonatkozó szándékának kezdeményezéseként megnevezték a tervezési feladatot, valamint elvégezték a környezeti értékelés szükségességével kapcsolatos egyeztetést.

A környezeti értékelés során véleményt adó államigazgatási szervek véleményét az alábbi táblázat tartalmazza:

Hegyeshalom nagyközség környezeti értékelés elkészítésének szükségessége:

	Államigazgatási szervek	Környezeti értékelést el kell-e készíteni?
1.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész	Nem szükséges elkészíteni.

	Államigazgatási szervek	Környezeti értékelést el kell-e készíteni?
2.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály	A környezeti értékelést el kell készíteni élővilág-védelmi szakértő bevonásával. A Lajtania Park nevű projekthez adott környezetvédelmi engedélyben foglalt előírások továbbra is betartandók.
3.	Országos Vízügyi Főigazgatóság	Tárgyi ügyben hatáskörrel nem rendelkezik.
4.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földvédelmi és Földmérési Osztály	Nem érintett a környezeti értékelés szükségességének eldöntésében.
5.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály	A tervvel kapcsolatban észrevételt nem tesz.
6.	Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	A tervezett módosítás ún. nagyberuházás, így az előzetes régészeti dokumentációt el kell készíteni. A változtatás örökségvédelmi érdeket nem sért. A környezeti vizsgált lefolytatása nem szükséges.
7.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály	Nem szükséges elkészíteni.
8.	Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Osztály	A településen gyógytényező érintettsége nem áll fenn, így véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.
9.	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	A 2601/1 hrsz.-ú ingatlanra tervezett fejlesztésekkel kapcsolatban egyeztetést kér.
10.	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	A környezeti vizsgálatot el kell végezni. Az értékeléshez Natura 2000 hatásbecslést kell csatolni.

Az állásfoglalást adó államigazgatási szervek közül a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály, valamint a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság kérte a környezeti értékelés elkészítését.

Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat képviselő-testülete a környezeti értékelés egyeztetését a 135/2025. (VII.31.) önkormányzati határozatával zárta le akként, hogy **az értékelést el kell készíteni.**

Bezenye község környezeti értékelés elkészítésének szükségessége:

	Államigazgatási szervek	Környezeti értékelést el kell-e készíteni?
1.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész	Az értékelés elkészítését nem tartja szükségesnek.
2.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladék-gazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály	A környezeti értékelést el kell készíteni élővilág-védelmi szakértő bevonásával. A Lajtania Park nevű projekthez adott környezetvédelmi engedélyben foglalt előírások továbbra is betartandók.
3.	Országos Vízügyi Főigazgatóság	Tárgyi ügyben hatáskörrel nem rendelkezik.
4.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földvédelmi és Földmérési Osztály	Nem érintett a környezeti értékelés szükségességének eldöntésében.
5.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Osztály	A tervvel kapcsolatban észrevételt nem tesz.
6.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály	Az értékelés elkészítését nem tartja szükségesnek.
7.	Nemzeti Népegészségügyi Központ	Az értékelés elkészítését nem tartja szükségesnek. Kérik kifogást nem emelő véleményezőnek tekinteni őket.
8.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	Az értékelést el kell készíteni. A kidolgozás során vizsgálni kell, hogy a tervezett beruházásnak milyen hatásai lehetnek a környező, valamint az érintett mezőgazdasági művelésű területekre.
9.	Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	A tervezett módosítás ún. nagyberuházás, így az előzetes régészeti dokumentációt el kell készíteni. A változtatás örökségvédelmi érdeket nem sért. A környezeti vizsgált lefolytatása nem szükséges.

	Államigazgatási szervek	Környezeti értékelést el kell-e készíteni?
10.	Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály	Nem szükséges elkészíteni.
11.	Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Osztály	A településen gyógytényező érintettsége nem áll fenn, így véleményezési lehetőséggel nem rendelkezik.
12.	Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság	A fejlesztés másodrendű árvízvédelmi védvonalat, lokalizációs vonalat érint. A tervezés során egyeztetést kérnek. Bezenye község területét érinti a Feketeerdei vízbázis hidrogeológiai védőidoma, illetve annak vetülete. Megadta a kijelölő határozatot. A környezeti értékeléssel kapcsolatban nem áll módjában nyilatkozni.
13.	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	A környezeti vizsgálatot el kell végezni. Az értékeléshez Natura 2000 hatásbecslést kell csatolni.
14.	Rajka Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője	Az értékelést nem szükséges elkészíteni.
15.	Budapest Főváros Kormányhivatala Tűzvédelmi és Iparbiztonsági Hatósági Főosztály	Csak a területileg illetékes hatóság tudja megállapítani a környezeti értékelés elkészítésének szükségességét.
16.	Vas Megyei Kormányhivatal	A módosítás az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőt nem érint, ezért az értékelés elkészítését nem tartja szükségesnek.

Az állásfoglalást adó államigazgatási szervek közül a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály, Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, valamint a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság kérte a környezeti értékelés elkészítését.

Bezenye Községi Önkormányzat képviselő-testülete a környezeti értékelés egyeztetését a 124/2025. (VIII.6.) önkormányzati határozatával zárta le akként, hogy **az értékelést el kell készíteni.**

1.5. ALKALMAZOTT MÓDSZEREK ÉS ADATFORRÁSOK

A környezeti értékelés során használt adatok forrása:

- vonatkozó jogszabályok
- térségi tervek
- önkormányzati adatszolgáltatás

- készülő településrendezési eszközök
- tervek, műszaki leírások
- szakmai tanulmányok.

A településrendezési eszközökhöz készülő környezeti értékelés legfőbb nehézsége, hogy a hagyományos módszerekkel, eszközökkel nehezen becsülhető környezeti hatásokat kell vizsgálnia. Az újonnan megjelenő tervi elemek megvalósulása esetén bekövetkező hatásokat lehet elemezni, értékelni, azonban ezek a tervi elemek nem konkrét objektumok tervei, hanem csak az objektumoknak helyet adó területre vonatkozó keretszabályozás.

A településrendezési tervek esetén fennáll, hogy az adott keretekkel, lehetőségekkel nem élnek, és a környezetet nem érik új hatások, azonban fennáll az a lehetőség is, hogy a keretek legszélső határával élnek az ingatlan tulajdonosok és a várható legnagyobb környezeti hatások következnek be.

További értékelési bizonytalanságra ad okot, hogy tervezett elemek közötti váltás hatásait kell elemeznünk, azaz már az adottságok meghatározása is tervi elemek elképzelését igényli. A tervmódosítás hatásainak kiemelésére a hatályos és a tervezett besorolás lehetőségeinek teljes kihasználását feltételeztük és ebből következtettünk a terület igénybevételének valós változására.

2. A TERV ÉS A VIZSGÁLT VÁLTOZATOK ISMERTETÉSE

2.1. A TERV CÉLJA ÉS FŐBB ELEMEI

A tervezett állapotban az M15 autópályán létesül új csomópont a meglévő pálya melletti utak és útcsatlakozások részleges visszabontásával. A tervezett csomópont a meglévő kialakításhoz igazodva egy „a-2” típusú szimmetrikus féllóhere csomópont (körforgalmakkal).

Az M15 gyorsforgalmi úton a ~6+122 km szelvényben tervezett Bezenyei csomópont kiépítésénél a főpályához közvetlenül csatlakozó csomóponti ágak kerültek megtervezésre. A meglévő állapotban az M15 jobb oldalán meglévő kiváláshoz tartozó lassító sáv hossza 230 m-ről 380 m-re növekszik a csomóponti 'A' indirekt ág kiválásához. A 'C' direkt ág kiválása 250 m hosszú, a becsatlakozások hossza egységesen 380 m.

A tervezett Bezenyei csomópontban a csomóponti ágak kialakításához új, az M15 autópálya felett átvezetett út kerül kiépítésre a 1501 j. út korrigált vonalvezetése és Márialiget-Mosonmagyaróvár keresztező helyi út között, mely a K-i alcsomópontig a 1503-es (az országos közúthálózat részeként), K-i és NY-i alcsomópont között (MKIF Zrt. kezelésben) 15407-es útszámmal lesz jelölve. A tervezett alcsomópontok körforgalmú csomópontokként épülnek ki, a 1501 j. út korrekciója és 1503 j. út csomópontjánál „T” csomópont létesül. A tervezett állapotban a forgalombiztonság növelése érdekében az egyes csomóponti ágak elválasztásra kerülnek egymástól, annak ellenére, hogy a közösen vezetett szakasz meghaladja 125 m hosszt. Ezzel a kialakítással a főpályára történő szemben felhajtás lehetőségét kívánják csökkenteni.

Tervezési új paraméterek:

M15 autópálya K.I.A.

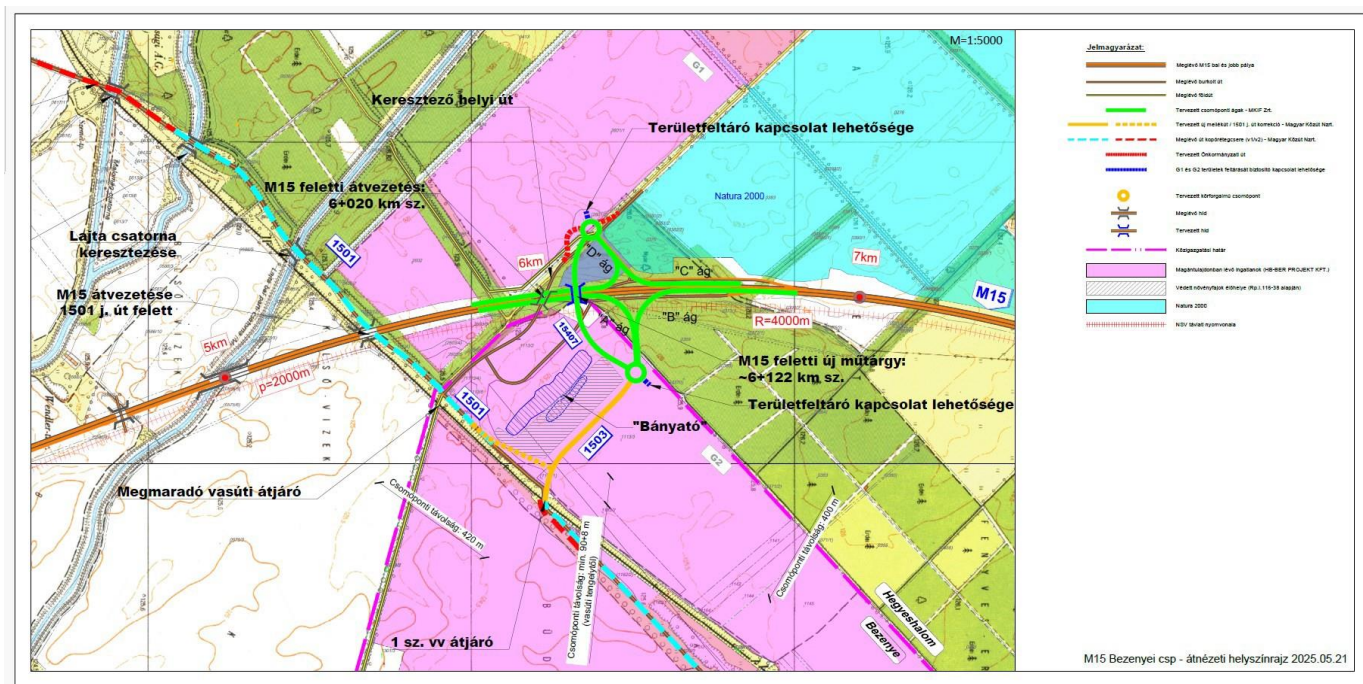
- tervezési sebesség: $v_t=130$ km/h
- keresztmetszet: mindkét oldalon 2 db forgalmi sáv + 1 db leállósáv keresztmetszetben (2x2+leállósáv)

Keresztező „új” mellékút fejlesztése (1501 j. korrekció, 1503 j. és 15407-es útszámú utak)

- tervezési sebesség: $v_t = 70$ km/h (két alcsomópont közötti hossz-szelvény esetén: $v_t = 60$ km/h)
- keresztmetszet: 2x1 forgalmi sáv, szükséges (kanyarodó) többlétsávokkal

Helyi út korrekciója:

- tervezési sebesség: $v_t = 30$ km/h
- keresztmetszet: 2x1 forgalmi sáv

2.2.1. ábra Tervezett Bezenyei csomópont kialakítása

2.2. KAPCSOLÓDÁS MÁS PROGRAMOKHOZ

2.2.1. Kapcsolódás a Nemzeti Tájstratégia (2017-2026) célkitűzéseivel

A Nemzeti Tájstratégia (NTS) holisztikus és komplex módon fogalmaz meg célkitűzéseket a magyar tájakat illetően. Az NTS a táji adottságokon alapuló felelős tájhasználat átfogó cél és ez alapján kidolgozott horizontális elvek mentén stratégiai célokat és ezek eléréséhez alcélokat fogalmaz meg, melyek a következők:

I. Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás megalapozása

1. Táji adottságokon alapuló tájhasznosítás kereteinek meghatározása
2. A tájhasználat változásának nyomon követése
3. A táji adottságokon alapuló tájhasznosítás integrálása a döntési mechanizmusokba
4. Komplex tájselejtelem integrálása a kutatásokba

A módosítás a stratégiai és alcélok tekintetében összeegyeztethetőnek mondható, hiszen a településrendezési dokumentum módosítása során a táji adottságok is figyelembe lettek véve.

II. Élhető táj –élhető település –bölcs tájhasznosítás

1. Kompakt, klímabarát, értékőrző települések
2. Tájba illesztett infrastruktúrák
3. Tájai adottságokon alapuló termelési funkciók
4. Tájai adottságokon alapuló rekreációs funkciók
5. Jobban működő szabályozási és védelmi funkciók

A tervezett csomópont és létesítményei tájbeillesztésére lehetőséget ad a módosítás, így teljes mértékben kapcsolódik a NTS célrendszeréhez.

III. A tájidentitás növelése

1. Fogékonyság, társadalmi felelősségvállalás növelése
2. A társadalmi részvétel növelése
3. A tájjal kapcsolatos képzés, oktatás fejlesztése

A célok kis mértékben kapcsolódnak a módosításhoz, azonban az csekély mértékben segíti a táji értékek megóvásával és a feltárásával.

2.2.2. Az OTrT megállapításai a fejlesztéssel érintett területekre

Magyarország és egyes kiemelt térségek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX törvény

Az Országgyűlés 2018. december 12-én fogadta el Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. Törvényt (továbbiakban: OTrT, vagy törvény). A 2019. március 15-étől hatályos törvény az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. tv. helyébe lépett. A törvény alapján megalkotásra került és hatályba lépett a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MvM rendelet (a fejezetben a továbbiakban MvM rendelet). A két jogszabály közösen alkalmazandó.

A települések közigazgatási területét érintő országos területfelhasználási kategóriák:

- erdőgazdálkodási térség (■)
- mezőgazdasági térség (■)
- vízgazdálkodási térség (■)
- települési térség (■)

A törvény 4. §-a szerint:

„7. *erdőgazdálkodási térség*: országos, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe azok a – települési térségen, illetve a kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervek esetében a sajátos területfelhasználású térségen kívül eső – Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdő és erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek, valamint erdőtelepítésre javasolt területek tartoznak, amelyek erdőgazdálkodásra hosszú távon és fenntartható módon alkalmasak, vagy amelyeken a jövőben az erdőtelepítés a termőhelyi adottságok és a környezetvédelmi szempontok alapján kedvező, illetve javasolt;”

„56. vízgazdálkodási térség: országos, kiemelt térségi és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe Magyarország vízfolyásai, állóvizei, illetve azok parti sávjai tartoznak”

A törvény 5. § (2) bekezdése szerint:

„1. mezőgazdasági térség: az országos és vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe elsősorban szántó, gyeperdő – ingatlan-nyilvántartás szerint rét, legelő művelési ágba sorolt területek –, szőlő, gyümölcsös és kert területek tartoznak, és amelyen a mezőgazdasági funkció hosszú távú fenntartása indokolt;”

„3. települési térség: az országos és a vármegyei területrendezési tervben megállapított területfelhasználási kategória, amelybe a vízgazdálkodási térségbe és a sajátos területfelhasználású térségbe tartozó területek kivételével a település belterülete, valamint a belterületen kívüli beépítésre szánt területek tartoznak.”

2.2.1. ábra Országos Területrendezési Terv

Kivonat „Az Ország Szerkezeti Terve” című tervlapból

A települések közigazgatási területét és térségét érintő vonalas elemek:

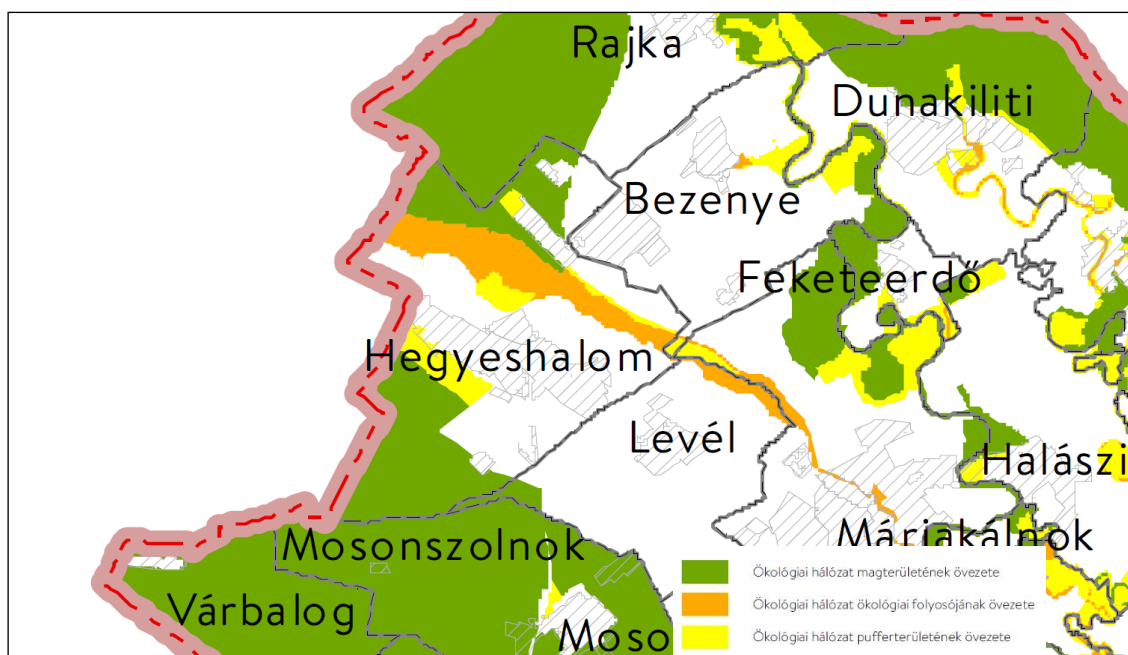
- gyorsforgalmi út (meglévő) (—)
- gyorsforgalmi út (tervezett) (—)
- nagysebességű vasútvonal (tervezett) (—)
- főút (meglévő) (—)
- egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő) (—)
- országos kerékpárútvonal (—)
- 750 kV-os átviteli hálózat távvezeték (meglévő) (—)
- elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal (meglévő) (—)

- földgázszállító vezeték (———)

A tv. 3/1-3/5. számú mellékletei, valamint az MvM rendelet 1-6. melléklete alapján az országos övezetek a rendezés alá vont területeket az alábbiak szerint érintik:

1. Az ökológiai hálózat
 - magterületének övezete: **érinti**
 - az ökológiai folyosó övezete: nem érinti
 - az ökológiai hálózat puffterületének övezete: határolja, de nem fedi
2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: határolja, de nem fedi
3. Jó termőhelyi adottságú szántók övezete: nem érinti
4. Erdők övezete: **érinti**
5. Erdőtelepítésre javasolt terület övezete: nem érinti
6. Tájképvédelmi terület övezete: **érinti**
7. Világörökségi terület övezete: nem érinti
Világörökségi várományos területek övezete által érintett települések: **érinti**
8. Vízminőség-védelmi terület övezete: **érinti**
9. Nagyvízi meder övezete: nem érinti
10. VTT-tározók övezete: nem érinti
11. A honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések: nem érinti

1. Az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffterületének övezete:

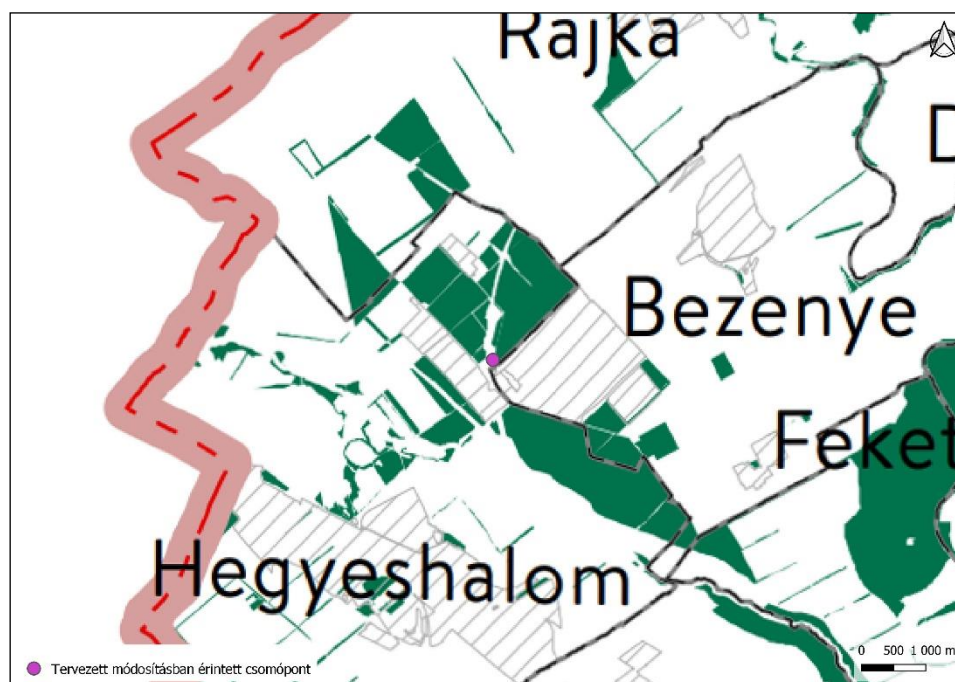

2.2.2. ábra Országos Területrendezési Terv

Kivonat az Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffterületének övezete című tervlapból

Az övezetek közül a magterület övezetét érinti a fejlesztés a hegyeshalmi igazgatási területen. Bezenye területén az övezeteket nem érinti a fejlesztés.

4. Erdők övezete

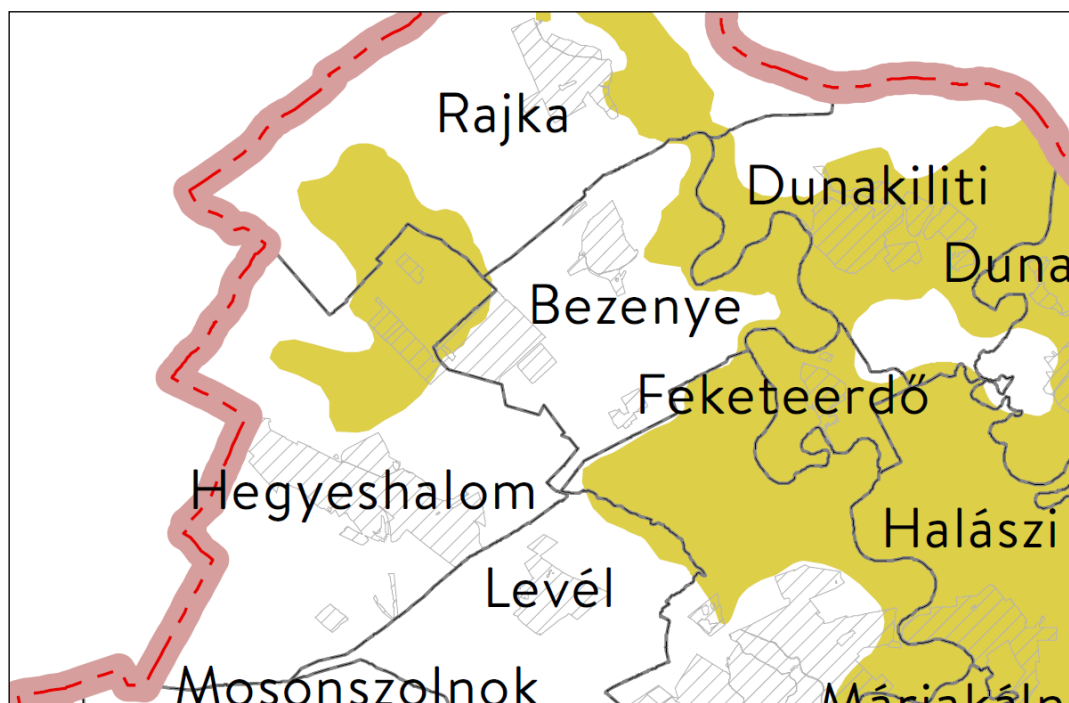

2.2.3. ábra Országos Területrendezési Terv

Kivonat az Erdők övezete című tervlapból

Az övezet Hegyeshalom területén érinti a fejlesztési területet, Bezenye esetében határolja, de nem fedi.

6. Tájképvédelmi terület övezete

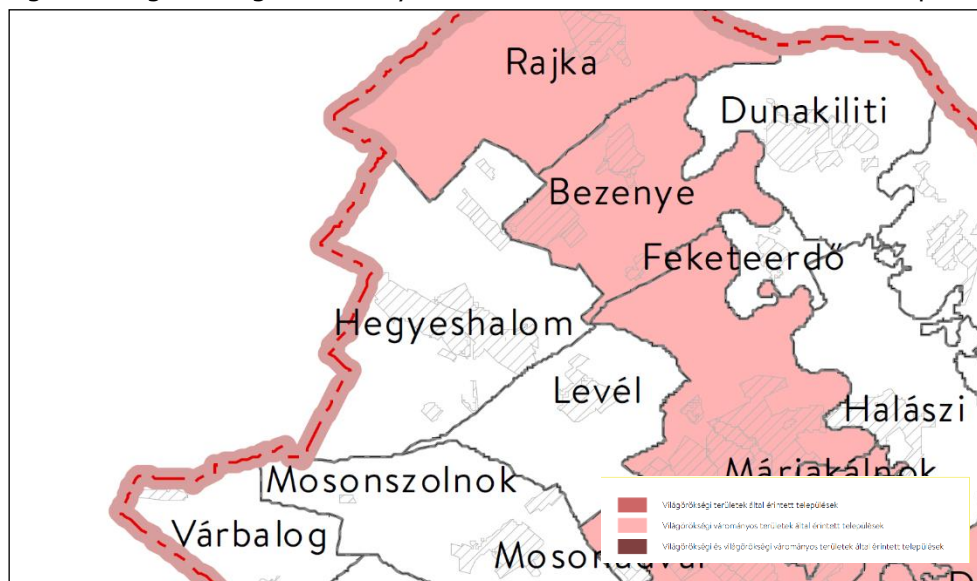

2.2.4. ábra Országos Területrendezési Terv

Kivonat a Tájképvédelmi terület övezete című tervlapból

Az övezet mindkét településen fedi a fejlesztési terület nagy részét, így a csomóponti fejlesztési területet is.

7. Világörökségi és világörökség várományos területek övezete által érintett települések

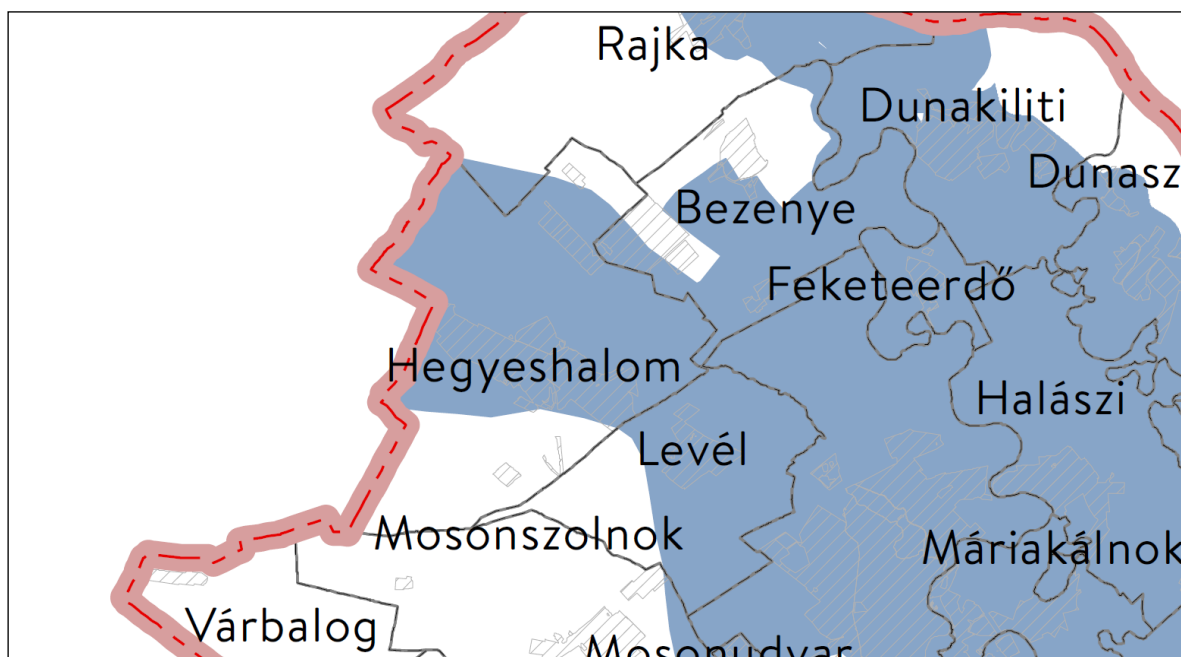

2.2.5. ábra Forrás: MvM rendelet

Kivonat a Világörökségi és világörökség várományos területek övezete által érintett települések övezete című tervlapból

A világörökségi várományos területek övezete által érintett települések övezete Bezenye községet nevesíti, így az a bezenyei fejlesztési területet is fedi.

8. Vízminőség-védelmi terület övezete

2.2.6. ábra Forrás: MvM rendelet

Kivonat a Vízminőség-védelmi terület övezete című tervlapból

Az OTrT szerint a fejlesztési területeket fedi az övezet.

2.2.3. GYMS Megyei TRT fejlesztési területre vonatkozó megállapításai

2.2.7. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a Győr-Moson-Sopron Vármegye Térségi Szerkezeti Terv című tervlapból

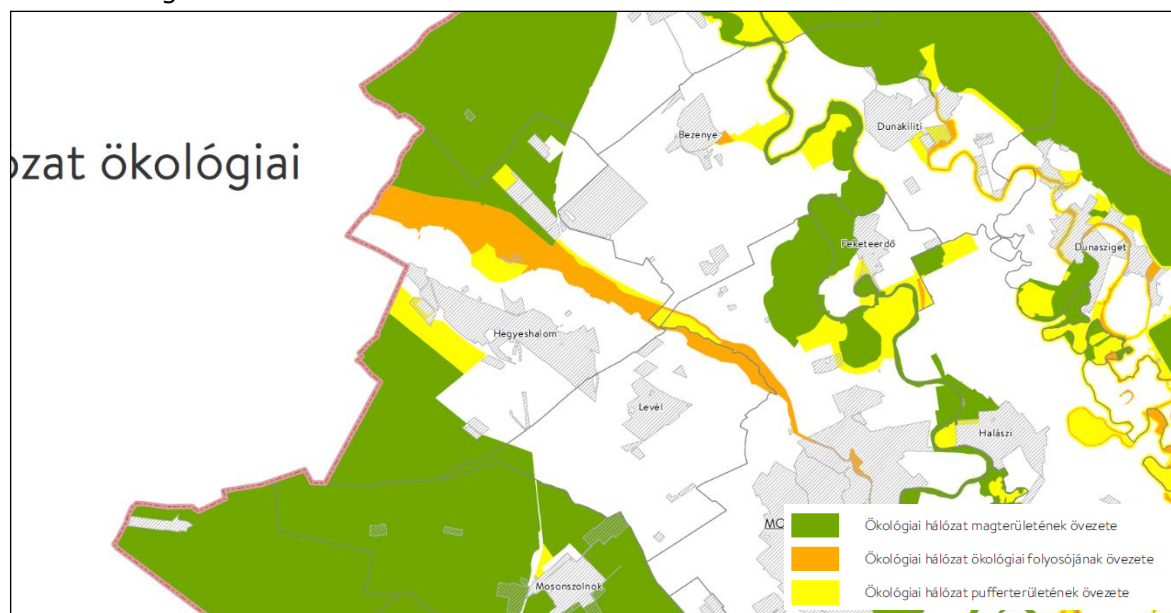
2022. évben Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlése 7/2022. (IX.17.) önkormányzati rendeletet alkotott Győr-Moson-Sopron megye területrendezési tervéről, mely szeptember 19-ével hatályba lépett. 2023. január 1-től a megyék elnevezése vármegyékre változott. Jelen fejezet ezen terv 2025. május hónapban hatályos állapota alapján készült.

A vármegyei övezetek a következők szerint érintik a módosítás alá vont területeket:

1. Ökológiai hálózat
 - magterületének övezete: **érinti**
 - az ökológiai folyosó övezete: nem érinti
 - az ökológiai hálózat pufferterületének övezete: határolja, de nem fedi
2. Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: határolja, de nem fedi
jó termőhelyi adottságú szántók övezete: **érinti**
3. Erdők övezete: **érinti**
erdőtelepítésre javasolt terület övezete: **érinti**
4. Tájképvédelmi terület övezete: **érinti**
5. Világörökségi: nem érinti
Világörökségi várományos terület övezete által érintett települések: **érinti**
6. vízminőség-védelmi terület övezete: **érinti**

7. Nagyvízi meder övezete: nem érinti
8. Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett település: nem érinti
9. Ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések: **érinti**
10. A rendszeresen belvízjárta terület övezete: nem érinti
11. Földtani veszélyforrás terület övezete által érintett települések: nem érinti
12. Győri agglomeráció és a soproni nagyvárosi településeggyüttes övezete: nem érinti
13. Natúrparkok övezete: nem érinti
14. Natura 2000 területek övezete: **érinti**
15. Árvízi kockázatkezelési terület övezete: **érinti**
16. Nap- és szélenergiatermelés létesítésének korlátozásával érintett terület övezete: **érinti**
17. Szélérózióknak kitett terület övezete: nem érinti

1. Az Ökológiai hálózat övezetei

2.2.8. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat az „Ökológiai hálózat övezetei” című tervlapból

Az OTTrT-ben foglaltakkal egyezően, az övezetek közül a magterület övezetét érinti a fejlesztés a hegyeshalmi igazgatási területen. Bezenye területén az övezeteket nem érinti a fejlesztés.

„(1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja.

a) a települési területet az ökológiai hálózat magterülete, vagy az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója körülzárja, továbbá

(3) A (2) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén beépítésre szánt terület az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak a területrendezési hatósági eljárása során kiadott területfelhasználási engedélye alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai hálózat magterület és az ökológiai hálózat ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése.

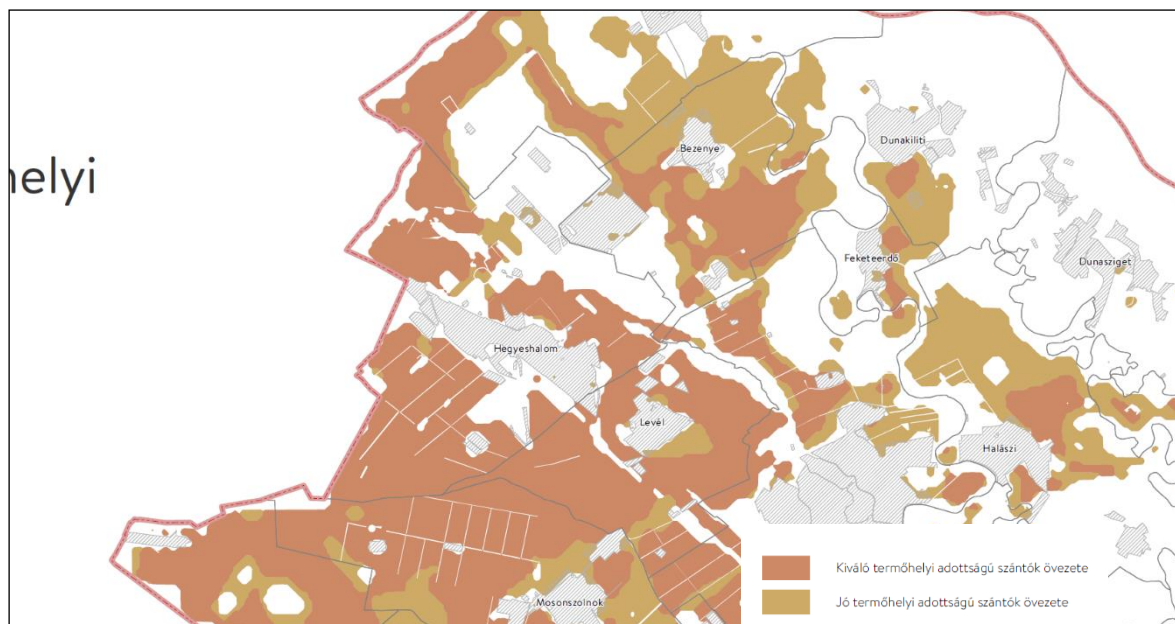
(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.”

A fejlesztés a magterület övezetét a hegyeshalmi 0375/4, valamint a 0369 hrsz.-ú földrészleteken érinti. Ebből a 0375/4 hrsz.-ú földrészlet a hatályos tervben közlekedési területként meghatározott. A 0369 hrsz.-ú, erdő művelési ágú földrészlet érintettsége 1 ha alatti, mintegy 7700 m².

2. A kiváló és a jó termőhelyi adottságú szántók övezete

2.2.10. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete és a jó termőhelyi adottságú szántók övezete” című tervlapból

2.2.11. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése – kiváló szántók

2.2.12. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése – jó szántók

A vármegyei terv a jó termőhelyi adottságú szántóterületek esetében tartalmaz eltérést (többször területet) az országos tervhez képest.

A kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete a bezenyei fejlesztési területet határolja, de nem fedi, míg a jó termőhelyi adottságú szántók övezete mindkét településen érinti a rendezés alá vont területeket, de a konkrét csomóponti fejlesztési területeket nem.

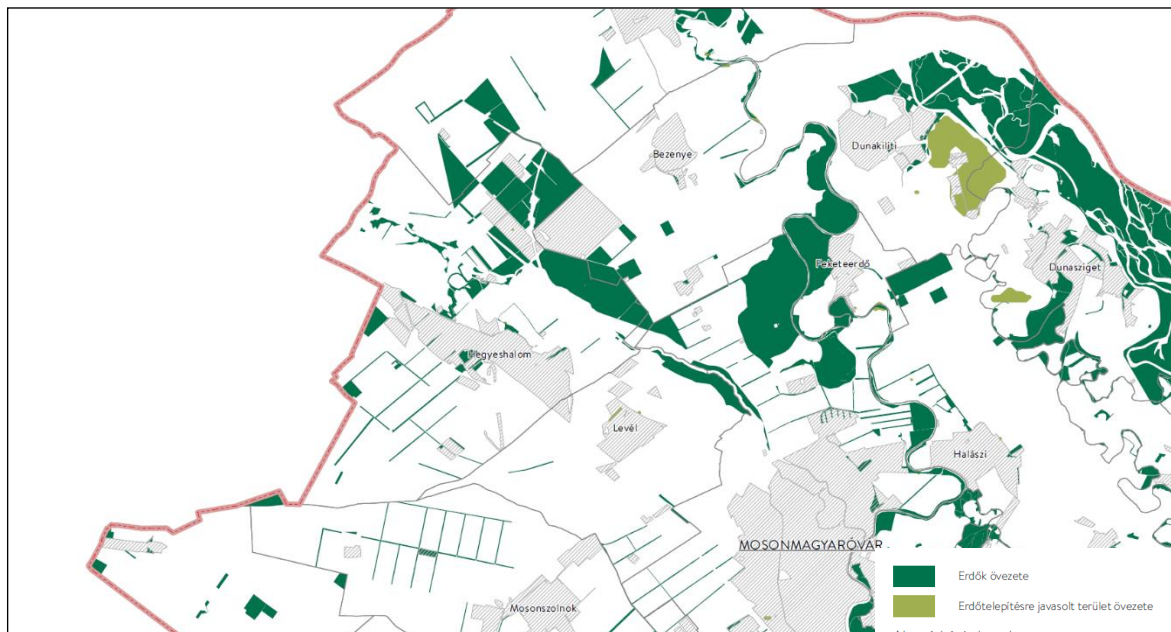
Az MvM rendelet 2. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„(1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni.

(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

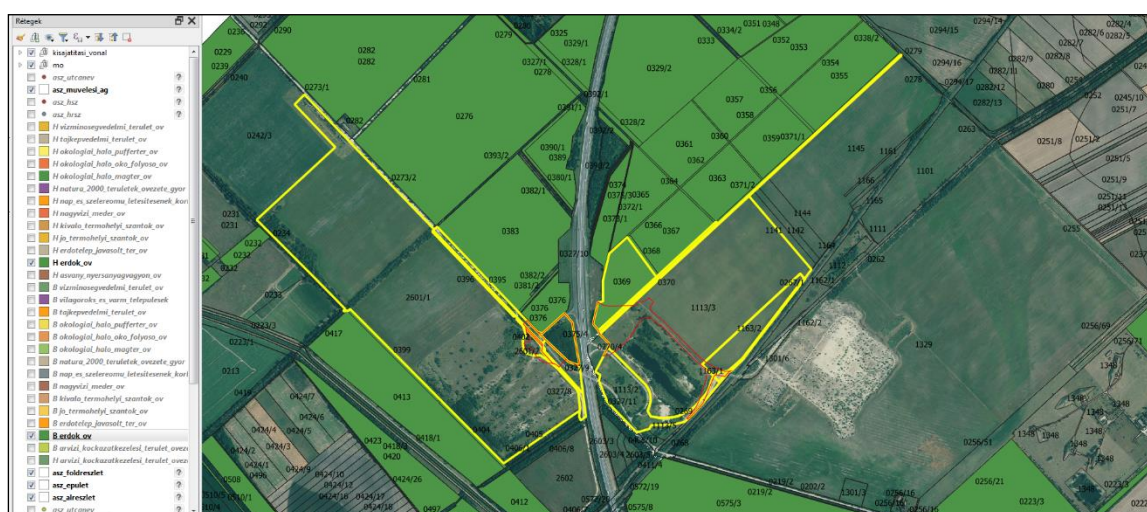
Az Ország Szerkezeti Terve települési térségként tartalmazza az érintett területeket, így a vármegyei terv alapján meghatározott érintettség nem befolyásolja jelen módosítást.

3. Az erdők és az erdőtelepítésre javasolt terület övezete

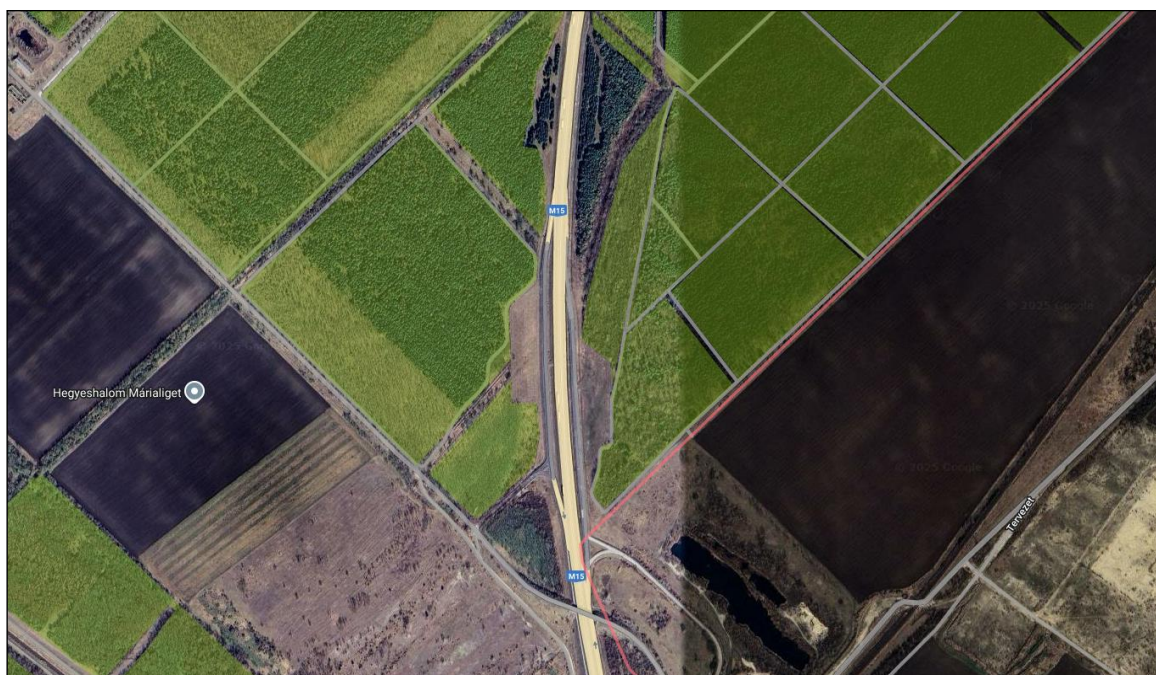

2.2.13. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat az „Erdők övezete és az erdőtelepítésre javasolt terület övezete” című tervlapból

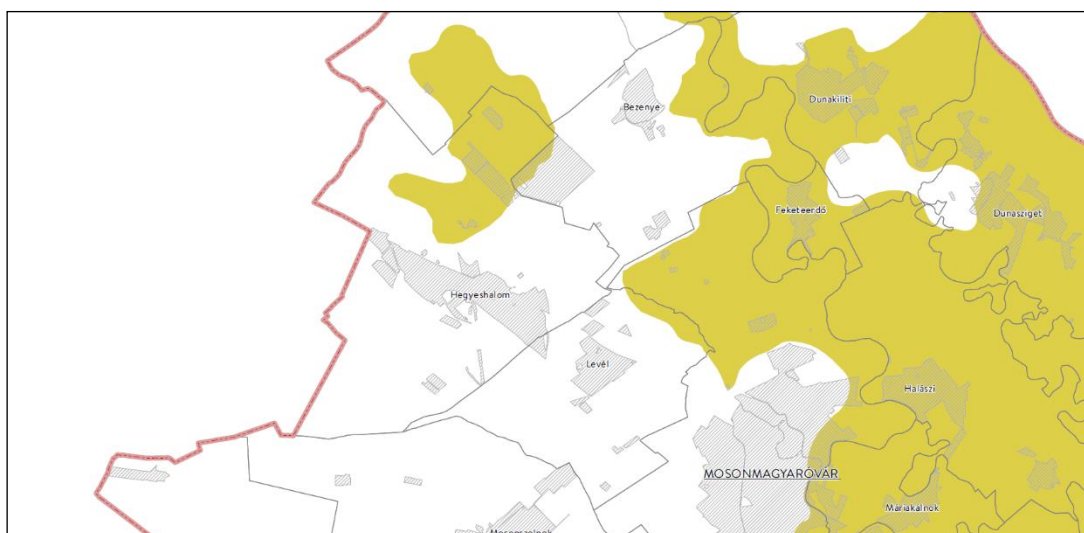
2.2.14. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése – erdők övezete

2.2.16. ábra Forrás: erdőtérkép

Az Országos Erdőállomány Adattár nyilvántartása szerint a hegyeshalmi 0369 hrsz.-ú földrészlet védelmi rendeltetésű erdőként nyilvántartott.

4. A tájképvédelmi terület övezete

2.2.17. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Tájképvédelmi terület övezete” című tervlapból

Az érintettség megegyezik az OTrT-ben rögzítettekkel. Az övezet mindkét településen fedi a fejlesztési terület nagy részét, így a csomóponti fejlesztési területet is.

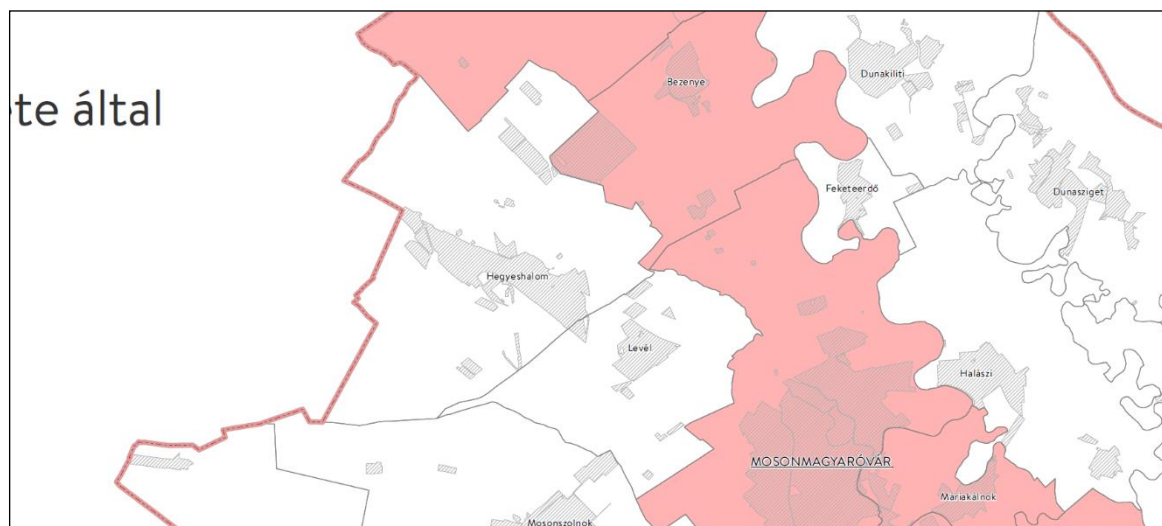
„(1) A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

A települések hatályos terve meghatározó ideje beépítésre szánt területként tartalmazza a fejlesztési területet, így elsősorban a minél nagyobb fokú tájba illesztés lehet feladat. Az érintettség nem akadályozza a fejlesztés megvalósítását.

5. A világörökségi és a világörökségi várományos terület övezete által érintett települések

2.2.19. ábra Győr-Ménfőcsanak Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „világörökségi és a világörökségi várományos terület övezete által érintett települések” című tervlapból

A világörökségi várományos területek övezete által érintett települések övezete Bezenye községet nevesíti, így az a bezenyei fejlesztési területet is fedi.

A tv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A világörökségi és világörökségi várományos területek övezetét a településrendezési tervben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

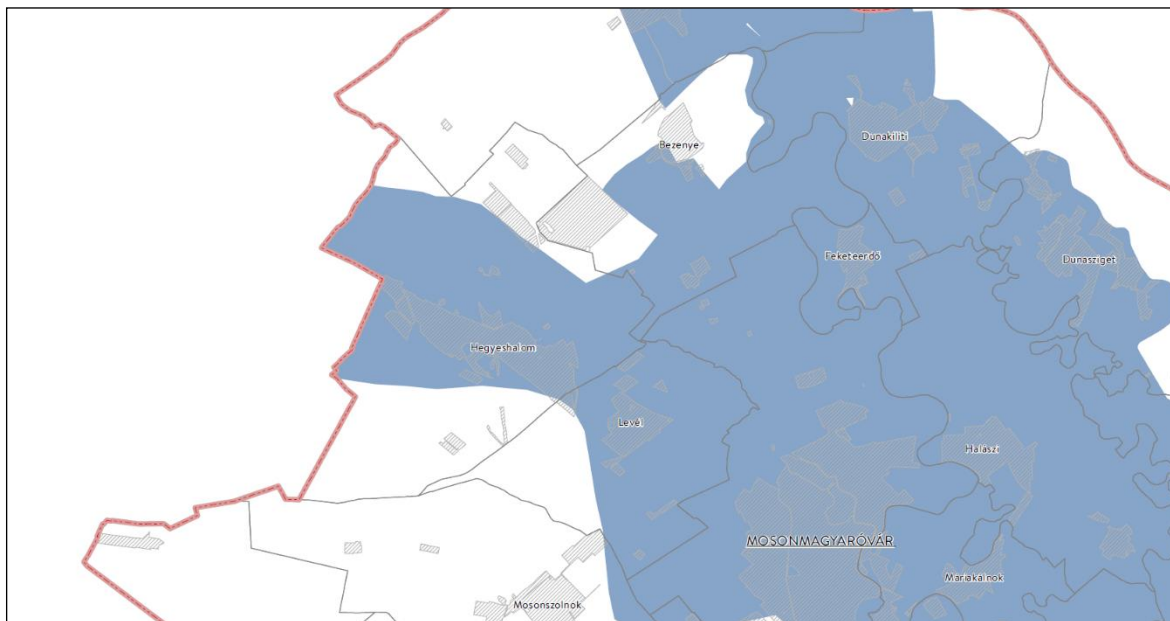
(2) Az (1) bekezdés szerint lehatárolt világörökségi és világörökségi várományos terület övezetén:

a) a területfelhasználás módjának és mértékének összhangban kell lennie a világörökségről szóló törvényben, valamint a világörökségi kezelési tervben meghatározott célokkal,

b) új külfejtéses művelésű bányatelek, célkitermelőhely nem létesíthető, meglévő külfejtéses művelésű bányatelek területe horizontálisan nem bővíthető; a felszíni tájsebeket rendezni kell,

c) a közlekedési, vízgazdálkodási és hírközlő infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a kulturális és természeti örökség értékeinek sérelme nélkül, területi egységüket megőrizve, látványuk érvényesülését elősegítve és a világörökségi kezelési tervnek megfelelően kell elhelyezni.”

6. A vízminőség-védelmi terület övezete

2.2.20. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Vízminőség-védelmi terület övezete” című tervlapból

A vármegyei terv pontosította az országos tervben rögzítetteket úgy, hogy kisebb érintettséget határozott meg.

2.2.21. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése

Az övezet az e-tér alapján a rendezés alá vont hegyeshalmi területeket érinti, de nem terjed ki a csomóponti fejlesztési területekre.

Az MvM rendelet 5. § (1)-(3) bekezdése szerint:

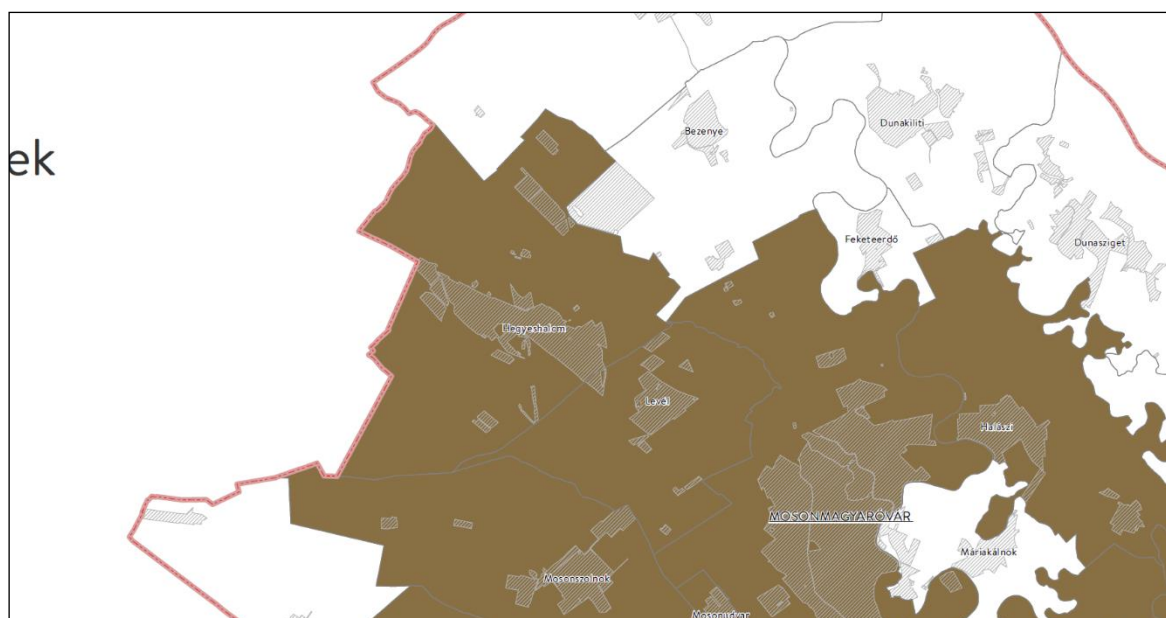
„(1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.”

A hatályos tervek tartalmazzák a kérteteket. Az övezeti érintettség nem akadályozza a tervezett módosítást.

9. Az ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések

2.2.22. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat az „Ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett települések” című tervlapból

Az övezet Hegyeshalom település teljes területét fedi, így a módosítás alá vont területeket is érinti. Bezenye község területe nem érintett.

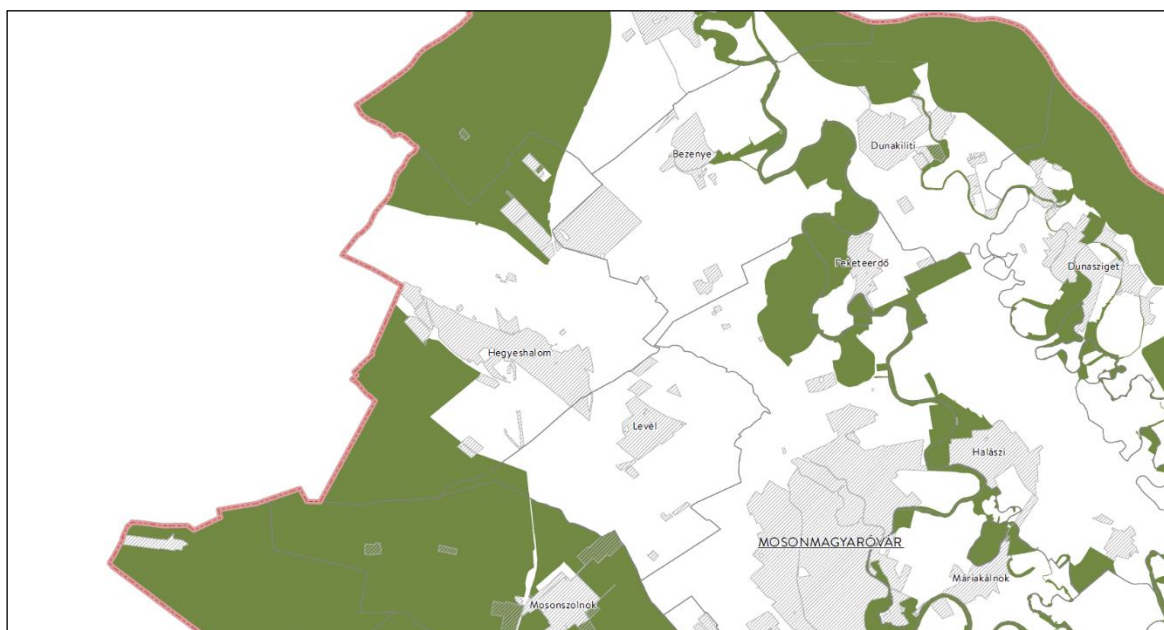
Az MvM rendelet 8. §-a szerint:

„(1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.”

Tekintettel arra, hogy a vizsgált terület bányászati szempontból nem érintett, így az övezeti érintettség nem akadályozza a tervezett módosítást.

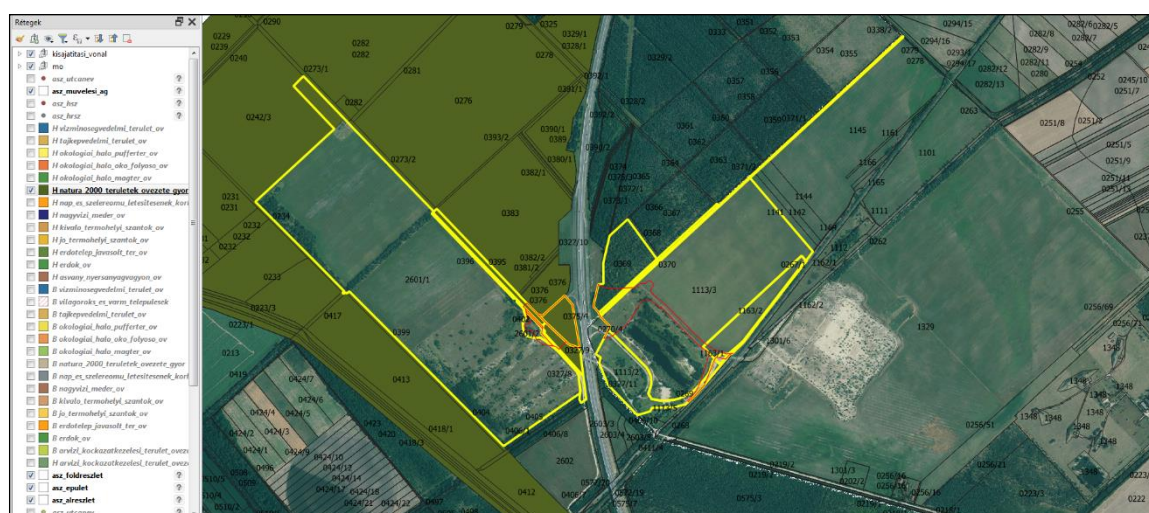
14. A natura 2000 területek övezete

2.2.23. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Natura 2000 területek övezete” című tervlapból

Az övezet érinti a módosítás alá vont területeket és a csomóponti fejlesztési területet is a hegyeshalmi igazgatási területen. Bezenye területén az övezet nem érinti a fejlesztést.

2.2.24. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2022. (IX. 17.) önkormányzati rendelete 12. §-a szerint:

„(1) Az övezet területén a települések településrendezési tervének kidolgozása vagy módosítása során figyelembe kell venni az elfogadott Natura 2000 fenntartási terveket.

(2) Az övezet területén új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha a települési területet a Natura 2000 terület körülzárja.

(3) A (2) bekezdés szerinti kivétel esetén az új beépítésre szánt területet a nemzeti park igazgatósággal – a településterv véleményezési eljárása során – egyeztetett módon lehet kijelölni, akkor, ha azt más jogszabály vagy területrendezési övezeti előírás nem tiltja.

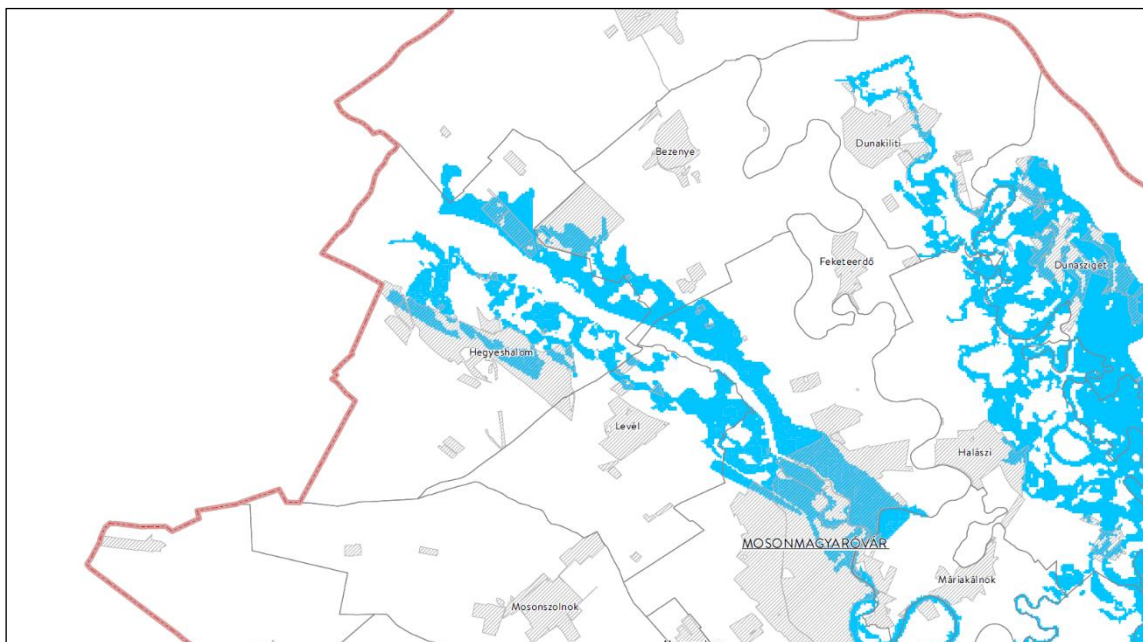
(4) Az övezet területét érintő településrendezési tervekben – új külfejtéses művelésű bányatelek létesítésének érdekében – nem jelölhető ki beépítésre szánt és nem szánt különleges nyersanyag kitermelés (bánya) vagy nyersanyagfeldolgozás céljára szolgáló építési övezet és övezet, kivéve, ha az új bányatelek fektetésének engedélyezési eljárása 2020. május 5-ét megelőzően már megkezdődött.

(5) A (4) bekezdés szerinti kivétel esetén is csak akkor jelölhető új külfejtéses művelésű bányatelek nyitása érdekében nyersanyag kitermelés (bánya) vagy nyersanyagfeldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt építési övezet vagy övezet, ha a külfejtés bányatelek nyitását más területrendezési övezeti előírás vagy jogszabály nem tiltja.

(6) A településfejlesztési terv kidolgozása során a nemzeti park igazgatóságokkal együttműködve vizsgálni kell a Natura 2000 területekkel való érintettségben rejlő előnyök hasznosítását.”

Az övezeti érintettség a tervezett módosítást nem akadályozza.

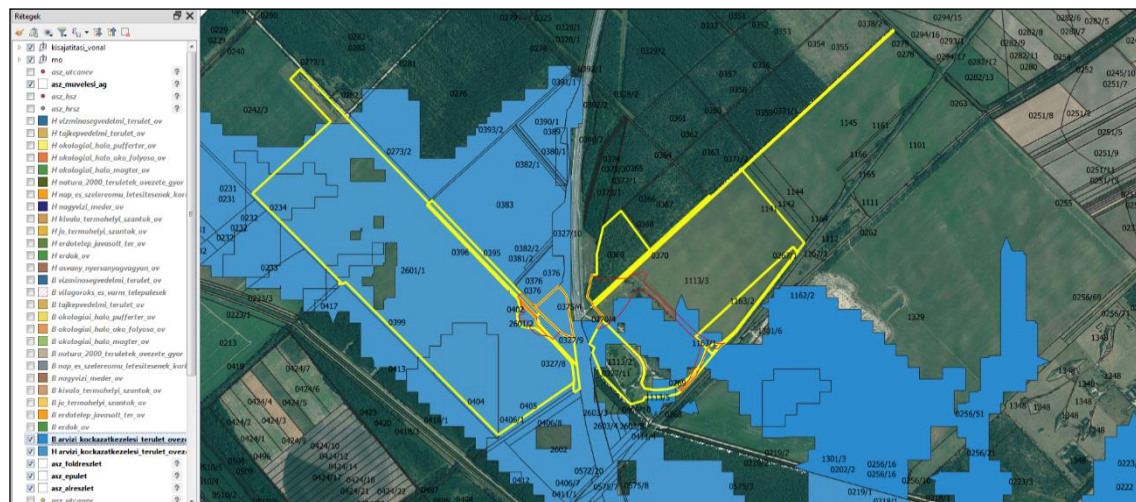
15. Az árvízi kockázatkezelési terület övezete

2.2.25. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Árvízi kockázatkezelési terület övezete” című tervlapból

Az övezet érinti a módosítás alá vont hegyeshalmi és bezenyei területeket és a csomóponti fejlesztési területeket is.

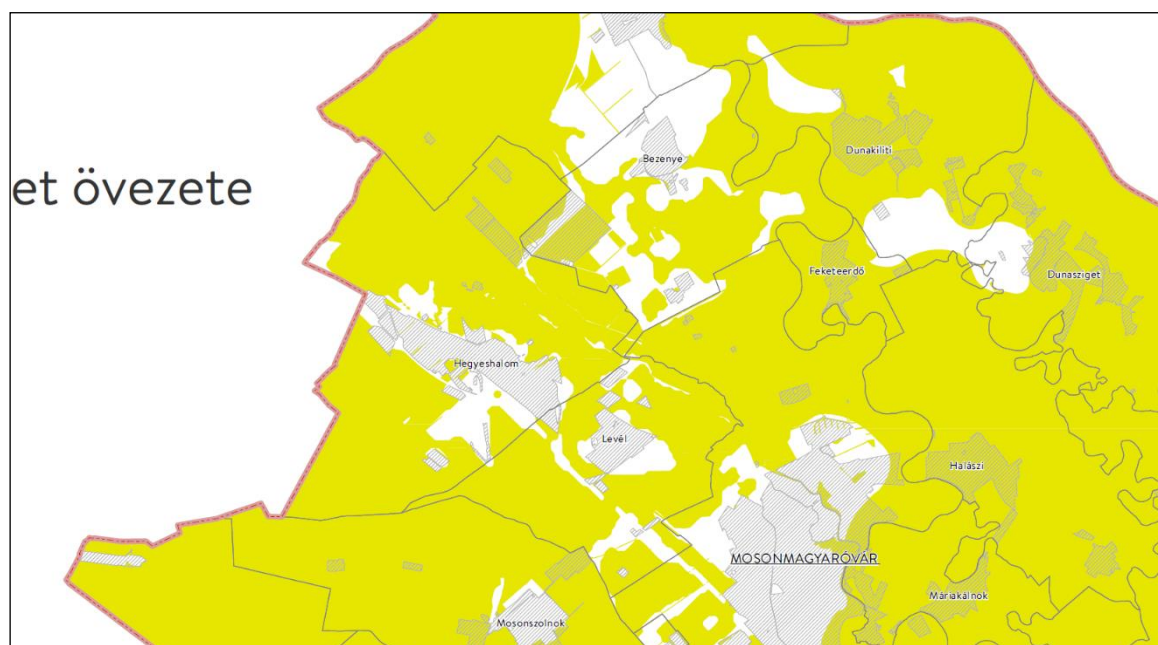
2.2.26. ábra Forrás: e-tér adatszolgáltatás alapján Regioplan Kft. szerkesztése

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 7/2022. (IX. 17.) önkormányzati rendelete 13. §-a szerint:

„Az övezet területén a településrendezési tervekben az építési övezetek és övezetek kijelölésénél figyelembe kell venni az árvízi veszélyt és vizsgálni kell a kockázatcsökkentés vagy legalább a szinten tartás területhasználat-szabályozással összefüggő lehetőségeit.”

Az övezeti érintettség a tervezett módosítást nem akadályozza.

16. A nap- és szélörmű létesítésének korlátozásával érintett terület övezete

2.2.27. ábra Győr-Moson-Sopron Vármegye Területrendezési Terve

Kivonat a „Nap- és szélörmű létesítésének korlátozásával érintett terület övezete” című tervlapból

feladatot (Munkaszám: 2013). A döntéselőkészítő tanulmányban több csomóponti változat került megvizsgálásra.

A csomóponti változatok közül a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok alapján legkedvezőbb változat került kiválasztásra és tovább tervezésre, mely elkerüli a védett növényfajok élőhelyét.

3. A TERV VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSAI

A környezeti értékelés vizsgálja a településrendezési eszközök környezeti vonatkozásait, a terv megvalósulásával várható környezeti hatásokat. A településrendezési terv részeként a környezeti értékelés a jogszabály által előírt tematika szerint és az államigazgatási szervek előzetesen adott szakmai elvárásainak figyelembevételével készül.

3.1. ÖSSZEVETÉS KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOKKAL

Az alponban vizsgálandó, hogy a terv tartalmaz-e olyan elemeket, melyek ellentétben állnak a helyi, vagy magasabb szinten meghatározott környezetpolitikai célkitűzésekkel. A környezetpolitikai célokat magasabb szinten az ország területére, valamint 1-1 megyére, térségre készülő környezetvédelmi programok, helyi szinten a települési környezetvédelmi programok határozzák meg.

5. Nemzeti Környezetvédelmi Program

Magyarország környezeti fenntarthatóság elvéhez kapcsolódó 2021-2026 időszakra vonatkozó célkitűzéseit az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program tartalmazza.

A NKP-5 átfogó célkitűzése Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása. Ez szerves folytatása a 4. NKP-nak.

Ennek elérése érdekében az alábbi négy stratégiai célt tartalmazza a NKP-5:

1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata
3. Az erőforrás-takarékosság és a –hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése
4. A környezetbiztonság javítása

Az Országgyűlés 2022. december 7-én fogadta el az NKP-5-öt.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott célokkal összefüggésben a tervi módosítás hatása nem jelentős. Ugyanakkor a módosítás, valamint a környezeti értékelés során ezen célkitűzések figyelembe lettek véve. A környezeti értékelés a felsorolt célkitűzések alapján fogalmazta meg a javaslatait.

Nemzeti Biodiverzitás Stratégia (NBS)

A biológiai sokféleség megőrzésének 2015-2020 közötti időszakra szóló nemzeti stratégiájának célja a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások további hanyatlásának megállítása Magyarországon 2020-ig, valamint állapotuk lehetőség szerinti javítása. A stratégia céljai:

Hazánk védett természeti területeinek és értékeinek megőrzése, természetvédelmi helyzetük javítása, valamint az Európai Unió madárvédelmi és élőhely-védelmi irányelvének teljes körű hazai végrehajtásához szükséges feltételek megteremtése

A táji diverzitás, a zöldinfrastruktúra és az ökoszisztéma szolgáltatások fenntartása és helyreállítása

A biológiai sokféleség megőrzésében a mezőgazdaság szerepének növelése

Fenntartható erdő- és vadgazdálkodás, valamint a vízi erőforrásaink védelme és fenntartható használata

Az inváziós idegenhonos fajok (özönfajok) elleni küzdelem

Hazánk szerepvállalásának erősítése a biológiai sokféleség világszintű csökkenésének megállításában, továbbá a biológiai sokféleség védelmi megállapodásokból fakadó kötelezettségek hazai végrehajtása

A településrendezési eszközök magánberuházói szándék alapján kerülnek módosításra, a valós területfelhasználáshoz való igazodás érdekében. A Nemzeti Biodiverzitás Stratégiában megfogalmazott célokkal összefüggésben a tervi módosítás hatása nem jelentős. Ugyanakkor a módosítás, valamint a környezeti értékelés során ezen célkitűzések figyelembe lettek véve. A környezeti értékelés a felsorolt célkitűzések alapján fogalmazta meg a javaslatait.

Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030

Magyarország területének mintegy egyötödét erdő borítja, melyek óriási szerepet játszanak a CO₂ megkötésben, így hozzájárulnak az ÜHG-kibocsátás csökkentéshez, de adaptációs funkciót is betöltenek mikro-, mezo- és makroklimatikus hatásaik révén. A Nemzeti Erdőstratégia az ország erdőterületeit érintően megfogalmazza az aktuális feladatokat, kihívásokat és azokra megoldási lehetőségeket vázol fel. Emellett a gazdálkodás és az erdei ökoszisztémák dinamikus folyamatainak összehangolása, valamint az ökoszisztéma-szolgáltatások megvalósítása is a kiemelt feladatai közé tartozik.

A stratégia céljai a következők:

- Az erdők környezeti, gazdasági és szociális szolgáltatásainak hosszú távon való biztosítása többcélú, fenntartható erdőgazdálkodással, az erdők multifunkcionális szerepének egymás közötti megfelelő, területenként különböző arányának kialakítása mellett.
- Energia- és erőforrás-hatékonyság növelése a megújuló energiahasznosítás, a klímaváltozási folyamatok hatásainak csökkentése, megelőzése érdekében. A biomassza alapú megújuló energiahasznosítás döntően térségi szintű szervezése és közösségi alapú fejlesztése.
- Az erdészeti feltáró hálózat fejlesztésének támogatása, az erdők jobb elérése érdekében, figyelemmel a folyamatos erdőborítás fenntartása melletti kíméletes erdőgazdálkodás, a piacra jutás, az erdők védelme és a lakosság kulturált rekreációjának egyidejű biztosítására.
- Az erdőgazdálkodás biológiai alapjainak fenntartható módon történő biztosítása, az erdei biodiverzitás célzott védelme és fejlesztése, kiemelten a védett és magas természetességű erdőkben.

A településrendezési eszközök magánberuházói szándék alapján kerülnek módosításra, a valós területfelhasználáshoz való igazodás érdekében. A Nemzeti Erdőstratégiában megfogalmazott célokkal összefüggésben a tervi módosítás hatása irreleváns. Ugyanakkor a módosítás, valamint a környezeti értékelés során ezen célkitűzések figyelembe lettek véve. A környezeti értékelés a felsorolt célkitűzések alapján fogalmazta meg a javaslatait.

3.2. KÖRNYEZETVÉDELMI SZEMPONTOK MEGJELENÍTÉSE A TERVBEN

3.3. A CÉLOK KONZISZTENCIÁJA

A térség fejlesztésének szándéka érdekében ipari és gazdasági beruházások lehetőségének megteremtésére a térség közlekedési infrastruktúráját is folyamatosan fejleszteni szükséges, amelynek része a gyorsforgalmi úti kapcsolat megteremtése.

Ezen felül az alábbi célok fogalmazhatók meg az M15 csomópont kiépítése kapcsán:

- Eljutási idők csökkentése,
- Jobb utazáskényelmi feltételek biztosítása,
- Magasabb szolgáltatási szint biztosítása,
- Közlekedésbiztonság fokozása,
- Környezet védelme (lakossági),
- Városok gyorsforgalmi elérésének biztosítása.

3.4. A JELENLEGI KÖRNYEZETI ÁLLAPOT BEMUTATÁSA

A tervezési terület a Kisalföld nagytájon, a Győri-medence középtájon, a Mosoni-sík kistájon található.

A kistáj termőhelyi heterogenitása a potenciális vegetáción is érezteti hatását. Nyugati, határmenti részén valószínűleg száraz cseres-tölgyesek és erdőssztyepp-erdők álltak, esetleg száraz gyepekkel mozaikosan. Keleti részén a száraz erdők mellett gyertyános-kocsányos tölgyesek is létrejöttek, és itt már a ligeterdők és mocsári növényzet is számottevő volt. A Szigetközzel szomszédos sávban uralkodóak voltak a ligeterdők – a területen gyakorlatilag csak itt maradtak fent nagyobb erdőtömbök.

A Mosoni-sík mai képét a szántóföldi művelés határozza meg, a természetes élőhelyek kiterjedése csekély, az erős frgmentációhoz a sok közlekedési létesítmény is hozzájárul. A Mosoni-Duna mellett akadnak ligeterdő-maradványok, sokkal jelentősebb azonban az ültetvényszerű nyárasok aránya. Az itt egykor kiterjedt nedves rétek nagy része eltűnt. Kiemelkedő érték a lébényi Tölgyerdő, a Kisalföld legszebb maradvány gyertyános-kocsányos tölgyese. A száraz tölgyeseknek a tájban szinte hírmondója sem maradt, a száraz gyepek (pl. homoki gyepek Győrnél, löszgyepek Várbalognál) is egész ritkák.

A Mosoni-sík nyugati részén a Pándorfi-platóval rokon sztyeppnövényzet elemei említethetők (tavaszi hérics – *Adonis vernalis*, kisvirágú csüdfű – *Astragalus austriacus*, magyar zsálya – *Salvia aethiopis*), e területrészt ma is értékes szegetalis gyomok menedékhelye (parlagi atracél – *Anchusa arvensis*, cicó – *Thymelaea passerina*). A Mosoni-Duna menti erdőkben sok faj tükröz montán hatást (medvehagyma – *Allium ursinum*, kapotnyak – *Asarum europaeum*, erdei madársóska – *Oxalis acetosella*), a Lébénynél ugyanerre utal a bükksás (*Carex pilosa*). Nedves réteken érdekességei a réti iszalag (*Clematis integrifolia*), mocsári lednek (*Lathyrus palustris*); Győrnél homokon már gyíkpohár (*Blackstonia acuminata*), csajkavirág (*Oxytropis pilosa*) is megjelenik.

3.4.1. Hatásterület környezeti jellemzői

A fejezetben a módosításokkal érintett terület jelenlegi környezetének a tervezett módosítással összefüggésben levő elemei kerülnek ismertetésre.

Talaj, felszín alatti vízvéddelem

A tervezési terület Győr-Moson-Sopron megyében található. A tervezési terület az MTA Földrajztudományi Kutató Intézete által 2010-ben kiadott Magyarország Kistájainak Katasztere alapján természetföldrajzi szempontból a Kisalföld nagytájon belül a Győri-medence középtájon, azon belül pedig a Mosoni-sík kistájon helyezkedik el. A kistáj teljes egészében magasártéri helyzetű hordalékkúpság. A kistáj területének 71%-át csernozjom talajok alkotják.

Az MTA ATK Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézet által létrehozott AGROTOPO GIS, Agrotopográfiai adatbázis alapján a tervezett csomópont által érintett területen terasz csernozjomok, illetve alföldi mészlepedékes csernozjomok találhatók. A terasz csernozjomok, illetve az alföldi mészlepedékes csernozjom talajok is a közepes termékenységű talajok közé tartoznak.

Az Országos Területrendezési Terv (OTrT) és Győr-Moson-Sopron Megye Területrendezési Terve alapján a vizsgált nyomvonal kiváló és jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét nem érinti.

A vizsgált terület szilárd ásványi nyersanyag, illetve szénhidrogén és földgáz lelőhelyeket nem érint.

A Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat (röviden MBFSZ) térképes adatbázisa alapján, a tervezett beruházás területén 2-5 m között található a talajvízszint mélysége a felszín alatt.

Az M15 autópálya 6+020 km szelvényben 2008. szeptember hónapban készült fúrásokban a talajvíz 2,9 - 3,9 m mélységben, a 122,5 - 123,5 mBf szinten jelentkezett. A környező talajvíz kutak adatsorai alapján, az ár- és belvízi védekezésnek, illetve folyamszabályozásnak köszönhetően a területen 123,5 mBf szintet meghaladó észlelés nem fordult elő, csupán néhány 123 mBf szint körüli vízszint volt tapasztalható, jellemzően 121 - 122 mBf körüli szintek fordulnak elő.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Hegyeshalom és Bezenye érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen helyezkednek el.

A vizsgált területen az alábbi felszín alatti víztestek találhatók:

- sp.1.1.1 – Szigetköz
- p.1.1.1 – Szigetköz
- pt.1.1 – Északnyugat-Dunántúl

A felsorolt víztest típusok közül a sekély porózus (sp.1.1.1.) víztestre fejthet ki elsősorban hatást a tervezett beruházás. Az Országos Vízügyi-gazdálkodási Terv második felülvizsgálatának 7.1. melléklete alapján az sp.1.1.1. felszín alatti víztest kémiai és mennyiségi állapota jó.

Magyarország másodszor felülvizsgált, 2021. évi Vízügyi-gazdálkodási Tervének 2.1. melléklete, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság térképes adatbázisa alapján a tervezett csomópont felszín alatti ivóvízkivétel védőövezetét nem érinti.

Felszíni vízvéddelem

Az Országos Vízügyi-gazdálkodási Terv alapján a vizsgált nyomvonal az **1-1 Szigetköz tervezési alegységet** érinti.

A tervezett nyomvonal az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén található.

Vízfolyást, csatornát nem keresztez a tervezett csomópont. Legközelebb az Öntözőcsatorna található kb. 320 m-re, illetve a Lajta-balparti-csatorna kb. 380 m távolságban.

A legközelebbi felszíni víz a Bezenyei-kavicsbányató, amely legközelebb kb. 40 m-re a csomóponttól keletre található.

Győr-Moson-Sopron megye Területrendezési Terve alapján a nyomvonal nem érinti nagyvízi meder övezetét, illetve rendszeresen belvízjárta terület övezetét sem.

A tervezett csomópont területe a 30 éves (3,3%), a 100 éves (1%) és az 1000 éves (0,1%) valószínűségű potenciális elöntési térképek alapján árvízzel nem veszélyeztetett területen található.

Levegőtisztaság-védelem

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet II. fejezet 10.§ (1) bekezdése alapján az ország területét a légszennyezettség alapján zónákba kell sorolni. A zónába sorolás kritériumait a 4/2011 (I.14.) VM rendelet tartalmazza, akárcsak a különböző zónatípusokhoz (A-F csoport) tartozó határértékeket.

Magát a zónába sorolást (A-F csoport) légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

A tervezési terület a következő légszennyezettségi zónába sorolható:

2. Győr-Mosonmagyaróvár

3.4.1. táblázat: Légszennyezettségi zónabesorolás

Zónacsoport a vizsgált szennyező anyagok szerint	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szálló por (PM₁₀)	Benzol
2. Győr-Mosonmagyaróvár	F	C	F	B	F

A módosított jogszabály a PM₁₀-ből meghatározandó komponensekkel együtt 11 szennyező anyagra vonatkozóan állapítja meg az agglomerációk és zónák besorolását.

B-től F-ig terjedő kategóriákhoz koncentráció tartományok rendelhetők:

3.4.2. táblázat: Zónatípusokhoz tartozó koncentráció tartományok

Zónák	SO₂ (µg/m³)	NO₂ (µg/m³)	PM₁₀ (µg/m³)	CO (µg/m³)
B zóna	—	58 felett	44 felett	—
C zóna	125 felett	40-58	40-44	5000 felett
D zóna	75-125	32-40	14-40	3500-5000
E zóna	50-75	26-32	10-14	2500-3500
F zóna	50 alatt	26 alatt	10 alatt	2500 alatt

B csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettségi határértéket és a túréshatárt meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra túréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettség meghaladja a határértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

C csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettségi határérték és a túréshatár között van.

D csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

A jogszabályok az egyes zónacsoportokra eltérő intézkedéseket írnak elő. Az A – D csoportra méréses, az E csoport mérés vagy modellezés, az F csoport modellezés vagy műszaki becslés az előírt meghatározási módszer.

Alap levegőterheltségi szint – OLM mérőállomás adatai alapján

A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos alapvető feladat- és hatásköröket a 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza. Eszerint az ország légszennyezettségét az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) segítségével rendszeresen vizsgálni és értékelni kell.

Az OLM automata működésű (on-line) mérőhálózatból és manuális (szakaszos) mérőhálózatból áll.

A térségre jellemző levegőminőségi értékeket az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat részeként a területhez legközelebbi automata mérőállomás – Mosonmagyaróvár, Gulyás Lajos u. 5. - alapján határoztuk meg. A Mosonmagyaróváron található mérőállomás ~10 km-re helyezkedik el a tervezési területtől, amely városi háttérből származó légszennyezettséget mér.

A mérőállomáson SO₂, NO₂, NO_x, O₃, CO és PM₁₀ koncentrációjának mérése történik.

Alap légszennyezettség meghatározása

A tervezési terület alap légszennyezettségének meghatározásához a bemutatott OLM mérőállomások napi adatait használtuk. 2024. évben a mérőállomás nem rögzített NO₂, NO_x, PM₁₀ és SO₂ komponenseket így az alapállapot meghatározásához végül a 2019-2023 évek adatait használtuk.

3.4.3. táblázat: A légszennyező anyagok koncentrációinak éves átlagértékének alakulása az automata mérőállomás adatai alapján

Időpont (év)	Szén- monoxid	Nitrogén- dioxid	Nitrogén- oxidok	Ózon	PM ₁₀	Kén- dioxid
Átlag (µg/m ³)						
Mosonmagyaróvár						
2019	431,4	15,0	24,7	62,7	19,2	2,2
2020	592,1	10,7	15,1	55,7	18,7	2,3
2021	489,5	11,6	15,1	48,9	18,2	2,6
2022	377,7	14,3	21,3	60,0	20,1	2,3
2023	471,6	13,1	17,7	50,0	25,1	0,8

<i>Időpont (év)</i>	<i>Szén- monoxid</i>	<i>Nitrogén- dioxid</i>	<i>Nitrogén- oxidok</i>	<i>Ózon</i>	<i>PM₁₀</i>	<i>Kén- dioxid</i>
Átlag (µg/m³)						
Átlag	472,5	12,9	18,8	55,5	20,3	2,0

A legközelebbi mérőállomás városi háttérből származó légszennyezettséget mér, mely a tervezési területen kissé túlbecsültnek tekinthető. Ennek okán a biztonság felé tévedve a következő szakmai becslést alkalmaztuk: légszennyezők esetén a mérőállomás 85%-át tekintettük a tervezési terület alap légszennyezettségének.

3.4.4. táblázat: A légszennyező anyagok koncentrációinak éves átlagértékének alakulása az automata mérőállomás adatai alapján

<i>Időintervallum (2019-2023)</i>	<i>Szén- monoxid</i>	<i>Nitrogén- dioxid</i>	<i>Nitrogén- oxidok</i>	<i>Ózon</i>	<i>PM₁₀</i>	<i>Kén- dioxid</i>
Átlag (µg/m³)						
Mosonmagyaróvár						
Átlag	401,6	11,0	15,9	27,7	17,2	1,7

Ahogy a fent bemutatott táblázatban látható, hogy az elmúlt 5 évet tekintve éves határérték túllépés nem történt egyik vizsgált komponens esetében sem, így a vizsgált terület levegőminősége jónak tekinthető.

A tervezési területen a levegő minőségét elsősorban a közlekedésből, a lakossági fűtésből (téli időszakban) származó levegőterhelés határozza meg, azonban meteorológiai helyzettől függően időszakosan szerepe lehet nagyobb távolságról érkező szennyezésnek is. A településeken a fűtési időszakban a nitrogén-oxidok (NO_x) és a kisméretű szállópor (PM₁₀), nyáron a felszín közeli ózon szennyezettség jelenthet problémát.

Zajvédelem

A tervezési terület közvetlen környezetének jelenleg zajhelyzetét az M15 autópálya forgalmából eredő zajterhelés határozza meg.

A tervezési terület környezetében a 27/2008. (XII. 3.) sz. KvVM–EüM együttes rendelet (továbbiakban: ZR) 3. sz. melléklete szerint besorolva gazdasági, mezőgazdasági és erdőterületek találhatók.

A legközelebbi lakóépület:

- A tervezési területhez legközelebbi épület Hegyeshalom belterületén 2 km-es távolságra van.

A 27/2008. (XII. 3.) sz. KvVM–EüM együttes rendelet 3. sz. melléklete szerint a közlekedéstől származó zajterhelés L_{AM'kő} megítélési szintje új tervezésű, vagy megváltozott terület-felhasználású területeken az épületek ZR. szerint meghatározott védendő homlokzatai előtt, országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól származó zajra gazdasági terület esetén:

nappal $L_{AM'k\ddot{o}} = 65 \text{ dB}$

éjjel $L_{AM'k\ddot{o}} = 55 \text{ dB}$

értéket nem lépheti túl.

Élővilág-védelem

A beruházás során a csomópont és csatlakozó létesítményeinek a megépítése okoz élőhely veszteséget, itt részben korábban már kialakított csomóponti ágak felhasználása és erősen átalakított talajfelszínek növényzete adja a területigény döntő többségét. A projektterület szűkebb környezetében változatos élőhelyek jellemzőek, szántóföldek, gyepterületek, erdőfoltok és egy kisebb kiterjedésű bányató is megtalálható.

E1 – Franciaperjés rétek

A hatásterületen található franciaperjés kaszálóréték természetessége változó: bizonyos részeiken magasabb arányban jelennek meg degradációra utaló fajok, máshol cserjés, fás foltok bontják meg a rétek egységes szerkezetét. A fátlan területek gyepfoltjainak természetességi állapotát elsősorban a korábbi bolygatottság határozza meg – például a depóniák és töltések helyén alacsonyabb természetességű foltok alakultak ki.

Ugyanakkor ez az élőhelytípus jelentős természetvédelmi értéket képvisel a hatásterületen belül, mivel viszonylag nagy kiterjedésben van jelen, és számos, természetes vegetációra jellemző faj megtalálható benne. Bár napjainkban az unikális vagy kiemelten védett fajok aránya alacsonyabb, mint a természetesebb állapotú, hasonló élőhelyeken, a korábbi bolygatások (bányászati tevékenység, földmunkák) óta eltelt idő lehetővé tette a regenerációs folyamatok beindulását. Ezáltal már védett fajok –vitézkosbor – is meg tudtak jelenni, és a kétszikű fajok aránya is elérte azt a szintet, amely biztosítja a megfelelő mennyiségű táplálékot a rovarfauna számára.

A terület több védett madárfaj számára jelent fontos táplálkozóhelyet, így ezek az élőhelyek csak időszakosan, alkalmasszerűen kerülnek használatba. Egyes fajok életmódjából adódóan jelenlétük Magyarországon szezonális jellegű, jellemzően néhány hónapra korlátozódik.

A gypállomány jellemző fajai közé tartozik a nádképű csenkesz (*Festuca arundinacea*) és a réti perje (*Poa pratensis*). Magasabb térszinteken a sudár rozsok (*Bromus erectus*) és a pusztai csenkesz (*Festuca rupicola*), míg a jobb vízellátottságú területeken a berzedt sás (*Carex leporina*) éri el a legnagyobb borítást.

A kétszikű fajok közül kiemelendő a mezei varfű, mint a rovarvilág számára jelentős tápnövény, valamint az ezüstpimpó (*Potentilla argentea*), a közönséges galaj (*Galium verum*), a csabaíre vérfű (*Sanguisorba minor*) és a réti boglárka (*Ranunculus acris*), amelyek tömegesen fordulnak elő.

A védett fajok közül a vitézkosbort észleltük a területen, és a biotikai adatszolgáltatás szerint a fokozottan védett keleti rablópille (*Libelloides macaronius*) számára is kiemelten fontos élőhelynek számít ez a réttípus.

RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

A rendszeres zavarás megszűnését követően a bányató környezetében megindult a fásszárú vegetáció megtelepedése, és a terület spontán erdősülése figyelhető meg. Ebben a folyamatban a pionír fafajok közül a szürke nyár (*Populus × canescens*) játszik meghatározó szerepet: ennek a fajnak nagy kiterjedésű, összefüggő állományai jelentek meg a területen.

Az így kialakuló élőhelyek természetvédelmi jelentőségét elsősorban a gyökérkapcsolt orchideák közé tartozó fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) nagy egyedszámú jelenléte adja, amely gyakorlatilag minden, ebbe az élőhelykategóriába sorolható erdőfoltban előfordul a hatásterület tágabb környezetében. Emellett a közvetett hatásterületen a vitézkosbor (*Orchis militaris*) is jelen van.

Az erdőfoltok aljnövényzete szegényes, azonban éppen a záródás hiánya teremti meg azokat a környezeti feltételeket, amelyek előnyösek a gyenge kompetíciós képességű, pionír élőhelyekhez kötődő orchideafajok számára.

S7 - Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

A Marialiget irányába vezető út mellett egy egy faegyed szélességű, idős platánfasor húzódik, ezt a fasort soroltuk ebbe az élőhelykategóriába. Ezek a fák számos odúlakó faj számára potenciális élőhelyet biztosítanak, mivel a koros egyedekben gyakoriak az üregek, odúk és repedések. Terepi felmérésünk során megfigyeltük, hogy az odúk jelentős részét a seregély (*Sturnus vulgaris*) foglalta el, ugyanakkor a csóka (*Corvus monedula*) jelenlétét is sikerült dokumentálni – ez utóbbi összhangban van a biotikai adatszolgáltatás információival.

B1a – Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A bányatavat egy változó szélességű, de jellemzően keskeny nádas övezi, amely helyenként megszakított, mozaikos szerkezetű. A nádasban a nád (*Phragmites australis*), a keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*) és a szürke káka (*Holoschoenus romanus*) a domináns fajok. Ez a parti öv fontos szerepet tölt be a parti zóna élőhelyi kínálatában, elsősorban madarak és kételtűek számára nyújt potenciális búvó- és szaporodó helyet.

Tájvédelem

Főbb, tájvédelemmel kapcsolatos jogszabályok:

- 2023. évi CII. törvény a területfejlesztésről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről
- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről

Közvetlen hatásterület

Tájvédelmi szempontból a közvetlen hatásterület megegyezik a tervezett módosítással érintett területtel (út koronaszélessége, csomóponti ágak, töltések-bevágások), valamint a kapcsolódó létesítmények, tervezett műtárgyak területi igénybevételével, továbbá a létesítés következtében művelésiág-váltással érintett területrészekkel és azon tájrészletekkel, melyekről nyíló látvány, tájkép előterében (a nézőponttól mért 300 méter) szemmel jól érzékelhető minőségi változás várható (pl. látvány eltakarása vagy feltárása).

Közvetett hatásterület

Tájvédelmi szempontból közvetett hatásterületnek tekinthető mindaz a terület, ahonnan a tervezett módosításban foglalt csomópont és kapcsolódó létesítményeivel együtt még látható lesz. A láthatóság érvényesülése a tengerszint feletti magasságtól, a lejtők hajlásától, hosszától, a hegy-völgy formációk jellegétől, ill. az út vízszintes és függőleges nyomvonalevezetésétől függ. A láthatóságot, az át-, a ki- és a rálátást a geomorfológiai adottságok mellett a felszíni borítottság, a

területhasználati mód és a beépítettség mértéke határozza meg. A függőleges nyomvonalvezetésnél figyelembe kell venni, hogy például a jellemzően síkvidéki környezetben kialakított 1-3 m magas rézsű akár 500 m távolságból is látható a tájban. Azon szakaszokon, ahol a töltésrézsű nem éri el az 1 m magasságot, vagy bevágásban vezet az út, kisebb távolságú a láthatósági terület, ahol pedig meghaladja, ott nagyobb. Összességében a közvetett hatásterületnek 500-500 méter széles sávot vettünk alapul.

Táji adottságok

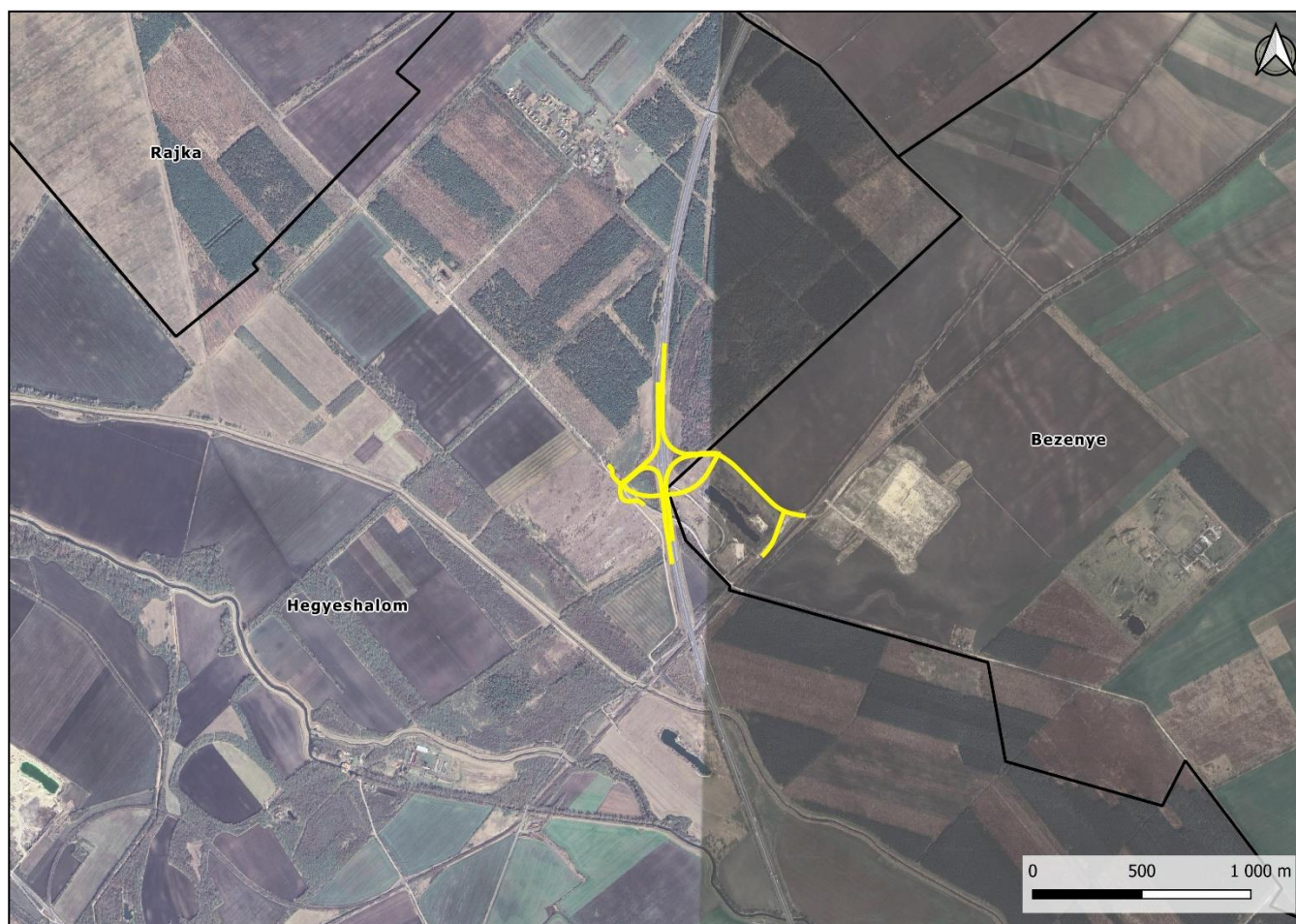
A tervezett csomópont a Kisalföld nagytájon belül a Győri-medence középtájon és a Mosoni-sík kistáj északi részén helyezkedik el, Hegyeshalom és Bezenye területén.

A kistáj teljes egészében magasártéri helyzetű hordalékkúpsíkság. Tszf-i magassága ÉNy-on 125-131 m, DK-en 113-115 m között váltakozik, általános DK-i lejtéssel. A relatív relief csak az ÉNy-i, határmenti területen haladja meg az 5 m/km²-t. A kis szintkülönbségek mellett völgyhálózat sem jöhetett létre. A felszínt csak a vízfolyások medrei tagolják. A domborzat a területhasznosítást semmilyen vonatkozásban sem akadályozza. (Dövényi, 2010)

Tájkarakter, tájszerkezet jellemzése

Tárgyi beruházás által érintett régió tájhasználatát tekintve jelenleg jellemzően a közlekedési, az erdőgazdálkodási és az ipari-gazdasági tájhasználat bír a legjelentősebb területi kiterjedéssel.

Az érintett tájrészlet domborzati adottságait tekintve síkvidéki jellegű, melyet kisebb csatornák tagolnak.

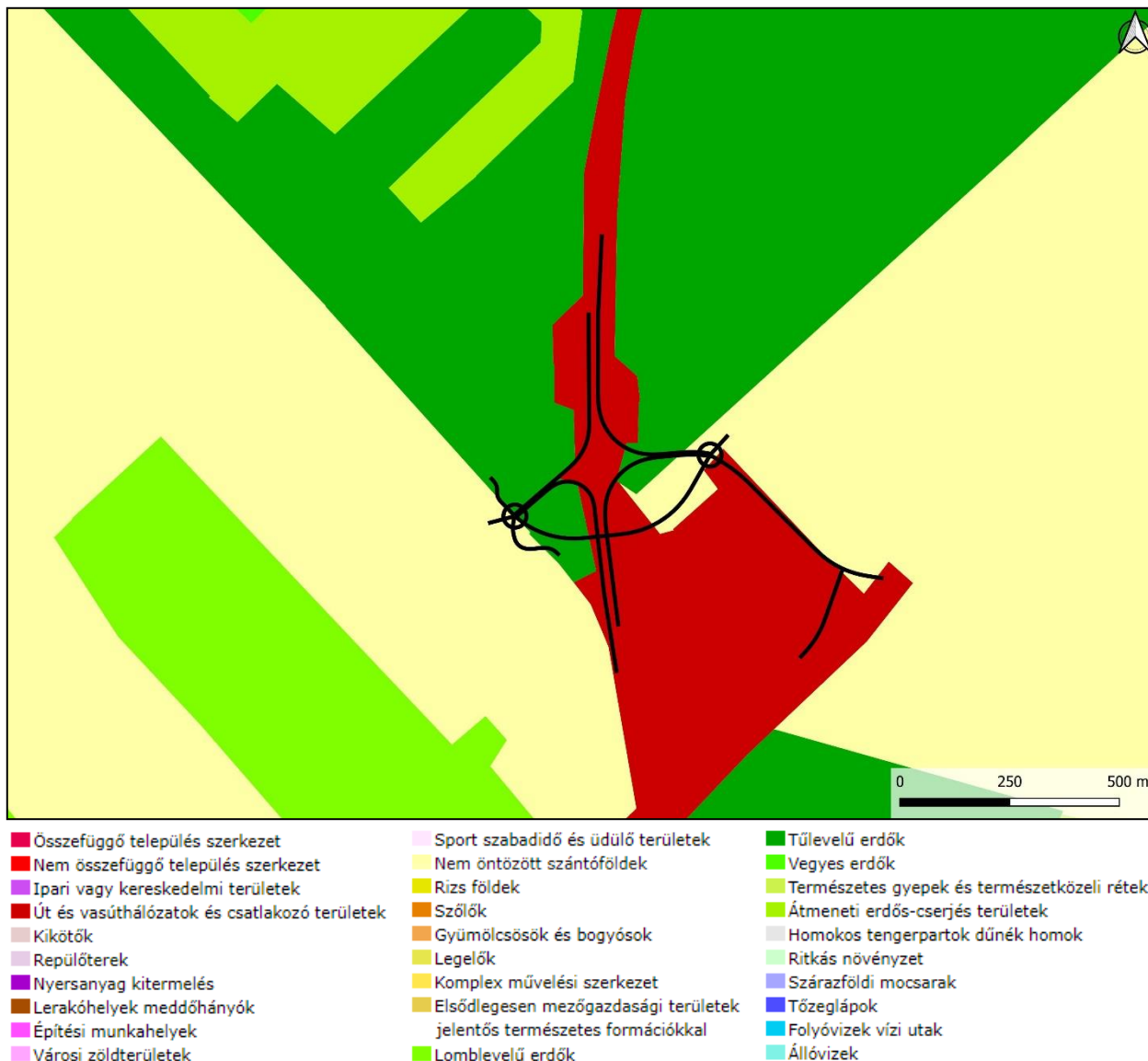

3.4.1. ábra: A tervezett beruházás környezete (A tervezett csomópont sárgával jelölve.)

Hegyeshalom településszerkezeti terve alapján a tervezett csomópont vegyes, közlekedési és gazdasági erdőterületet érint.

Bezenye településszerkezeti terve alapján általános gazdasági és közlekedési területet érint.

A Corine felszínborítás alapján a tervezési területen és környezetében út- és vasúthálózatok és csatlakozó területek, tűlevelű erdők és nem-öntözött szántóföldek találhatók.

3.4.2. ábra: Jelenlegi felszínborítás, tájhasználat (A tervezett négy nyomúsítás feketével jelölve.)

(Forrás: <http://gis.teir.hu>, Corine Land Cover 2018)

A tervezett beruházás lakott területekről, Hegyeshalom Márialiget településrészről látható lesz.

A NÉBIH erdőtérképe alapján a Hegyeshalom 4C talajvédelmi erdőterületet érinti a tervezett csomópont a 0369 hrsz-on, az igénybevétel nagysága 7653 m²

Tájkép jellemzése

A tervezési terület környezetének jelenlegi tájképét meghatározza a terület síkvidéki jellege, valamint beépítettsége, felszínborítása.

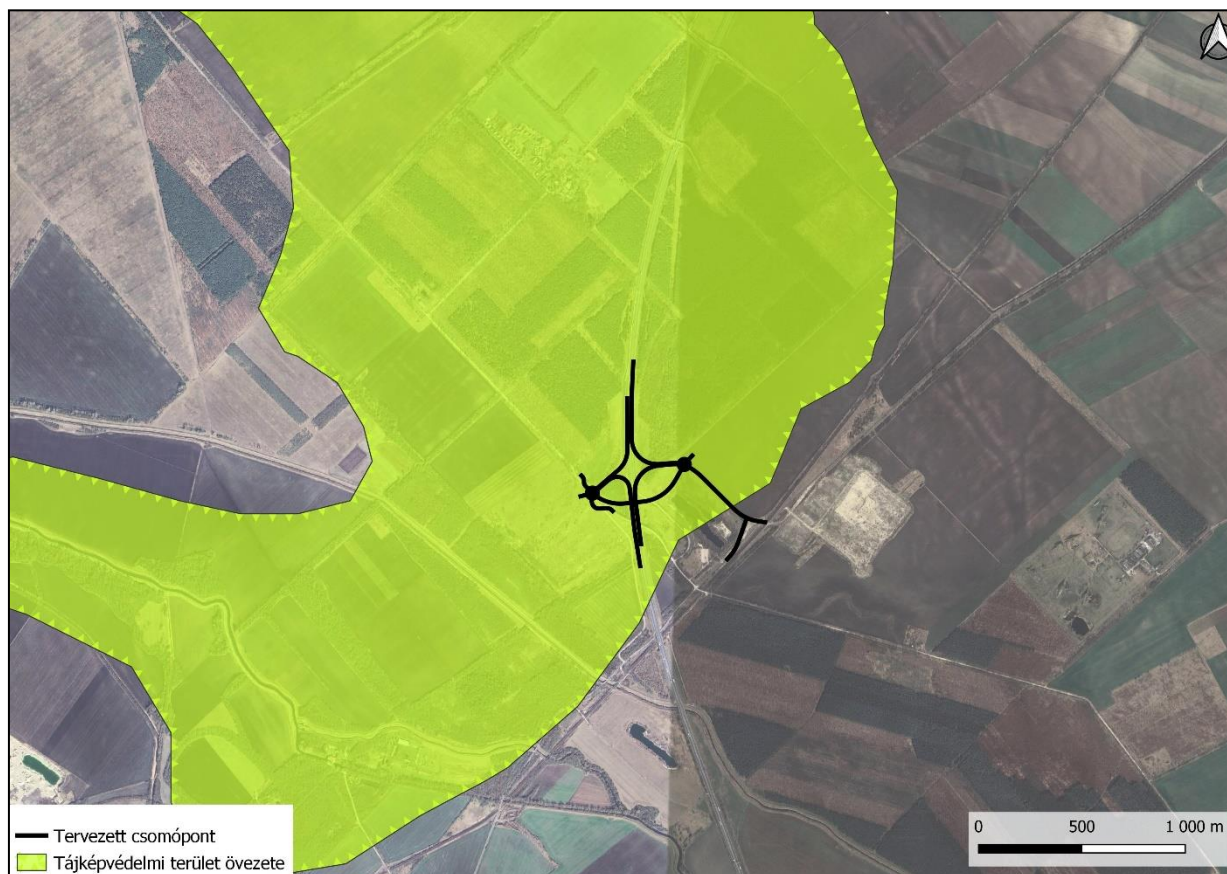
Síkvidéki erdőterületek látványa jellemzi a tervezési területet. Az erdőterületek közelében így általánosságban zártabb látvány jellemző. Ahol erdőrészesletek, facsoportok csak távolabb határolják a táj képét, ott a látvány kinyílik, jobban beláthatóvá válik a környező tájrészlet.

3.4.3. ábra: A tervezési terület jelenlegi látképe

(Forrás: Google Street View)

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet melléklete alapján a tervezett csomópont nagy része a tájképvédelmi terület övezetén található.

3.4.4. ábra: A tájképvédelmi terület övezetének érintettsége

Táji értékek

Értékes tájalkotó elemként, elemegyüttesként kiemelendők a tervezett csomópont közvetlen környezetében a Natura 2000 területek, az Országos Ökológiai Hálózat magterületei és az erdőterületek.

A tervezett módosításban szereplő csomópont Bezenye közigazgatási területén lévő szakasza a Szigetköz Natúrpark területén helyezkedik el. A natúrparkok kialakulásának célja többek között a természeti és kulturális örökség védelme: a táj állapotának javítása, a táj megőrzésre érdemes karakterelemeinek és a tájértékeknek a védelme, az élőhelyek, fajok fennmaradását szolgáló tudás és ismeretek alkalmazása.

Egyedi tájértéknek tekinthetők azok a leginkább külterületen előforduló természeti képződmények, antropogén hatás során kialakult földrajzi képződmények vagy épített emlékek, melyek nem állnak semmilyen országos vagy helyi védelem alatt, de megőrzésük a helyi közösség számára fontos lehet. Ilyen jellegű értéknek tekinthetők pl. a kőkeresztek, gémeskutak, vízimalmok, szakrális és történelmi emlékhelyek, határkövek, kőhidak, hagyásfák, fasorok és így tovább.

A TÉKA Tájérték kataszter alapján a tervezett csomópont egyedi tájértéket nem érint közvetlenül.

Épített környezet, kulturális örökség védelem

Az Országos Területrendezési Terv 3/4. melléklete: Világörökségi és világörökségi várományos területek övezete által érintett települések (Lechner Tudásközpont, 2018) alapján Bezenye a Világörökségi várományos területek által érintett települések közé tartozik.

Műemlékek

A tervezett pihenőhely környezetében nem található műemlék, se műemléki környezet.

Az érintett településeken az alábbi műemlékek találhatók:

Bezenye:

- Lakóház, Ady Endre u. 11.

Hegyeshalom:

- Római katolikus templom,
- Evangélikus templom.

Régészeti lelőhelyek

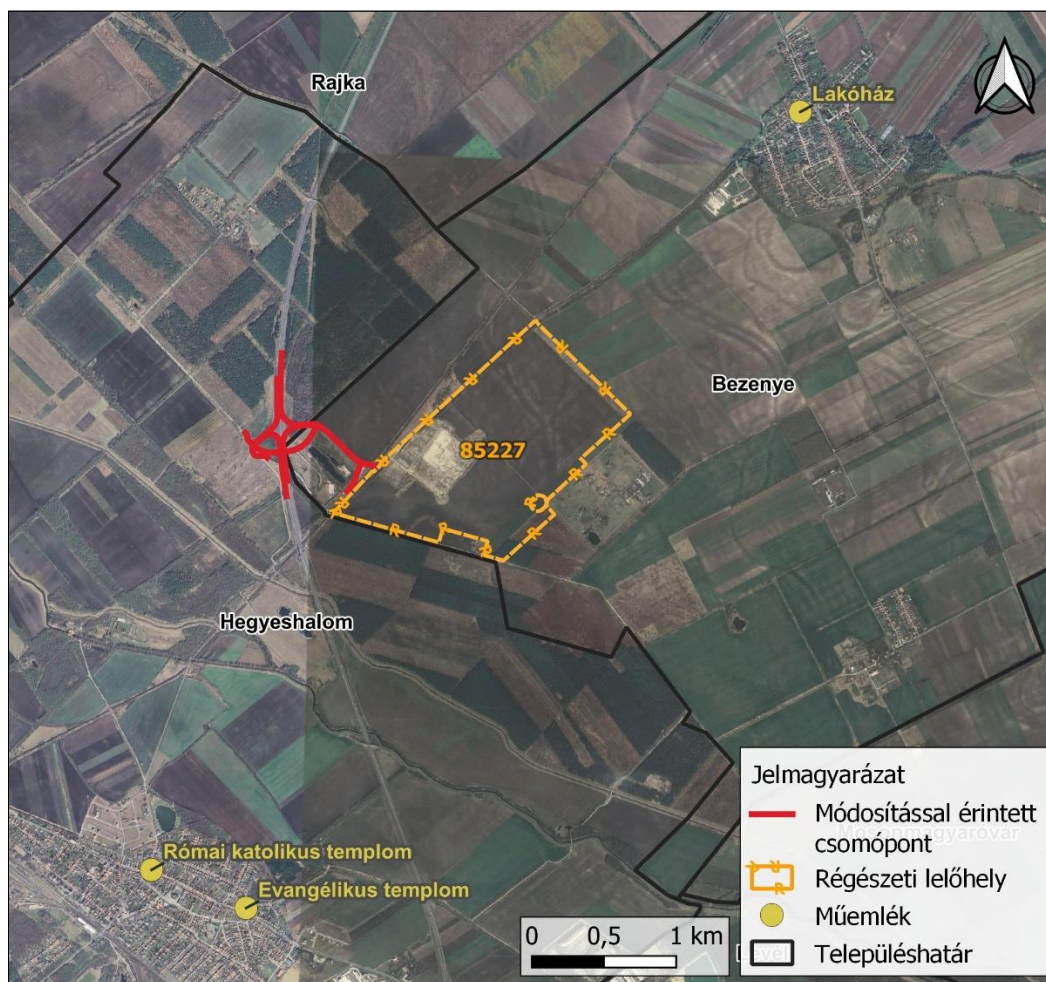
A beruházáshoz kapcsolódó „M15 autópálya Bezenyei csomópont létesítése (módosítás)” előzetes régészeti dokumentáció előkészítő munkarészét (ERD-I.) a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ, Magyar Nemzeti Múzeum készítette el 2025-ben.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás alapján, a tervezett módosítás által érintett nyomvonal 250 méter széles övezetében 1 nyilvántartott régészeti lelőhelyre utaló adat került összegyűjtésre. A nyomvonaltervezet terepbejárását 2025. június 24-én végezték el.

3.4.5. táblázat: A régészeti értékvizsgálat során azonosított régészeti lelőhely a vizsgált terület 250 m-es környezetében

Név	Nyilvántartási szám	Lelőhely jellege	Lelőhely kora	Pozíciója
Bezenye – Büdöskúti-szántók VI. védőövezete*	85227	védőövezet	-	50 m-es pufferzónában

*kiemelten védett régészeti lelőhelyet foglal magába, azonban ez a beruházás 250 m-es pufferzónáján kívül helyezkednek el.

3.4.5. ábra: A módosítással érintett csomópont környezetében elhelyezkedő műemlékek és régészeti lelőhely

3.4.2. Terhelhetőség és eltartóképesség

A terhelhetőség a hatásviselő azon képességét jelenti, hogy bizonyos terheléseket képes elviselni anélkül, hogy állapota megváltozna, vagy ha ilyen változás be is következik, az csak átmeneti jellegű. A környezeti elemek terhelhetőségét azonban minden tekintetben objektív, egzakt törvényszerűségekkel alátámasztott módon nem tudjuk meghatározni, az ezt befolyásoló tényezők sokasága, ill. ismereteink relatív szűkossága szubjektív elemek alkalmazását is szükségessé teszi. E célt szolgálják a környezetterhelési/igénybevételi határértékek, amelyek kimunkálásában tudományos és politikai megfontolások is szerepet kapnak. Ez utóbbi értelemben a környezet terhelhetősége az az energia/anyag mennyiség, amely a környezetbe kerülve nem eredményez határérték-túllépést. Másképp fogalmazva: a terhelhetőség a (pl. szennyezettségi) határérték és az alapterhelés (aktuális szennyezettség) közti különbség.

Az egyes környezeti elemek tekintetében az érintett területre meghatározható teherbíró képesség/terhelhetőség a tervezett beruházás megvalósítása és az így létrejövő létesítmény üzemeltetése során számításba vehető terhelések és zavarások mértékétől, illetve a településen már jelenlévő, tervezett beruházástól független egyéb terhelések mértékétől is függ.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból megállapítható, hogy az érintett terület a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM 1. számú

melléklete szerint Győr-Mosonmagyaróvár zónacsoportba tartozik. Ennek tükrében a területen és tágabb környezetében jellemző, levegőterhelést befolyásoló komponensek a CO, NO₂ és PM₁₀. A tervezési területen az ilyen típusú komponensek jellemzően a kommunális fűtésből, továbbá a helyi közlekedésből eredeztethetők. Figyelembe véve a tervezett beruházás paramétereit, illetve a forgalom átrendeződés mértékét – mely nem számottevő, a területre korábban készített környezetvédelmi dokumentációkban végzett számítások alapján a terület teherbíró képességét nem kockáztatja. A terület jelenlegi terhelhetősége számottevő mértékben várhatóan nem változik.

Felszíni és felszín alatti vizek minőségének védelme szempontjából a terület teherbíró képességét a talajvízszint mélysége, a fokozottan, illetve kiemelten érzékeny területek és vízbázisok, valamint felszíni vizek, vízfolyások érintettsége befolyásolhatja.

A vizsgált területen a talajvízszint mélyen helyezkedik el, az M15 autópálya 6+020 km szelvényben 2008. szeptember hónapban készült fúrásokban a talajvíz 2,9 - 3,9 m mélységben, a 122,5 - 123,5 mBf szinten jelentkezett. A környező talajvíz kutak adatsorai alapján, az ár- és belvízi védekezésnek, illetve folyamszabályozásnak köszönhetően a területen 123,5 mBf szintet meghaladó észlelés nem fordult elő, csupán néhány 123 mBf szint körüli vízszint volt tapasztalható, jellemzően 121 - 122 mBf körüli szintek fordulnak elő.

A 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete alapján, a vizsgált területen lévő települések, Hegyeshalom és Bezenye nem érintenek fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területet.

Magyarország másodszor felülvizsgált, 2021. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Tervének 2.1. melléklete, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság térképes adatbázisa alapján a tervezett csomópont felszín alatti ivóvízkivétel védőövezetét nem érinti.

A tervezett csomópont felszíni vizet, vagy vízfolyást nem érint.

A csapadékvízvezetés tekintetében felszíni befogadóba történő bevezetés nem történik, az elsődleges cél a vizek helyben tartása, így a tervezett közlekedési létesítmények vízelvezetését szikkasztó árokkaal tervezik megoldani. Az iszapos - homokos talaj egy része alkalmas szikkasztásra, a további helyeken méretezett párologtató-tározó árkok elhelyezése szükséges.

Az üzemeltetési fázisban a felszín alatti vizek terhelése nem várható normál üzem mellett, ebből kifolyólag a közvetetten érintett felszíni vizek tekintetében sem várható számottevő terhelés.

A létesítmény üzemeléséből eredően a felszíni és felszín alatti vizek határérték feletti szennyezésével nem kell számolni, a felszíni és felszín alatti vizek minősége, terhelhetőségük mértéke nem változik.

Talajvédelmi szempontból negatív hatásként jelentkezhet a létesítmény területfoglalása, a földmunkák nagyságrendje és az anyagnyerőhelyek felhasználása.

A tervezett állapotban az M15 autópályán létesül új csomópont a meglévő pálya melletti utak és útcsatlakozások felhasználásával korszerűsítésével. A tervezett csomópont a meglévő kialakításhoz igazodva egy „a-2” típusú szimmetrikus fellóhere csomópont. A tervezett beruházás bár mezőgazdasági területeket is érint, kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek nem érintettek, így a területfoglalás kedvezőtlen hatása ebből a szempontból kisebb mértékben jelentkezik.

A beruházás megvalósulása, megfelelő üzemelése és napi forgalma a környezetvédelmi intézkedések betartása esetén a talaj és a földtani közegek környezeti állapotát, terhelhetőségét nem befolyásolja.

Élővilágvédelmi szempontból

A terület természetes eltartóképessége az itt megtalálható élő- és táplálkozóhelyek megnövekedett igénybevételével csökken. A terület jellegének a megváltoztatása az élőhelyben, ezáltal a fajkészletben történő változást okozhatja. Ebből kifolyólag a védett fajok védelme érdekében a terület terhelhetősége alacsony.

Tájvédelmi szempontból érzékeny területek

Infrastrukturális beruházások esetében a tájvédelmi szempontból érzékeny területek közé sorolhatók az intenzív emberi jelenléttel érintett területek (éves viszonylatban), a jelentős forgalmat lebonyolító közlekedési hálózati elemek, a hagyományos tájhasználat területei és a meglévő ökológiai hálózat elemei.

Ezeknek egymáshoz, illetve a tervezett létesítményhez viszonyított elhelyezkedése alapján kerültek meghatározásra a jelenleg vizsgált csomópont esetében tájvédelmi szempontból érzékenynek tekinthető területek, melyek a következők:

- Natura 2000 területek,
- erdőterületek,
- a tájképvédelmi terület övezete

Hulladékgazdálkodás tekintetében a tervezett beruházás kivitelezése és a létesítmény üzemelése során, a hulladékkezeléssel kapcsolatos előírások és szükséges intézkedések biztosításának teljesülése esetén nem kell számolni számottevő mértékű kockázattal a területen.

3.5. KÖRNYEZETI HATÁSOKAT KIVÁLTÓ TÉNYEZŐK

- Építési szakasz: munkagépek emissziója, por, zaj, élőhelyek közvetlen területi igénybevétele, fakivágás, Országos Ökológiai Hálózat magterületének és a Natura 2000 hálózat elemeinek közvetlen területi igénybevétele, környező, tartós beépítés alá nem kerülő élőhelyek-átmeneti –kivitelezéshez kötődő- többletzavarása, felmerülhet védett fajok élőhelyének közvetlen igénybevétele
- Üzemelés: forgalomból eredő levegőterhelés, de a hatás csekély, élőhelyek fragmentációja (barrier hatás), közlekedésből adódó többlet (zaj, fény, levegő) zavarás, egyedek potenciális gázolásának veszélye, idegenhonos inváziós fajok terjedése, útpálya csúszásmentesítését szolgáló szózásból fakadó másodlagos szikesedés

3.5.1. Közvetlen környezeti terhelések

A csomópont kialakításakor Hegyeshalom és Bezenye településeken az alábbi területigénybevétellel lehet számolni:

Hegyeshalom belterület			
Sorszám	Hrsz	Műv.ág	Terület (ha m2)
Hb1	2601/1	kivett ipari terület	0,0880
Hb2	2601/2	kivett út	0,4445
	Összesen:		0,5325

Hegyeshalom külterület			
Sorszám	Hrsz	Műv.ág	Terület (ha m2)
Hk1	0369	erdő	0,7653
Hk2	0370	kivett saját használatú út	0,1800
Hk3	0371/2	kivett árok	0,0684
Hk4	0375/4	kivett ipari park	1,8714
Hk5	0402	kivett csatorna	0,0657
Hk6	0395	kivett út	0,2453
Hk7	0327/8	kivett saját használatú út	0,0863
Hk8	0327/9	kivett saját használatú út	0,4540
	Összesen:		3,7364
Bezenye belterület			
Sorszám	Hrsz	Műv.ág	Terület (ha m2)
Bb1	1113/2	kivett út	0,2403
Bb2	1113/3	kivett kialakított terület	3,0810
Bb3	1163/1	kivett út	0,0605
Bb4	1163/2	kivett kialakított terület	0,2087
	Összesen:		3,5905

Az építkezés és az üzemelés során, a területen megnövekedő károsanyag, por és zajszennyezés lesz a legnagyobb hatással az élővilágra és a területen található élőhelyekre.

3.5.2. Közvetett hatást kiváltó társadalmi-gazdasági tényezők

A fejlesztés célja a terület gazdaságának fejlesztése, a perifériák felzárkóztatása, a mobilitás támogatásával a foglalkoztató központok elérése, a helyben történő megélhetés feltételeinek javítása, a társadalmi kohézió erősítése és az életkörülmények javítása, a közösségek fejlesztése, az itt élők jól létének szolgálata.

3.6. VÁRHATÓ KÖRNYEZETI HATÁSOK RÉSZLETES ELŐREJELZÉSE

A fejlesztés a környezet számos elemét érintheti a megvalósítás fázisaiban. Ezek a fázisok a kivitelezéshez, a tényleges üzemeléshez és a felhagyási fázishoz köthetők. Az alábbiakban valamennyi környezeti elemet felsoroljuk, megemlítve egyúttal az azokra vonatkozó hatások várható nagyságát vagy jelentőségét is.

3.6.1. Közvetlen hatások

3.6.1.1. Környezeti hatások a környezeti elemekre

Talaj, felszín alatti víz

A kivitelezési időszak negatív hatásait a beruházás területfoglalása, a földmunkák nagyságrendje, a fokozottan, illetve kiemelten érzékeny területek és vízbázisok érintettsége jelenthetik.

A létesítmény hatása az útpálya, a felvonulási és depónia területek, valamint az anyagnyerő-helyek által igénybevett területre terjed ki, ahol a talaj eredeti funkciója megváltozik, addigi természetes állapota megszűnik.

A földtani közeg szempontjából egy beruházás annál kedvezőbb, minél kevesebb termőföldet kell a művelésből kivonni, valamint minél kevesebb földmunkával jár.

A vizsgált terület környezetében szántóföldek, gyepterületek, erdőfoltok és egy kisebb tó is található.

A tervezett állapotban az M15 autópályán létesül új csomópont a meglévő pálya melletti utak és útcsatlakozások felhasználásával korszerűsítésével. A tervezett csomópont a meglévő kialakításhoz igazodva egy „a-2” típusú szimmetrikus fellőhere csomópont.

A tervezett beruházás bár mezőgazdasági területeket is érint, kiváló termőhelyi adottságú szántóterületek nem érintettek, így a területfoglalás kedvezőtlen hatása ebből a szempontból kisebb mértékben jelentkezik.

A felszín alatti vizek állapotát a fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségi övezetek, továbbá a vízbázis védőterületek érintettségének mértéke befolyásolja.

Magyarország másodszor felülvizsgált, 2021. évi Vízyűjtő-gazdálkodási Tervének 2.1. melléklete, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság térképes adatbázisa alapján a tervezett csomópont felszín alatti ivóvízkivétel védőövezetét nem érinti.

A 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján a tervezett beruházás fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területet nem érint.

A munkaterületeken az esetleges havária helyzeteket leszámítva talajszennyezéssel nem kell számolni. A talaj szennyezése a kivitelezés során a munkafolyamatokban részt vevő munkagépek, berendezések, szállító járművek balesete, meghibásodása esetén jöhet létre, amikor üzemanyag vagy hidraulika olaj kerül a talajra. Ezért az alkalmazott munkagépek megfelelő karbantartására és műszaki állapotára, a keletkező hulladékok és a depóniák, gépjárművek elhelyezésére szolgáló területek megfelelő kijelölésére és kialakítására kell különös figyelmet fordítani. A kivitelezés során a technológiai fegyelem betartásával megakadályozható a szennyezőanyagok környezetbe jutása.

A tervezett csomópont kialakítása a környezetvédelmi előírások kivitelezés során történő betartása esetén a földtani közegre és a felszín alatti vizekre gyakorolt hatások tekintetében semleges hatásúnak tekinthető.

Az üzemeltetés negatív hatásaiért a járművekről esetlegesen a környezetbe kerülő szennyezőanyagok pl. olajszármazékok, légszennyező anyagok kiülepedése a talajra, bemosódása a felszín alatti vizekbe, illetve a burkolat téli síkosság-mentesítése során lemosódó sós oldatok, illetve, balesetekből eredő extra terhelések lehetnek felelősek. Az üzemelés során a szennyezés nagysága elsősorban az esetlegesen bekövetkező haváriák, üzemanyag-szállító kamionok, tehergépkocsik balesetével kapcsolatban lehet számottevő.

Üzemelés során a talaj és a felszín alatti víz szennyeződése elsősorban a közúti közlekedés emissziói, a levegőből kiülepedő poron megkötött szennyezőanyagok, és az út mentén olajosan szennyeződő porszemcsék következtében léphet fel. Normál működés esetén ezek az anyagok a csapadékkal kerülnek le az útpályáról, és az út melletti padka és árok fogja fel.

A várható szennyezők CH származékok és nehézfémek kismértékben a talajba szivárognak, azonban szakirodalmi és kutatási eredmények alapján a szennyezőanyagok a talaj felső 30 cm vastag rétegében megkötődnek, illetve a csapadékkal az árokba mosódó szennyezések talajszemcsékhez kötődve vékony iszapréteg formájában lerakódnak. A beszivárgó szennyező anyagokat a növényzet gyökérzónában élő biofilm bontja le. A burkolatlan földmedrű árkok CH származékeltávolítása 500 m-en 70-80 %-os hatásfokú alacsony csapadékmennyiség esetén. Ez azt jelenti, hogy a befogadóba érve a mennyiségük elhanyagolható.

Az üzemeltetés során a téli síkosság-mentesítés szintén szennyezheti beszivárgás útján a talajt, illetve a felszín alatti vizeket. Az ÁAK Zrt. gyorsforgalmi utak kapcsán 2008 augusztusában végzett vizsgálatai alapján a kloridok felhalmozódása még a gyorsforgalmi utak menti mintákban sem jellemző. A megfelelő víztelenítési megoldások hivatottak biztosítani, hogy minél kevesebb só tudjon pangó vízi körülmények között felhalmozódni és a lemosódó vizek biztonságosan elvezetésre kerüljenek.

Az üzemelés során a szennyezés nagysága elsősorban a haváriák, tehergépkocsik balesetével kapcsolatban lehet számottevő.

Felszíni vízvédelem

A *kivitelezés* során kedvezőtlen hatások adódhatnak abból, ha a vízfolyások környezetében gépkarbantartást, javítást végeznek. A tervezett csomópont nem érint, nem keresztez vízfolyást, felszíni vizet, ezért nem valószínű a felszíni vizekre gyakorolt kedvezőtlen hatás.

Legközelebbi felszíni víz a Bezenyei-kavicsbányató, amelyet kb. 40 m-re közelít meg a csomópont. A tó környezetében a kivitelezés során fokozott figyelmet kell fordítani az esetleges szennyezések megelőzésére.

Az *üzemelés* során a felszíni vizek állapotát befolyásoló hatásokat elsősorban a vízelvezetés módja és hatékonysága határozza meg.

Az elsődleges cél a vizek helyben tartása, így a tervezett közlekedési létesítmények csapadékvíz elvezetését szikkasztó árkokkal tervezik megoldani. Az iszapos - homokos talaj egy része alkalmas szikkasztásra, a további helyeken méretezett párologtató-tározó árkok elhelyezése szükséges.

Az üzemelés alatt elsősorban közvetett módon érheti szennyezés a felszíni vízfolyásokat. Ez a felszín alatti vizek közvetítésével juthat el a vízfolyásokba, a járműalkatrész kopásból származó fém, gumi és csöpögésből származó üzemanyagok, egyéb olajok és hűtőfolyadékok, valamint az útburkolat porlódásából keletkező por és az útburkolatra kiszórt síkosságmentesítő anyag által. A szózás kedvezőtlen hatása csak rövid ideig és kis mértékben érvényesülhet a befogadókban a hóolvadáskor keletkező víz hígító hatása következtében.

A létesítménynek a vízháztartási mérleg elemei közül az evapotranspirációra és a felszíni vizek beszivárgására lesz hatása. A burkolt felületeknek köszönhetően megnő a területi párolgás, viszont ugyanitt csökken a felszíni beszivárgás, így a mérleg is egyensúlyban marad. A létesítményeknek a vízháztartásra érzékelhető hatása nem lesz.

Levegőtisztaság-védelem

Számítások eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett csomóponttól már 10 m-es referencia távolságban teljesülnek az órás (CO és NO₂) a 24 órás (PM₁₀) egészségügyi határértékek átlagos meteorológiai körülmények között.

A tervezett csomópont külterületen vezet, legközelebb Hegyeshalom település található, csomóponttól a legközelebbi lakóépületet 2 km-re található, ahol a távolság miatt az az üzemelésből származó levegőterhelés hatása elhanyagolható.

Összességében megállapítható, hogy a tervezett fejlesztés nem jelent levegővédelem szempontjából konfliktust.

Zajvédelem

Az építési zajterhelés számítása során a következő munkafolyamatokat vettük figyelembe: földmunkák (103,2 dB), pályaszerkezet építés (103,7 dB). Az egyes munkafolyamatok esetében kiszámítottuk a védőtávolságokat melyet a következő táblázat tartalmazza:

Munkafolyamatok	Védőtávolság [m]
	70 dB*
Földmunkák	13
Tömörítés	13

*27/2008. (XII. 3.) sz. KvVM-EüM együttes rendelet 2. sz. melléklete alapján gazdasági területre meghatározott nappali határérték 1 hónaptól 1 évig terjedő építési időszak esetén.

A legközelebbi lakóépület távolsága több, mint 2 km, a fenti táblázatból jól látható tehát, hogy ilyen távolságban bőven határérték alatti az építés alatti zajterhelés.

A csomópont távlati zajterhelés számítását SoundPlan 9.0. programmal végeztük. A program tartalmazza a 93/2007(XII.18) KvVM rendelet szerinti magyar számítási előírásokat. A számítások bizonyítják, hogy a lakóépületek nagy távolsága (több mint 2 km) miatt zajterhelés a legközelebbi lakóépület környezetében 55 dB alatt marad nappal és éjjel is, így nagy biztonsággal teljesül a 27/2008. (XII. 3.) sz. KvVM-EüM együttes rendelet 3. sz. mellékletében foglalt határérték. (gazdasági terület esetén nappal 65 dB, éjjel 55 dB).

Élővilág-védelem

A projekt keretében Bezenye külterületén, az M15 gyorsforgalmi úton létesül csomópont, amelyet már korábban terveztek, de megvalósításra néhány útszakasz kivételével nem került sor. A csomópont megvalósítását a meglévő, de használaton kívüli útszakaszok felhasználásával, korszerűsítésével tervezik. A közvetlen hatásterületnek a ténylegesen igénybe vett, az építési

munkálatokkal érintett területet vettük, amely a már meglévő és tervezett elemek által elfoglalt területet jelenti.

A természeti környezetre ható közvetett hatásterület kiterjedését befolyásolja a tervezett beruházás jellege is. Ennek figyelembevételével a közvetett hatásterületet az építési területhatár szélétől számított további 100 m-es szélességben határoztuk meg.

A tervezett beruházás országos és helyi jelentőségű védett természeti területet, valamint ex lege védett értéket közvetlenül nem érint, ugyanakkor az ökológiai hálózat magterületét érinti. A projekt közvetlenül érinti a HUFH10004 „Mosoni-sík” különleges madárvédelmi területet, továbbá a hatásterület Bezenye közigazgatási területére eső része a Szigetköz Natúrparknak is része.

A hatásviselők körébe tartoznak a természetközeli élőhelyek, azok növény- és állatvilága, valamint a vadászható vadfajok. A csomópont és a kapcsolódó létesítmények építése élőhelyvesztést okoz, amelynek súlyossága a területek természetességi értékével arányosan növekszik.

Az építés során a szállítás és építés okozta megnövekedett nehézgépjármű forgalommal kell számolni, ami ideiglenesen a környezeti elemek többletterhelését okozhatja (levegő-szennyezés, többlet zajkibocsátás stb.). Ezek ideiglenesen az élővilágra is hatnak, így számolni kell az építés ideje alatt azzal, hogy a területről egyes érzékenyebb fajok elvándorolnak, illetve viselkedésük megváltozik. A rendszeres emberi jelenlét is zavaró hatással jár, így az elvándorlás ennek következménye is lehet. Értékes élőhelyeken élő zavarást kevésbé tűrő fajok esetében ez végleges elvándorlást okozhat.

A tervezett csomópont környezetében védett növényfaj előfordulását regisztráltuk. A fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*) esetében mintegy 10 tő található a hatásterület északkeleti végének közelében, ahol a beruházás során közvetlen területigénybevétel merülhet fel. A faj teljes állománya a hatásterületen több száz példányra tehető, így a tervezés az állományok elhelyezkedésének figyelembevételével történt, törekedve a legkisebb területi igénybevételre. Ugyanakkor fontos kiemelni, hogy védett növényfaj egyedeinek elpusztítása a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (Tvt.) értelmében tilos, ezért amennyiben az érintett egyedek helyben történő megőrzése nem biztosítható, úgy mentési intézkedések elvégzése szükséges. Figyelembe véve azonban, hogy a fehér madársisak gyökérkapcsolt orchideafaj, az áttelepítés sikere erősen kérdéses, mivel a faj fennmaradása a mikorrhizás gombapartnerekkel való kapcsolat meglététől függ. Ezért különösen indokolt a tervezés során a faj egyedeinek in situ megőrzésére törekedni.

A közvetlen hatásterület szomszédságában található csókafészek in situ megőrzése biztosított, azonban a tervezett csomópont megvalósítása a jelenlegi állapothoz képest többletzavarást jelenthet a költőpár számára, különösen a forgalomnövekedésből és építési tevékenységekből fakadó hatások révén.

A keleti rablópille (*Libelloides macaronius*) fokozottan védett faj, amelynek jelenléte az utóbbi években egyre több hazai területről dokumentált, ennek ellenére összességében továbbra is ritkának számít. A faj már lárva stádiumban ragadozó, így fennmaradását nagymértékben befolyásolja a kaszálórétek rovarfaunája, amelyek számára táplálkozóhelyet biztosítanak a faj számára releváns gyepfoltok közül különösen az E1 jelű élőhelyegység esetében merül fel közvetlen területigénybevétel. A faj fennmaradását veszélyeztető egyik legjelentősebb tényező az élőhelyek feldarabolódása (fragmentáció), amely napjainkban is jellemző a hatásterületre: a dokumentált előfordulások az autópálya két oldalán is ismertek.

3.6.2. táblázat: A közvetlen hatásterületen belül előforduló élőhelyek igénybevétele

Á-NÉR kód	Élőhely neve	Élőhely igénybevétele várható mértéke (m²)
E1	Franciaperjés rétek	1020
E1 X D34 X OC	Franciaperjés rétek x Mocsárrétek x Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek	900
E1 x OC	Franciaperjés rétek x Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek	5800
OC	Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek	3600
OC x H4	Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek x Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok	2300
OC x P2a	Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek x Üde és nedves cserjések	100
RB	RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők	3000
RDb	Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők	2600
S1	Akácültetvények	100
S1 x RDb	Akácültetvények x Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők	3600
S7 x OC	Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok x Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek	900
T1	Intenzív, egyéves szántóföldi kultúrák	5300

Minden építéskor számolni kell a természetes növény- és talajtakaró roncsolásával is, amely teret engedhet a tájidegen agresszív fajok új helyeken történő megjelenésének, illetve terjedésének. A szabad talajfelszínekre visszatelepülő növényfajok közül az inváziós fajok megtelepedésének valószínűsége nagy, az özönnövényekkel terhelt környezetben, pedig domináns fajjá válhat a friss felületeken.

Az út menti szegélynövényzet és a bányató élőhelyet és menedékhelyet (pl. vonulás idején) jelent számos állatfajnak. Ezek esetében nagy a közlekedés során bekövetkező gázolás veszélye. Az elgázolt állatok, valamint az út menti szegélynövényzetben – mint menedékhelyen – elszaporodó rágcsálók táplálékbázist jelentenek a környező területek ragadozóinak. Az út mellett elejtett zsákmányon vagy az elgázolt tetemen táplálkozó ragadozók nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a véletlen gázolásnak kitett átváltó állatfajok, mivel sokkal több időt töltenek el a területen, növelve a gázolás esélyét. Ez egy erős negatív szelekciós nyomást jelent a ragadozó populációkra nézve. A gypes útszegélyben egyes rágcsáló fajok szaporodhatnak el, amelyek zsákmányállatai a kis testű ragadozó emlősöknek és a ragadozó madaraknak. Az út menti rágcsálógradáció pedig bevonzza a predátoraikat, amelyek ezáltal fokozott gázolási veszélynek lesznek kitéve.

A nyomvonalas létesítmény „negatív ökológiai folyosóként” is működik, azaz teret enged a tájra nem jellemző, agresszív, nem őshonos fajok terjedésének, megtelepedésének és elszaporodásának. Az inváziós fajok képesek a természetes növénytársulásokba beépülve azokat átalakítani, az őshonos fajokat kiszorítani, amelynek eredménye a biodiverzitás csökkenése. A jelen

esetben a tervezett út inváziós fajokkal terhelt területeken halad keresztül, és már nem érint olyan természetszerű élőhelyeket, amelyek inváziótól még mentesek lennének. Az üzemelés során a szaporító képletek elsodródásának és a még nem fertőződött területekre jutásának a valószínűsége nagy.

Tájvédelem

A területfejlesztési dokumentumokban foglaltak megvalósulása esetén várható legszembetűnőbb, tájat érő változás a meglévő növényzetnek a tervezett csomópont koronaszélességben történő teljes eltűnése; a nyomvonal által közvetlenül területi igénybevétellel érintett erdő- és mezőgazdasági területrészek részleges vagy teljes megszűnése; valamint az új útpálya kialakítása.

Tájhasználati módokban bekövetkező változás alapvetően a teljes, változással érintett területeken jelentkezik: a módosítás a korábbi művelési ágak (szántó, erdő) megszűnésével és a helyükön közlekedési terület kialakulásával jár. A tervezett út és pihenő kivitelezési munkálatai során a tájhasznosítás kizárólag a beruházás néhány tíz méteres szélességű területén változik meg véglegesen, annak tágabb környezetében (a közvetett hatásterületen) számottevően (rövid távon) nem módosul. A tervezett beruházás a szomszédos területek használatát nem fogja érdemben megváltoztatni.

A módosítással érintett terület használata megváltozik (meglévő tájhasználat megszűnése, korlátozása), a tervezett nyomvonal mentén található zöldfelületek átalakulnak. A változtatással érintett területeken a fent említett üzemtervezett erdőtag is megtalálható, így kismértékben erdőterületek igénybevétele, erdőművelésből való kivonás is várható.

A tervezett csomópont és kapcsolódó létesítményei új tájalkotó elemként jelennek meg a táj szerkezetében.

A változtatással érintett területen jelenleg elterülő, biológiailag aktív felületek jellemzően szántók és erdők, melyek egyes részei feldarabolódnak vagy megszűnnek a tervezett út terület-igénybevételi sávja következtében. Ezáltal a térségben a biológiailag aktív felületek aránya csökken.

Az építés során számítani kell fakivágásra, cserjeirtásra.

A csomópont létesítése átformálja a térség korábbi kapcsolatrendszerét. Elsősorban a közúthálózat alakul át, de a változások kihatnak a zöldinfrastruktúrára és az ökológiai kapcsolatokra is, hiszen ökológiai folyosók is érintettek.

Épített környezet, kulturális örökség védelem

A módosítással érintett csomópont nem érint műemléket, se műemléki környezetet.

A csomópont nem érint közvetlenül régészeti lelőhelyet, azonban 1 lelőhely található az 50 m-es övezetén belül.

A tervezett nyomvonal tágabb környezetében számos régészeti lelőhely ismert, nem egy épített örökségi elemmel rendelkezik: az emberi megtelepedésre és a kedvező területhasználatra tekintettel nagy eséllyel számítani lehet régészeti jelenségek előkerülésére, ezért az ERD következő fázisában **próbafeltárás** elvégzése javasolt a régészeti érintettség meghatározása érdekében.

A Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormány rendeletének (továbbiakban: Korm. R.) 39. § (2) bekezdése alapján próbafeltárásokra

csak az akadályozó körülmények elhárulását követően kerülhet sor, régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen, amelynek szempontjait a Korm. R. 34. § (3) bekezdése határozza meg.

Az Előzetes régészeti dokumentációhoz kapcsolódó próbafeltárások elvégzésére, a Kötv. 23/C. § (3) bekezdés és a Korm. R. 3. § (3) alapján a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ jogosult.

A módosítással érintett csomópont kivitelezése és üzemelése közvetlen hatást nem gyakorol műemléki védelem alá eső épületekre, se régészeti lelőhelyekre. Közvetett hatásként a beruházás megvalósulása esetén a hatályos településrendezési tervhez viszonyítva csökken a beépíthető terület nagysága.

Hulladékgazdálkodás

A tervezett beruházás *építési-kivitelezési munkálatai* (beleértve az anyagnyerő helyeket) során nem veszélyes, veszélyes és kommunális hulladékok keletkezésével kell számolni, a teljes beruházási időszakban, a munkák ütemezésének megfelelően.

Ezek pontos mennyisége jelen tervezési fázisban nem becsülhető, a kivitelezés során keletkező hulladékok mennyiségi adatait a Kiviteli terv fogja majd tartalmazni.

A 149/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet szerint a hulladékképződés megelőzése érdekében az építési tevékenység során kitermelődő humuszos termőréteget és az építési-bontási anyagot (ha műszaki szempontból lehetséges) az eredeti rendeltetési céljára kell felhasználni. Az építési tevékenységet végzőnek elsődlegesen gondoskodnia kell arról, hogy a kitermelt építési-bontási anyag a munkaterületen belül, az eredeti rendeltetésének megfelelően kerüljön ismételt felhasználásra.

Az útépítés során keletkező hulladékok megfelelő kezelése elengedhetetlen a környezetszennyezés megelőzése érdekében. A korszerű hulladékgazdálkodási gyakorlatok, az újrahasznosítás és a jogszabályi előírások betartása lehetővé teszi a fenntartható, környezetvédelmi szempontból elfogadható útépítést.

Az *üzemelés* során a létesítmény területén – a fejlesztést és használatba vételt követően – kis mennyiségben veszélyes és nem veszélyes hulladékok keletkezésével kell számolni. Ezek fajtája jelenleg csak részben ismert, illetve prognosztizálható.

Az üzemelés során képződő hulladékok megjelenéséből, gyűjtéséből, tárolásából és szállításából eredően a korszerű hulladékgazdálkodási gyakorlatok alkalmazása, a jogszabályi előírások betartása esetén környezetterhelő hatás nem várható.

Környezet-egészségügy

A csomópont kialakítása során a helyi lakosság életkörülményeiben változás nem következik be, a tevékenység a helyi lakosság egészségi állapotát (zajhatás, légszennyező hatás) jelentős mértékben nem befolyásolja. Az üzemeltetés során feltételezett havária események eseti jelleggel fordulhatnak elő.

3.6.2. Közvetett, hosszú távú hatások

Közvetett hatásterület esetében a tervezett csomópont megvalósulása esetén a forgalomváltozással érintett 1501-es út belterületi szakaszok környezetének vizsgálatát értjük.

Hegyeshalom belterületén a forgalom kismértékben nőni fog a csomóponti lehajtó hatására. Bezenye belterületén a forgalom távlati állapotban pedig csökkenni fog.

Élővilág-védelem

Az út menti szegélynövényzet és a bányató élőhelyet és menedékhelyet (pl. vonulás idején) jelent számos állatfajnak. Ezek esetében nagy a közlekedés során bekövetkező gázolás veszélye. Az elgázolt állatok, valamint az út menti szegélynövényzetben – mint menedékhelyen – elszaporodó rágcsálók táplálékbázist jelentenek a környező területek ragadozóinak. Az út mellett elejtett zsákmányon vagy az elgázolt tetemen táplálkozó ragadozók nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint a véletlen gázolásnak kitett átváltó állatfajok, mivel sokkal több időt töltenek el a területen, növelve a gázolás esélyét.

A nyomvonalas létesítmény „negatív ökológiai folyosóként” is működik, azaz teret enged a tájra nem jellemző, agresszív, nem őshonos fajok terjedésének, megtelepedésének és elszaporodásának.

A forgalom biztonságának biztosítása érdekében a téli időszakban csúszásmentesítés történik NaCl-dal, ami az olvadékkal és a csapadékvízzel az útpadkára és a vízelvezető árokba jut, ahol felhalmozódik. A felhalmozódás mértéke függ a talaj minőségétől és szerkezetétől. Általánosságban azonban elmondható, hogy az útburkolat szegélyétől számított 20-50 cm-es sáv tartósan szikesedésnek van kitéve, amelyet még jelentős csapadékmennyiséggel rendelkező magashegységekben is ki lehet mutatni 1000 m tengerszint fölött is. A szikesedés során olyan növényfajok betelepülése tapasztalható, amelyek eredendően a területen nem fordultak elő.

Élőhelyvesztés és fragmentáció révén csökkenhetnek a természetközeli élményterek, amelyek a szabadidős, ökotudatos életmód (pl. kirándulás, természetjárás) alapját adják.

Élőhelyek felszámolása vagy feldarabolása miatt az ottani növény- és állatvilág regenerációs képessége gyengül, genetikai állományuk beszűkül.

4. KÖRNYEZETKÁROSÍTÓ HATÁSOK CSÖKKENTÉSE

A terv tartalma megfelelő a módosítás megvalósulása következtében várható jelentős környezeti hatásoknak az elkerülésére. A terv a vonatkozó jogszabályi előírások, a környezetvédelmi szempontú megalapozó vizsgálatok és tanulmányok, valamint az egyeztetésekbe bevont államigazgatási szervek releváns véleményeinek figyelembe vételével készült.

Talaj, felszín alatti vízvédelem

A beruházás által igénybe vett területek, felvonulási és deponálási területek végleges, illetve időleges művelés alóli kivonásához a területileg illetékes földhivataltól kell engedélyt kérni. Ezeken a helyeken a felső humuszréteget le kell termelni az engedélyezési terv szintjén készítendő humuszgazdálkodási terv alapján, majd szelektáltan ideiglenes depóniákban kell tárolni. A letermelt humusz a kivitelezés során felhasználásra kerülhet.

A kivitelezés során, a nagytömegű munkagépek következtében a talaj tömörödik. A talaj tömörödés mértékét a munkaterület kiterjedésének csökkentésével lehet minimalizálni, amit a szükséges mértékűnél szélesebb letaposás kerülésével, valamint a munkagépek minél rövidebb idejű terhelő hatásával és munkaszervezéssel lehet elérni. A beruházás által közvetlenül igénybe vett területek, illetve a felvonulási és deponálási területeken, a talajerózió (szél vagy víz által) kivédésére, az

építkezés befejeződését követően a talajt rekultiválni kell. Ezt megfelelő (általában tájra jellemző őshonos) növények ültetésével szükséges elvégezni.

Építés közben csak kifogástalan állapotú gépek és szállítóeszközök alkalmazhatóak a szennyezés elkerülése érdekében, melyek rendszeres műszaki ellenőrzése kötelező. A kivitelezés során a technológiai fegyelem betartásával megakadályozható a szennyezőanyagok környezetbe jutása.

A földtani közeg, felszíni és felszín alatti vizek megóvása érdekében, havária esetekre a kivitelezőnek, majd üzemelés során a kezelőnek megfelelő havária tervvel kell rendelkeznie.

A kivitelezés során csak jogerős és érvényes hatósági engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag (kő, kavics, homok, agyag, vagy ezek bármilyen arányú keveréke) használható fel. Az anyagnyerőhelyek kiválasztásánál az építési helyekhez közelebb esőket választották ki, a szállítási távolságok csökkentése érdekében.

Felszíni vízvédelem

A rendkívüli, váratlan szennyezés, szennyeződés elkerülése érdekében a technológiai előírások betartását és a berendezések műszaki állapotát fokozottan és folyamatosan ellenőrizni kell. Általánosságban javasolt korszerű, környezetbarát gépek, technológiai berendezések alkalmazása.

Az építés időszakában a munkavégzés helyszínein esetlegesen keletkező kommunális szennyvizeket zárt tartályokban kell gyűjteni és elszállíttatni.

A kivitelezés közben keletkező csurgalékvizeket nem lehet a szabadba kiengedni, kilocsolni, elfolyatni, a keletkező csurgalékvizeket – amennyiben a paraméterek megfelelőek - közcatornába kell engedni, vagy külön gyűjtve, megfelelő befogadó helyre kell elszállítani.

Levegőminőség

A tervezett csomópont kialakításával egy időben, az út mentén - részben a kivágásra kerülő faállomány pótlásaként – növénytelepítésről kell gondoskodni. Az út menti zöldsávok megfelelő intenzitás esetén jótékonyan befolyásolhatják a mikrokörnyezetük állapotát, szennyező-anyag megkötő képességük révén a levegő minőségét.

Épített környezet, kulturális örökség védelem

A Korm. R. 36. § (2) bekezdés alapján a gépi és kézi földmunkát a régész irányítása mellett kell végezni, olyan munkagép (gumikerekes forgókotró, iszapoló vagy rézsűző kanállal) alkalmazásával, amely alkalmas a régészeti jelenségek jelentkezési szintjén a régészeti tükörfelület kialakítására. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 21. § (2) bekezdés szerint a szükséges próbafeltárásokat a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni.

A régészeti lelőhelyek a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény alapján általános védelem alatt állnak. A Kötv. 19. § (2) szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

Amennyiben a kivitelezési földmunkák során régészeti lelet kerülne elő, az örökségvédelmi törvény vonatkozó előírásaiban foglaltak szerint kell eljárni. A felfedező köteles a tevékenységet azonnal abbahagyni, az emlék vagy lelet előkerülését a jegyző útján a hatóságnak jelenteni, valamint a lelet őrzéséről gondoskodni.

Az organizáció során kiemelt figyelmet kell fordítani a lakott területek minél kisebb mértékű zavarását előidéző munkaszervezésre. Az építés során biztosítani kell a lakóterületek megközelíthetőségét.

A tervezés jelenlegi fázisában nem ismertek még az anyagnyerőhelyek, depóniák helyei, organizációs kérdések, szállítási útvonalak. Ezek kijelölésénél a régészeti lelőhelyekre tekintettel kell lenni. A nyilvántartott régészeti lelőhelyek területén depónia elhelyezése tilos!

Élővilág-védelem

Kivitelezésre vonatkozó javaslatok

A természetvédelmi szempontból értékesebb, védendő természeti területeken (gyepek, erdők, erdősávok, fasorok), illetve Natura 2000 területeknél a területigényt a műszakilag szükséges minimum mértékre kell korlátozni, ezeken a területeken a munkálatokat előzetesen egyeztetni szükséges az illetékes Nemzeti Park Igazgatósággal, továbbá javasoljuk a folyamatos természetvédelmi szakfelügyelet biztosítása természetvédelmi szakemberrel, különösen a Natura 2000 hálózat és ex lege lápok területét érintő munkálatok során.

A fák és cserjék kivágását csak a feltétlen indokolt helyeken és mértékben szabad végezni. A fakivágást a madarak fészkelési időszakán kívül, augusztus 15. és március 15. közötti időszakban kell végezni (április 1. és július 15. közötti időszakon kívül), ettől eltérő időpontokban csak az illetékes Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetett módon végezhető fakivágás.

A védett fajok élőhelyének közvetlen (csóka, fehér madársisak, vitézkosbor) területi igénybevételét a lehető legkisebb mértékűre kell korlátozni. Azokon a helyszíneken, ahol a közvetlen igénybevétel (fehér madársisak) elkerülhetetlen, a mentési munkálatok előzetes megtervezése és lebonyolítása elengedhetetlen. Fontos hangsúlyozni, hogy védett fajok egyedeinek áttelepítése kizárólag a természetvédelmi hatóság által előzetesen kiadott külön engedély birtokában végezhető.

Szállítási, anyagmozgatási útvonalak kijelölése elsősorban meglévő közutakon, mezőgazdasági utakon, meglévő szervizutakon vagy a szántókon, telephelyeken, depóniáknál történhet, a Natura 2000 területen vagy annak határán csak a műszakilag minimálisan szükséges mértékben létesíthető közelítési nyomvonal, a szervizutak nem érinthetik védett növényfajok termőhelyeit. A Natura 2000 területeket érintő közelítőutakat az illetékes Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel előre egyeztetett helyszínekre kell kijelölni.

A projektterület határán lévő, de közvetlenül már nem érintett Natura 2000 területek lehatárolására ideiglenes kerítések telepítésével javasoljuk. A környezettől eltérő színezetű, tartós műanyag rácsot vagy fémhálót javaslunk kifeszíteni, amit minden munkagép-kezelő egyértelműen azonosítani tud. Az ideiglenes kerítést meg kell építeni az első munkavégzést megvalósító teherautók megérkezése előtt, illetve a munkagépek felvonulása előtt.

Depóniákat, anyagnyerő helyeket, telephelyeket az Országos Ökológiai Hálózat részét képező területeken és Natura 2000 területen nem lehet létesíteni.

A munkaárkokat a lehető legkevesebb ideig szabad nyitva hagyni, mert a talajon mozgó állatok beleeshetnek. Ha az építés az említett téli időszakra esik, ez a hatás gyakorlatilag nem jelentkezik.

Üzemeltetésre vonatkozó javaslatok

Az üzemelési időszakban a talajfelszín bolygatásával érintett területek rendszeres kaszálása szükséges az inváziós fajok megtelepedésének megakadályozása érdekében.

A területileg illetékes természetvédelmi kezelő, a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság FHNPI-1123-8/2025 számú véleményében írta elő, hogy a hatásterület átfedése miatt, a Lajtania projekt környezetvédelmi engedélyében szereplő előírásainak relevanciáját a tárgyi projekt esetében is szükséges az engedély természet- és tájvédelmi szempontú előírásainak szerepeltetése, valamint e feltételeknek való megfelelés összegzése a környezeti értékelésben.

A Lajtania projekt GY/40/06075-65/2021 az ügyiratszámom kapott környezetvédelmi engedélyt, melynek természetvédelmi előírásai a következők:

4.1 táblázat: Összefüggés Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásaival

<i>Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai</i>	<i>M15-ös csomópont előírásaival összefüggés</i>
4.1 A Lajtania-park beruházás megvalósításának előfeltétele a tűzok szaporodóhely pótlása.	<p>A tűzok jelenléte a közvetett hatásterületen ismert, ugyanakkor a tárgyi projektben tervezett csomópont tényleges területigénye lényegesen kisebb, körülbelül 3 hektár (ami a Lajtania projekt teljes területének mintegy 1%-a). A tűzok számára releváns élőhelyek közvetlen érintettsége pedig összesen mintegy 1,9 hektárra tehető.</p> <p>A tűzok természetvédelmi helyzetére kifejtett hatás nem lesz jelentős, így az intézkedés is felülvizsgálandó.</p>

Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai	M15-ös csomópont előírásaival összefüggés
<p>4.2 A Lajtania-park beruházás kivitelezése nem kezdhető meg, amíg a tűzokvédelmi intézkedések első lépése meg nem valósul. Az első lépés a Natura 2000 hatásbecslési eljárást lezáró határozat, vagy a rajkai megállapodás megkötése és Hatóság általi elfogadása.</p>	<p>A tűzok jelenléte a közvetett hatásterületen ismert, ugyanakkor a tárgyi projektben tervezett csomópont tényleges területigénye lényegesen kisebb, körülbelül 3 hektár (ami a Lajtania projekt teljes területének mintegy 1%-a). A tűzok számára releváns élőhelyek közvetlen érintettsége pedig összesen mintegy 1,9 hektárra tehető.</p> <p>A tűzok természetvédelmi helyzetére kifejtett hatás nem lesz jelentős, így az intézkedés is felülvizsgálandó.</p>
<p>4.3 A konkrét kivitelezést megelőzően, a megfelelő fenológiai fázisban újra fel kell mérni a festő csülleng, fehér madársisak, kardos madársisak és homoktövis állományokat.</p>	<p>Ismert a védett fajok előfordulása, ezek felmérése megtörtént a KHT készítése során is (2025-ös vegetációs időszak), de az évjáráthatás miatt az állományok mérete esetleg földrajzi helyzete is változhat, így az előírás ez esetben is releváns.</p>
<p>4.4 A területen előforduló, természetvédelmi oltalom alatt álló festő csülleng, fehér madársisak állományok, valamint a bányató partján fellelt homoktövis egyed megőrzése érdekében jelenlegi állapotában fenn kell tartani a Hegyeshalom és Bezenye közötti közút, valamint a vasúti sín között egy háromszög alakú területet, valamint a bányatavat és az attól északkeletre eső területet a jelen határozat mellékletét képező helyszínrajz szerint.</p>	<p>A védett fajok és a természetközeli élőhelyek ismert jelenléte miatt a KHT készítése során javaslatot tettünk az említett területek védelmére, ez a műszaki kötöttségek függvényében nagyrészt teljesült, így a tervezett beavatkozások gyakorlatilag teljesen elkerülik ezeket a területeket.</p>
<p>4.5 A beruházási terület más részeiről az érintett védett növényállományok többi részét vagy ide, vagy a beruházási területen kívüli más, alkalmas élőhelyre kell áttelepíteni.</p>	<p>Ismert a védett fajok előfordulása, közvetlen érintettség esetén a mentési munkálatokról gondoskodni kell, külön engedély birtokában.</p>
<p>4.6 Az áttelepítéshez áttelepítési terv benyújtásával természetvédelmi engedély iránti kérelmet kell benyújtani a Hatósághoz.</p>	<p>Releváns</p>

Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai	M15-ös csomópont előírásaival összefüggés
4.7 A természetvédelmi oltalom alatt álló növényfajok érintett egyedeinek áttelepítése meg kell előzze a Lajtania-park létesítményeinek kivitelezését.	Releváns
4.8 A közvetett hatásterületen található kardos madársisak és homoktövis állomány élőhelyét a kivitelezés, üzemeltetés és felhagyás fázisban is érintetlenül kell hagyni.	Releváns
4.9 A bezenyei területen található bányató természetközeli állapotának megőrzése érdekében az azt övező nádas vegetációt, valamint a tavat fenn kell tartani.	Releváns
4.10 A kivitelezéssel párhuzamosan, az új, nyílt felszíneken megjelenő idegenhonos inváziós növényfajok egyedeinek folyamatos visszaszorításáról gondoskodni kell.	Releváns
4.11 Az állatvilág védelme érdekében a tevékenységhez szükséges cserjeirtást, fakitermelést és gyephántást kizárólag november 1. - február 28. között, a madarak fő fészkelési- és fiókanevelési idején kívül lehet elvégezni.	Releváns
4.12 A november 1. - február 28. közötti időszakban végrehajtott fakivágás, cserjeirtás, gyephántás, illetve humuszmentés után az érintett területen a kivitelezési munkákat folyamatosan kell végezni.	Releváns
4.13 A munkálatok során létrejött munkagödrök mihamarabbi betemetésére kell törekedni. A betemetés előtt ellenőrizni kell a munkagödröket és az esetlegesen beléjük került védett állatfajok egyedeit (kételtűek, kisméltók, stb.) kíméletesen el kell távolítani.	Releváns
4.14 A növénytelepítéseket megelőzően telepítési tervet kell készíteni, melyekben foglaltakat csak a természetvédelmi hatóság egyetértő írásbeli véleményét követően lehet végrehajtani. Növénytelepítés során kizárólag őshonos, tájra jellemző növényfajok telepíthetők, idegenhonos inváziós növényfaj egyedeinek telepítése tilos.	Releváns
4.15 A beruházási területen belül jelenleg is megtalálható, egyes területrészeket elválasztó és utak mentén megtalálható cserjesávokat és fasorokat meg kell őrizni. Itt beavatkozás csak az idegenhonos inváziós fajok egyedeinek kivágása lehet.	Releváns (Kizárólag a szükséges cserjeirtás lehetséges, megfelelő időszakban és a Nemzeti Park Igazgatóság engedélyével)
4.16 Meg kell hagyni a Bezenye 1301/5 hrsz-ú ingatlan területén jelenleg megtalálható töltést / földsáncot.	Nem releváns (A beruházás nem érinti ezt a területet)

Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai	M15-ös csomópont előírásaival összefüggés
4.17 A területen tervezett kis- és középvezetési elektromos kábelhálózat elemeit földkábelrel kell megoldani, a Mosoni-sík különleges madárvédelmi terület közelsége miatt kis- és középvezetési légkábel létesítése tilos.	Nem releváns (A beruházás nem jár magasvezetési vezeték elhelyezésével)
4.18 A tervezett 132 kV-os hálózatot szintén földkábelrel kell megoldani. Amennyiben ez műszakilag nem lehetséges (a műszaki kizáró okról nyilatkoznia kell az áramszolgáltatónak), úgy a létesítés során konzultációra van szükség a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: Igazgatóság) annak érdekében, hogy tárgyi vezetékszakasz oszlopaira szükségesnek tartják-e költőládák, illetve madárelterelő eszközök (pl. Firefy) kihelyezését. Amennyiben igen, úgy az Igazgatóság iránymutatásai szerint kell ezeket kihelyezni.	Nem releváns (A beruházás során nem létesül 132 kV-os hálózat) (Fajoknak a területen történő megőrzése érdekében a költőládák kihelyezése megfontolandó)
4.19 A tervezett létesítmények, épületek és építmények kivilágítását úgy kell megoldani, hogy azok a környező élőhelyeket ne világítsák meg, a lámpatesteket lefelé kell irányítani.	Releváns
4.20 Mivel a tervezési terület vizes élőhely (Rét-árok, Lajta bal parti csatorna, stb.) közelében fekszik, így az esetleges ökológiai csapdák létesítésének elkerülése érdekében - a vízi életmódot folytató rovarok védelmében - a napelemek felületét depolarizációs műszaki megoldással kell ellátni.	Nem releváns (A beruházás során nem létesülnek új napelemek)
4.21 Az emberi jelenlét korlátozása és az emberek tervezett létesítményeken kívüli fokozott mértékű megjelenésének korlátozása érdekében a teljes beruházási terület körül fizikai lekerítést kell alkalmaznia Natura 2000 terület irányába.	Releváns
4.22 A teljes 334 hektáros beruházási terület körül takarási célból a kistájra jellemző fa- és cserjefajokból álló, több szintes növényzást kell telepíteni, a Natura 2000 területtel szomszédos hegyeshalmi területén ez legalább 30 méter széles növényzást kell legyen.	Részben releváns (A kivágott fák és cserjék pótlása létfontosságú az ezekhez kötődő fajok megőrzése érdekében)
4.23 A tervezett üvegfelületek madárvédelmi kialakításáról gondoskodni kell.	Nem releváns (A beruházás során nem létesítenek üvegfelületeket)

Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai	M15-ös csomópont előírásaival összefüggés
<p>4.24 Az üzemelés ideje alatt is folytatni kell az élőhelyvédelmi és tűzokvédelmi intézkedések végrehajtását, melyeket a természetvédelmi hatóság a létesítés feltételeként előírt, beruházó által kezdeményezendő eljárások során fogalmaz meg .</p>	<p>A tűzok jelenléte a közvetett hatásterületen ismert, ugyanakkor a tárgyi projektben tervezett csomópont tényleges területigénye lényegesen kisebb, körülbelül 3 hektár (ami a Lajtania projekt teljes területének mintegy 1%-a). A tűzok számára releváns élőhelyek közvetlen érintettsége pedig összesen mintegy 1,9 hektárra tehető.</p> <p>A tűzok természetvédelmi helyzetére kifejtett hatás nem lesz jelentős, így az intézkedés is felülvizsgálandó.</p>
<p>4.25 Az alábbiak szerint monitoring tervet kell készíteni, melyet előzetesen jóvá kell hagyatni az Igazgatósággal és a Hatósággal is.</p>	<p>Nem releváns (A beruházás az építés során okoz jelentősebb hatást az élővilágra, üzemelés közben ez kismértékű, így nem szükséges a monitoring)</p>
<p>4.26 Természetvédelmi monitoring-vizsgálatokat kell folytatni</p>	<p>Nem releváns (A beruházás az építés során okoz jelentősebb hatást az élővilágra, üzemelés közben ez kismértékű, így nem szükséges a monitoring)</p>
<p>4.27 Az üzemeltetés során az idegenhonos inváziós növényfajok egyedeinek folyamatos visszaszorításáról gondoskodni kell.</p>	<p>Releváns</p>
<p>4.28 A közvetett hatásterületen található kardos madársisak és homoktövis állomány élőhelyét a kivitelezés, üzemeltetés és felhagyás fázisban érintetlenül kell hagyni.</p>	<p>Releváns</p>
<p>4.29 Az idegenhonos inváziós fajok megtelepedését, terjedését meg kell akadályozni</p>	<p>Releváns</p>
<p>4.30 Esetleges felhagyás esetén vizsgálni kell a beruházással érintett valamennyi terület rész jövőbeni művelésbe vonásának, termőföldként való hasznosíthatóságának, esetleg parlagon hagyásának és parlagként történő fenntartásának lehetőségét.</p>	<p>Releváns</p>

Lajtania-park beruházás természetvédelmi előírásai	M15-ös csomópont előírásaival összefüggés
4.31 A tevékenység felhagyása esetén a beruházó, illetve jogutódjai, ezek hiányában a felhagyott ipari tevékenységek konkrét végzői kötelesek felhagyási tervet készíteni, és azt jóváhagytatni a mindenkori környezetvédelmi- és természetvédelmi hatósággal.	Releváns

Tájvédelem

Felvonulási útvonalak megfelelő kialakítása

A felvonulási útvonalakat úgy kell megtervezni, hogy a természeti és táji értékek, valamint a tájvédelmi szempontból meghatározott érzékeny területek ne sérüljenek maradandó (tartós) és visszafordíthatatlan módon. Pontos megtervezésük és kijelölésük a kivitelezési fázishoz szükséges, részletesebb, pontosabb műszaki adatok, technológiák ismeretében válik teljesíthetővé.

Rehabilitáció

Amennyiben a módosításban foglaltak megvalósulásra kerülnek, a tereprendezés után végezhető a növénytelepítési munka. A rehabilitáció elvégzendő az útpálya és az árok területén kívül, a kisajátítási határon belül; illetve a kisajátított területeken kívül eső, az építkezés során igénybe vett egyéb munkaterületeken – az építkezés előtti területhasználat alapfeltételeinek és ökológiai adottságainak biztosításával.

Továbbá a beruházáshoz kapcsolódó egyéb tevékenységek megvalósításához szükséges létesítmények (pl. közműkiváltások) kialakítása következtében visszamaradó rombolt felszínek rehabilitációját is biztosítani kell.

A rekultiválandó terület a szomszédos terület művelési ága szerinti művelésbe visszaadandó. Ahol ez nem megvalósítható – vagy a kialakítás nem gazdaságos –, ott a területnek a környező terepszintig való feltöltése, majd füvesítése javasolt. A rekultiváció során az olajjal vagy más veszélyes hulladékkal szennyezett talajt hulladéklerakó helyre kell szállítani. A gyepesítés sikeres műszaki átadás-átvételét követően a Vállalkozó szerződésben meghatározott módon és ideig végzi a teljes növényzet utógondozási munkáit. A teljes növényzet egységes 3 éves utógondozása javasolt. A kipusztult gyepfelületeket a soron következő nyár végi vagy kora tavaszi időszakban felül kell vetni, 1-2 cm humusztakarást biztosítva. Évente 3 alkalommal kaszálni kell. A füvesített területeken a kaszálékot össze kell szedni, és el kell szállítani. Átadás-átvétel során a füvesítés tekintetében min. 95%-os mértékű talajfedettség szükséges.

Növénytelepítési formák

A jelenlegi felszínborításra való tekintettel és a várható hatások értelmében a közútfejlesztés tájbaillesztésének célja:

- a tájrészlet jelenlegi tájpotenciáljának megőrzése;
- a térségre jellemző egyedi tájszerkezet és tájkarakter megőrzése;
- a helyi társadalmi és gazdasági érdekek fennmaradásának biztosítása és a területen jelenlévő védelmi célú érdekekkel való összhang biztosítása;
- a vidékre jellemző hagyományok, természeti és kultúrtörténeti értékek, illetve emlékek megőrzése;
- a csomópont látványa és az értékes tájképi együttesek közötti összhang megteremtése.

Tájvédelmi szempontból tekintve a tervezett csomópont tájba illesztését a tervezett növénytelepítés oldhatja meg. Az útépités miatt kivágásra kerülő, út menti fás szárú növényzet pótlásáról gondoskodni kell, az úton közlekedők biztonságos közlekedését is elősegítő optikai vezetést biztosítva. A továbbtervezés során, az engedélyezési és kiviteli tervekben szükséges az Útügyi Műszaki Előírások (ÚME) figyelembevétele a részletes növénytelepítés tervezésénél.

A növénytelepítés során alkalmazott növényekkel szembeni követelmény, hogy a közlekedés hatásaival szemben ellenálló, a termőhelyi adottságoknak megfelelő, lehetőség szerint honos fajok legyenek. Általános elvárás, hogy sík terepen haladó szakaszon a kiépítésre kerülő útpályától számított 3-5 méteren belül közlekedésbiztonsági okokból fás szárú növény telepítése erősen kerülendő. A telepítést követően meg kell akadályozni az invazív növények elterjedését. Továbbá mezőgazdasági szempontból az alkalmazandó fajoknál különösen kerülni kell a termesztett növényállományra veszélyt jelentő kártevők és kórokozók gazdanövényeit (pl. szilfafélék, vadkörte).

Az 5 m magasságot meghaladó töltés esetén keletkező rézsűfelületek esetében jelentős, tartós beavatkozások érik a felszínt, ami a tájképet is hosszú távon befolyásolja. A tájba illesztést az alacsony hajlásszögű rézsűképzések is elősegíthetik. Emellett a magas rézsűfelületek tájba illesztését a megfelelő növénytelepítés tudja legjobban elősegíteni, ami egyben a rézsű megkötéséhez is hozzájárul.

A csomóponti ágak esetében javasolt a rézsűfelületének takarása, a rézsűk erózió elleni védelmének biztosítása mérnökbiológiai módszerek alkalmazásával, gyepesítéssel. A Natura 2000 területeken haladó nyomvonalak kivételével a rézsű körömvonalától min. 3-5 m távolságban telepített cserje- vagy alacsony növésű fafajtákkal (ligetes telepítés) javasolt.

Gyepesítés javasolható az 5 méternél alacsonyabb, illetve cserjetelepítés javasolható az 5 méternél magasabb szintkülönbségű töltések rézsűjén (lásd Tájjavaslati tervlap). A rézsűfelületeken pionír fajok telepítése javasolt a rézsű állékonyságának biztosítása céljából. Ezek gyors növekedésű, jó megújuló és szaporodó képességű növények, melyek kiváló talajtakarók.

A tervezett csomópont környezetében (a Natura 2000 területek kivételével) a közrezárt területek intenzívebb növénytelepítés helyszínei. A rendelkezésre álló hely, a védőtávolságok és a műszaki előírások figyelembevételével elsősorban ligetes növénytelepítés javasolt, szabálytalan alakban telepített cserje- és facsoportokkal. A természetes hatást keltő ligetes telepítések a csomópont művi megjelenését oldják, tájba illesztését segítik, valamint esztétikai élményt nyújtanak a közlekedésben részt vevők számára. A javasolt ligetes fatelepítés helyszíneit a Tájjavaslati tervlap ábrázolja.

A fent említett telepítési módokon kívül jelző facsoportok telepíthetők a csomópontok kihajtó ágai mellett, amely facsoportok környezetükből kitűnve jelzik az útszakasz forgalmi változásait, továbbá a tájképet jelentősebben befolyásoló csomópont tájba illesztését is segítik.

Hulladékgazdálkodás

Az építési-bontási munkálatok során kell törekedni a keletkező hulladék mennyiségének minimalizálására.

Úgy az építés, mint az üzemelési időszak során be kell tartani a vonatkozó jogszabályokban előírt eljárásokat és adatszolgáltatási kötelezettségeket.

A kivitelezési munkálatok során keletkező *veszélyes hulladékot* gyűjtőedényben, konténerben, a hulladék biztonságos gyűjtését lehetővé tevő helyiségben vagy szilárd burkolattal ellátott fedett területen a hulladék fizikai, kémiai jellegének megfelelően, a környezet veszélyeztetését,

szennyezését, károsítását, valamint az emberi egészség veszélyeztetését, károsítását kizáró módon, elkülönítetten kell gyűjteni.

Az építés és üzemelés során keletkező veszélyes hulladékok a jogszabály előírásai szerint egymástól elkülönítve, környezetszennyezést kizáró módon szükséges összegyűjteni, azokról nyilvántartást vezetni, bejelentést tenni és további kezeléséről, illetve veszélyes hulladéklerakóban való elhelyezéséről gondoskodni kell. Veszélyes hulladék szállítását, kezelését csak arra jogosult, engedéllyel rendelkező cég végezheti.

Az építés során keletkező *inert hulladékokat* (veszélyes anyagot nem tartalmazó építési törmelék) a legközelebbi - engedéllyel rendelkező - települési inerthulladék-lerakóban szükséges elhelyezni.

Az építés és üzemelés során keletkező különböző típusú *kommunális hulladékokat* szabványos gyűjtőedényben vagy hulladékgyűjtő zsákban kell gyűjteni, összegyűjtésükről és elhelyezésükről építés alatt a Kivitelezőnek, üzemelésnél pedig az illetékes közútkezelőnek kell gondoskodnia. A Ht. 3.§-a és 31. §-a alapján lerakással történő ártalmatlanítás céljából a termelő hulladékát – a közelség elvére figyelemmel – az adott hulladéktípus ártalmatlanítására engedéllyel rendelkező bármely hulladékgazdálkodónak átadhatja.

A terv megvalósítása a környezeti hatások elkerülését, csökkentését szolgáló településszerkezeti és szabályozási elemek, a környezetvédelmi követelmények érvényesítése esetén nem okoz jelentős környezeti konfliktust.

Az építési engedélyezési tervek készítése és a kivitelezés számára megfogalmazott környezetvédelmi tartalmú és célú előírások betartása esetén a közlekedési infrastruktúra fejlesztéssel járó környezetterhelések minimalizálhatók, illetve kompenzálhatók.

5. JAVASLAT MÁS TERVEK KÖRNYEZETI SZEMPONTÚ KIEGÉSZÍTÉSÉRE

A településrendezési eszközök keretét szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához. Az egyes fejlesztések, létesítések környezetvédelmi megfelelőségének igazolásához a településrendezési terv szintjén nem áll mindig rendelkezésre részletes információ.

A településrendezési eszközök által biztosított területhasznosítási, fejlesztési lehetőség megvalósítása nem kötelező, így a megvalósítás időbeni eltolódása az adott fejlesztési keretek között is hozhat olyan új elemeket, amelyek környezetvédelmi szempontú megítélése más lehet, mint az eredetileg tervezett fejlesztésnek.

Mindezeket figyelembe véve, a vonatkozó magasabb rendű jogszabályok előírásainak megfelelően elkészített településrendezési eszközöknek a környezetvédelmi szempontok alapján is keretet kell biztosítani a tervezett fejlesztések számára.

Az építésre igénybe vett területen kívül a mezőgazdasági művelés alatt álló területeken a talaj semmilyen módon nem károsodhat. A mezőgazdasági művelés alól véglegesen kivonásra kerülő területekről az ott meglévő humuszos termőréteget a tényleges vastagságnak megfelelően maradéktalanul meg kell menteni. Különös figyelemmel kell lenni az eltérő humuszos termőréteg vastagságokra. Eredeti rendeltetésének megfelelő felhasználásáig deponálni kell a humuszos talajt.

Meg kell óvni az elmosódástól, elsodródástól és szükség szerint mechanikai eljárással gyommentesen kell tartani.

A felszín alatti vizek szennyeződés érzékenysége miatt a fontos a csapadékvíz-elvezetés hálózatának biztonságos kialakítása és folyamatos karbantartása.

Az új közlekedési létesítményeket úgy kell tervezni, hogy a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet előírásait valamint a zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008 (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet határértékei biztosíthatóak legyenek a védendő objektumoknál. A lakóterületek felé eltelepítendő védőfásítások sűrű állományt képező kialakítása, esetleg zajárnyékoló falak létesítése válhat szükségessé a zajkonfliktus kiküszöbölésére.

6. MONITOROZÁSI JAVASLATOK

Monitoring vizsgálatok elvégzése egyik környezeti közeg esetében sem indokolt.

A beruházás által természetvédelmi szempontból az alapállapotban jellemző viszonyokhoz képest jelentős többlet negatív hatás vélhetően nem várható, ezért biotikai monitoring vizsgálatok végzése nem szükséges.

7. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

Talaj, felszín alatti és felszíni vízvédelem szempontjából a tervezett csomópont kivitelezése és üzemelése során fellépő hatások tekintetében a környezetvédelmi előírások betartása esetén jelentős terhelés nem várható.

Levegőtisztaság- és zajvédelem szempontjából a tervezett módosítás környezetre gyakorolt hatása nem jelentős.

Épített környezet védelme szempontjából a tervezett módosítás nem érint közvetlenül műemléket, se régészeti lelőhelyet. A javasolt védelmi intézkedések betartása mellett elmondható, hogy a tervezett módosítás épített környezetre gyakorolt hatása nem jelentős.

Élővilágvédelmi szempontból a beruházás elsősorban olyan területeket érint, ahol a korábbi emberi beavatkozások következtében a természetes élőhelyek jelentős mértékben leromlottak. A zavaró hatások megszűnését követően ezek a területek regenerálódni kezdtek, és megjelentek rajtuk a természetes vegetációs társulásokra jellemző fajok, köztük több védett faj is. Ezen fajok helyszíni megőrzése elsődleges természetvédelmi cél, mivel az áttelepítésük a populációik pusztulásához vezethet. A vizsgált területek több védett állatfaj számára biztosítanak táplálkozó- és szaporodóhelyet, melyek között ritka, fokozottan védett fajok is előfordulnak. A tervezett út nyomvonala érinti a Natura 2000 hálózatba tartozó területeket, valamint az Országos Ökológiai Hálózat magterületét is. Ezeken a helyszíneken a kivitelezési munkálatok mértékét a lehető legkisebbre kell csökkenteni, és kiemelt figyelmet kell fordítani a természetes élőhelyek megőrzésére és védelmére.

Tájvédelem

Tárgyi módosítás által érintett régió tájhasználatát tekintve jelenleg jellemzően a közlekedési, az erdőgazdálkodási és az ipari-gazdasági tájhasználat bír a legjelentősebb területi kiterjedéssel. A NÉBIH erdőtérképe alapján a Hegyeshalom 4C talajvédelmi erdőterületet érinti a tervezett csomópont a 0369 hrsz-on, az igénybevétel nagysága 7653 m²

A tervezett közútfejlesztés megvalósítása során különböző tájhasználati konfliktushelyzetek, problémák fordulhatnak elő. A legfőbb problémák:

- a tervezett csomópont Natura 2000 területet érint,
- a tervezett csomópont az ökológiai hálózat magterületét is érinti,
- a tervezett csomópont érinti a tájképvédelmi terület övezetét,
- a tervezett csomópont tájlesztettkai hatása.

A közútfejlesztés megvalósítása esetén a térfoglaláson keresztül a tájhasználati módok változásában, az értékes táji elemekre gyakorolt hatásban, egyes szakaszokon a kapcsolatok átvágásában, átformálásában és a tájkép változásában jelentkezhet.

A módosítással érintett területen jelenleg elterülő, biológiailag aktív felületek jellemzően erdőterületek, melyek egyes részei feldarabolódnak vagy megszűnnek a tervezett csomópont terület-igénybevételi sávja következtében, ezáltal a terület biológiai aktivitásértékének csökkenése várható.

A tervezett beruházás egyedi tájértékeket nem veszélyeztet.

A javasolt védelmi intézkedések betartásával a módosításban foglaltak tájvédelmi szempontból elfogadhatónak tekinthető.

Hulladékgazdálkodás tekintetében a kivitelezési munkálatok során a hulladékgazdálkodási elvek, vonatkozó jogszabályi előírások betartásával a hulladékok mennyisége minimalizálható. A képződő hulladékokra vonatkozó jogszabályokban előírtak szerint történik a keletkező hulladékok gyűjtése, valamint elszállítása. A kivitelezés és üzemelés során keletkező hulladékokat arra jogosultsággal rendelkező szakcégek közreműködésével kell elszállítani és kezelni.

A kivitelezés során figyelembe kell venni a 149/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet előírásait, melynek célja az építési-bontási anyagok felhasználásának elősegítése és a hulladékképződés megelőzése. A 149/2024. (VI. 28.) Korm. rendelet szerint a hulladékképződés megelőzése érdekében az építési tevékenység során kitermelődő humuszos termőréteget és az építési-bontási anyagot (ha műszaki szempontból lehetséges) az eredeti rendeltetési céljára kell felhasználni.

A fentiek megtartása mellett elmondható, hogy hulladékgazdálkodás szempontjából a tervezett beruházás megvalósítható.

Budapest, 2025. szeptember 17.